

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα Εξελικτική Πορεία και Νομοθέτηση

e-Government in Greece Evolutionary Course and Legislation

Η Διπλωματική Εργασία παρουσιάστηκε ενώπιον
του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αιγαίου
σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για την απόκτηση
του μεταπτυχιακού διπλώματος στην

«ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ»

του

Απόστολου Σπυρόπουλου

A.M. 3262018018

2020

Η ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ
ΕΠΙΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ,

Επιβλέπων Καθηγητής

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών
και Επικοινωνιακών Συστημάτων

ΛΟΥΚΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, Μέλος

Καθηγητής

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών
και Επικοινωνιακών Συστημάτων

ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, Μέλος

Καθηγητής

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών
και Επικοινωνιακών Συστημάτων

Πίνακας Περιεχομένων

	Σελίδα
Ευρετήριο Πινάκων	7
Ευρετήριο Γραφημάτων	7
Ευρετήριο Εικόνων	7
Σύνοψη	8
Abstract	9

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α

1	<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	Σελίδα
1.1	Γενικά	11
1.2	Πλαίσιο και αναγκαιότητα της διπλωματικής εργασίας	12
1.3	Στόχοι, αντικείμενο και δομή της διπλωματικής εργασίας	13
	Βιβλιογραφία κεφαλαίου 1	15
2	<u>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ</u>	Σελίδα
2.1	Εισαγωγή	16
2.2	Μεθοδολογία αναζήτησης πηγών	16
3	<u>ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΔΙΟΥ - ΟΡΙΣΜΟΙ</u>	Σελίδα
3.1	Εισαγωγή	18
3.2	Μεταρρύθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	20
3.3	Ανάλυση SWOT για την ελληνική ηλεκτρονική διακυβέρνηση	23
3.4	Συζήτηση	26
4	<u>ΕΞΕΛΙΞΗ των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ</u>	Σελίδα
4.1	Εισαγωγή	27
4.2	Ορισμοί και μοντέλα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	29
4.3	Δομή του ελληνικού δημόσιου τομέα	33
4.4	Ελληνικά προγράμματα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση – Ιστορική αναδρομή	36
4.4.1	Πρόγραμμα Κλεισθένης	36
4.4.2	Δράσεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών	37
4.4.3	Ελληνική στρατηγική για την Κοινωνία της Πληροφορίας	37
4.4.4	TAXISnet	38
4.4.5	Επιχειρησιακό πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας	39
4.4.6	ΣΥΖΕΥΞΙΣ	40
4.4.7	IKAnet	41
4.4.8	Κέντρα κλήσεων	41
4.4.9	Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγικές και Δράσεις	42
4.4.10	Πρόγραμμα ARIADNI	42
4.4.11	Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	43
4.4.12	Πρόγραμμα POLITEIA	44
4.4.13	Επιτροπή απλούστευσης της κεντρικής διαδικασίας	45
4.4.14	Ελληνική Ψηφιακή Στρατηγική	45
4.4.15	Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	47
4.5	Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έναντι ελληνικών προγραμμάτων	48
4.6	Ελληνική κατάταξη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	51
4.7	Στρατηγική και ενέργειες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα	52
4.8	Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση 2017 - 2019	53

4.9	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016 – 2021	54
4.10	Η Βίβλος του Ψηφιακού Μετασχηματισμού	57
4.11	Μελλοντικές οδηγίες	59
	Βιβλιογραφία κεφαλαίου 4	61

5	<u>Το ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ της ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ στην ΕΛΛΑΔΑ</u>	Σελίδα
5.1	Νομοθεσία για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση – Κύρια νομικά κείμενα που επηρεάζουν την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	64
5.1.1	Νόμος για την ψηφιακή διακυβέρνηση (2020)	66
5.1.2	Νόμος 4623/2019 – Διατάξεις για την ψηφιακή πολιτική, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	69
5.1.3	Νόμος για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (2011)	69
5.1.4	Νόμος για το Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2008)	70
5.1.5	Νομοθεσία για την Ελευθερία της Πληροφορίας	71
5.1.6	Νόμος για την επικύρωση του κώδικα διοικητικής διαδικασίας και άλλες διατάξεις (1999)	72
5.1.7	Προστασία δεδομένων / Νομοθεσία περί απορρήτου	72
5.1.8	Νόμος για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής όσον αφορά τις ηλεκτρονικές τηλεπικοινωνίες (2006)	73
5.1.9	Νόμος για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των τηλεφωνικών επικοινωνιών (2008)	73
5.1.10	Νομοθεσία για την ηλεκτρονική υπογραφή - Προεδρικό Διάταγμα 150/2001	74
5.1.11	Νομοθεσία για το ηλεκτρονικό εμπόριο - Προεδρικό Διάταγμα 131/2003	74
5.1.12	Νόμος για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και άλλες διατάξεις (2012)	74
5.1.13	Νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές προμήθειες - Νόμος περί δημοσίων συμβάσεων 4412/2016	75
5.1.14	Προεδρικό Διάταγμα 28/2015 Κώδικας Πρόσβασης σε Δημόσια Έγγραφα	75
5.1.15	Προεδρικό Διάταγμα 118/2007 για τη ρύθμιση των δημοσίων συμβάσεων	77
5.1.16	Προεδρικό Διάταγμα 59/2007	77
5.1.17	Προεδρικό Διάταγμα 60/2007	78
5.1.18	Ηλεκτρονική τιμολόγηση	78
5.1.19	Επαναχρησιμοποίηση πληροφοριών του δημόσιου τομέα	78
5.1.20	Κωδικοποίηση νομικών κειμένων περιόδου 1997 - 2020	79
5.2	Αρμόδιες Υπηρεσίες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση	Σελίδα
5.2.1	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	92
5.2.2	(π. Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Μέσων Ενημέρωσης)	92
5.2.3	Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Καταργήθηκε ...)	92
5.2.4	Επιτροπή Πληροφορικής και Επικοινωνιών	92
5.2.5	Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.	93
5.2.6	Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης» 2014 -2020	93
5.2.7	Διαχειριστική Αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης»	94
5.3	Έλεγχος / Διασφάλιση	Σελίδα
5.3.1	Ελεγκτικό Συνέδριο	94
5.3.2	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	95
5.4	Περιφερειακή και τοπική ηλεκτρονική διακυβέρνηση	Σελίδα
5.4.1	Περιφερειακές διοικήσεις και δήμοι	95
5.4.2	Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)	95
5.5	Παρούσα υποδομή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα	Σελίδα
5.5.1	Ενιαία ψηφιακή πύλη Gov.gr	96
5.5.2	Εθνική πύλη δημόσιας διοίκησης ΕΡΜΗΣ	96

5.5.3	Διαλειτουργικότητα	96
5.5.4	Εθνικό μητρώο πολιτών	97
5.5.5	ΔΙΑΥΓΕΙΑ – Πύλη διαφάνειας	97
5.5.6	Opengov.gr	97
5.5.7	Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) και η ηλεκτρονική πλατφόρμα τους (e-KEP)	98
5.5.8	Επιχειρηματική πύλη	98
5.5.9	StartUp Greece	98
5.5.10	Ηλεκτρονική πύλη νομοθεσίας e-Themis	99
5.5.11	GeoData	99
5.5.12	Εθνικό δίκτυο δημόσιας διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ	100
5.5.13	Μητροπολιτικά δίκτυα	100
5.5.14	Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ)	101
5.6	e-Identification / e-Authentication	Σελίδα
5.6.1	Τρέχουσα κατάσταση	101
5.6.2	Αρχή Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ)	102
5.6.3	Το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ	102
5.6.4	Η κυβερνητική πύλη ΕΡΜΗΣ	102
5.6.5	Ελληνικό Ίδρυμα Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (HARICA)	103
5.7	e-Procurement	Σελίδα
5.7.1	Τρέχουσα κατάσταση	103
5.8	Διαχείριση γνώσης	Σελίδα
5.8.1	Τρέχουσα κατάσταση	103
5.9	Άλλες υποδομές	103
5.10	Διαλειτουργικότητα	
5.10.1	Πλαίσιο διαλειτουργικότητας για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση	104
5.10.1.1	Πλαίσιο πιστοποίησης δημόσιων διαδικτυακών τόπων	104
5.10.1.2	Πλαίσιο διαλειτουργικότητα και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών	104
5.10.1.3	Πλαίσιο ψηφιακής αυθεντικοποίησης	104
5.10.1.4	Μοντέλο αποτύπωσης διοικητικών διαδικασιών και εγγράφων	105
5.10.1.5	Πρότυπα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων	105
5.11	Διαφάνεια στο κράτος – Πρόγραμμα Δι@ύγεια	105
5.12	Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τους πολίτες	106
5.13	Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τις επιχειρήσεις	111

6	<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ και ΕΞΕΛΙΞΗ της ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ στο ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ (HB)</u>	Σελίδα
6.1	Δείκτες ψηφιακής κυβέρνησης στο HB	115
6.2	Η παρούσα κατάσταση ψηφιακής κυβέρνησης στο HB	116
6.3	Κυριότερα σημεία της ψηφιακής κυβέρνησης	
6.3.1	Πολιτικές επικοινωνίας ψηφιακής κυβέρνησης	119
6.3.2	Ψηφιακή κυβέρνηση – Νομοθεσία	119
6.3.3	Ψηφιακή διακυβέρνηση	119
6.3.4	Υποδομή ψηφιακής διακυβέρνησης	120
6.3.5	Ψηφιακές κυβερνητικές υπηρεσίες για πολίτες και επιχειρήσεις	120
6.4	Πολιτικές επικοινωνίας ψηφιακής κυβέρνησης	
6.4.1	Ειδικές πολιτικές επικοινωνίας για την ψηφιακή κυβέρνηση	120
6.5	Βασικοί «ενεργοποιητές»	
6.5.1	Πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες	129
6.5.2	Υπηρεσίες e-ID και Trust	129
6.5.3	Πτυχές ασφαλείας που σχετίζονται με την ψηφιακή κυβέρνηση	130

6.6	Αναδυόμενες τεχνολογίες	
6.6.1	Αναθεώρηση τεχνητής νοημοσύνης	131
6.6.2	Στρατηγική καινοτομίας	131
6.6.3	GovTech Catalyst	132
6.7	Ειδική νομοθεσία για την ψηφιακή διακυβέρνηση	
6.7.1	Νόμος για την ψηφιακή οικονομία 2017	132
6.7.2	Πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες	132
6.7.3	Υπηρεσίες e-ID και Trust	133
6.7.4	Πτυχές ασφαλείας που σχετίζονται με την ψηφιακή κυβέρνηση	133
6.7.5	Διασύνδεση βασικών μητρώων	134
6.7.6	Ηλεκτρονική προμήθεια	135
6.8	Ειδική νομοθεσία για κάθε τομέα	
6.8.1	Κανονισμοί ηλεκτρονικού εμπορίου	136
	Βιβλιογραφία κεφαλαίου 6	136
7	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ και ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ στο ΗΒ και την ΕΛΛΑΔΑ	Σελίδα
7.1	Δείκτες ΤΠΕ: μια συγκριτική ανάλυση μεταξύ Ελλάδας, ΗΒ και ΕΕ	138
7.2	Φραγμοί για την αποτελεσματική εφαρμογή των ψηφιακών ενεργειών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα	140
	Βιβλιογραφία κεφαλαίου 7	142
8	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	Σελίδα
		143
	Βιβλιογραφία κεφαλαίου 8	148

Ευρετήριο Πινάκων

	Σελίδα
1 Ανάλυση SWOT των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα	25
2 Ενδεικτικές πύλες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στις χώρες της ΕΕ	48
3 Οι 10 επίκαιροι νόμοι της ελληνικής νομοθεσίας κατά το έτος 2020	66
4 Ταξινόμηση νομοθεσίας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης περιόδου 1997 - 2020	80 -91
5 Ψηφιακά έργα και εκτίμηση θετικών επιπτώσεων	145

Ευρετήριο Γραφημάτων

	Σελίδα
1 Πλήθος αναφορών νομικών κειμένων στους τρεις (3) βασικότερους τομείς ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιόδου 1997 - 2020	64
2 Θεματολογία νομικών κειμένων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιόδου 1997-2020	65
3 Είδος και πλήθος νομικών κειμένων ανά έτος, περιόδου 1997 – 2020	65

Ευρετήριο Εικόνων

	Σελίδα
1 Το μοντέλο ωριμότητας Layne και Lee	22
2 Το μοντέλο ωριμότητας PPR (Andersen & Hendiksen)	23
3 Στάδια ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και τύπος κυβερνητικών σχέσεων	31
4 Διάρθρωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης	34
5 Κατηγοριοποίηση των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης	35
6 Κατάταξη της Ελλάδας στο δείκτη DESI για το έτος 2018	51
7 Κατάταξη της Ελλάδας στο δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) για το έτος 2020	52
8 Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για αλληλεπίδραση με δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο	115
9 Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για τη λήψη πληροφοριών από δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο	115
10 Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για λήψη επίσημων εντύπων από δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο	116
11 Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για την αποστολή συμπληρωμένων εντύπων σε δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο	116
12 Ενημερωτικό δελτίο αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση του 2020 στο Ηνωμένο Βασίλειο	117
13 Ενημερωτικό δελτίο αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση του 2018 στο Ηνωμένο Βασίλειο	118
14 Κατάταξη του Ηνωμένου Βασιλείου στο δείκτη DESI για το έτος 2020	118
15 Ελλάδα – Αποτελέσματα ψηφιακού θεματολογίου (DESI), 2020	143

Σύνοψη

Παγκοσμίως, η εξέλιξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη Δημόσια Διοίκηση είναι στενά συνδεδεμένη με την πρόοδο στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) επηρεάζοντας τον τρόπο και τον βαθμό αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας αφενός μεν μεταξύ των δημόσιων φορέων, αφετέρου δε μεταξύ των δημόσιων φορέων και της κυβέρνησης γενικότερα και των πολιτών και επιχειρήσεων. Διαχρονικά, παρατηρείται ότι πρακτικές, διαδικασίες και προσφερόμενες υπηρεσίες των δημόσιων φορέων υποστηρίζονται μέσω των ΤΠΕ και ανάλογα με τις τεχνολογικές εξελίξεις και την υιοθέτηση και υλοποίηση των κατάλληλων πολιτικών, επανασχεδιάζονται με βάση τις ΤΠΕ και τις βελτιώσεις της. Για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) η πρόοδος που επιτυγχάνεται στην ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης και οικονομίας διαφέρει από κράτος σε κράτος, εξαρτώμενη από μία σειρά παραμέτρων που περιλαμβάνει τόσο τις κυβερνητικές πολιτικές και την κατάλληλη νομοθέτηση για την υλοποίηση έργων ψηφιακής διακυβέρνησης όσο και τον βαθμό ωρίμανσης της κοινωνίας για αποδοχή των νέων τρόπων επικοινωνίας και συναλλαγής με τους δημόσιους φορείς.

Η νομοθέτηση, ιδιαίτερα, διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην εξελικτική πορεία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη δημόσια διοίκηση καθώς το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο είναι αυτό που θα επιτρέψει την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών σχετικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ για τον εκσυγχρονισμό του κράτους, την αποδοτικότερη χρήση οικονομικών και τεχνολογικών πόρων, την συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και την αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις. Ασφαλώς, η κάθε προσπάθεια για εξέλιξη του νομοθετικού πλαισίου επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό και από το ενωσιακό δίκαιο που επιβάλλει, μέσω κανονισμών και οδηγιών, την προσαρμογή της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και οικονομίας στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ψηφιακής λειτουργίας του κράτους, προσφέροντας σταδιακά στους πολίτες και στις επιχειρήσεις πύλο συμμετοχικές υπηρεσίες και δυνατότητες που βασίζονται στο Διαδίκτυο, προκειμένου αυτοί να έχουν φωνή και να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία χάραξης πολιτικών, στη βάση της ενισχυμένης διαφάνειας και υπευθυνότητας.

© 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Abstract

Globally, the development of e-government in public administration is closely linked to advances in Information and Communication Technologies (ICT) influencing the manner and degree of effectiveness of communication on the one hand between public bodies and on the other hand between public bodies and government in general and citizens and businesses. Over time, it is observed that practices, procedures and services offered by public bodies are supported through ICT and depending on technological developments and the adoption and implementation of appropriate policies, are redesigned based on ICT and its improvements. For the Member States of the European Union (EU), progress in the digitization of public administration and the economy varies from country to country, depending on a number of parameters that include both government policies and appropriate legislation for the implementation of digital governance projects. and the degree of maturity of society for acceptance of new ways of communication and transaction with public bodies.

Legislation, in particular, plays a central role in the evolution of e-government in public administration as the appropriate institutional framework is what will allow the implementation of government policies on the use of ICT for the modernization of the state, the most efficient use of economic and technological resources, the continuous upgrading of human resource skills and the more efficient provision of services to citizens and businesses. Of course, any attempt to evolve the legal framework is greatly influenced by EU law which imposes, through regulations and directives, the adaptation of the Greek public administration and economy to the European standards of digital operation of the state, gradually offering to citizens and businesses more participatory Internet-based services and capabilities, so that they have a voice and are actively involved in the policy-making process, based on enhanced transparency and accountability.

© 2020

All rights reserved

APOSTOLOS SPYROPOULOS

Department of Information and Communication Systems Engineering

UNIVERSITY OF THE AEGEAN

Αυτή η σελίδα έχει αφιερωθεί σκοπίμως κενή

❖ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:**
ΕΙΣΑΓΩΓΗ**1.1 Γενικά**

Οι τάσεις παγκοσμιοποίησης των αγορών και οι συνεχείς προσπάθειες για οικονομική ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο έχουν καταστήσει επιτακτική την ανάγκη να προβούν οι ελληνικές κυβερνήσεις στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που θα εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία του κράτους, εκσυγχρονίζοντας τον ρόλο του έναντι των πολιτών και των επιχειρήσεων. Όπως επισημαίνεται και στην έκθεση του [ΟΟΣΑ-2011](#)¹ ο νομικός φορμαλισμός, οι αδυναμίες (ελέγχου και συντονισμού) της κεντρικής κυβέρνησης, η ανεπαρκής διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, το ανεπαρκές σύστημα συλλογής στοιχείων πάνω στα οποία θα βασιστεί η ορθολογική λήψη αποφάσεων και η λήψη αποφάσεων που δεν βασίζεται στην ανάλυση δεδομένων αποτελούν τις κυριότερες πληγές της ελληνικής δημόσιας διοίκησης.

Ήδη από το 2012, εν μέσω της οικονομικής κρίσης, ιδιαίτερο βάρος στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες δίνεται στο ρόλο που οι [Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας \(ΤΠΕ\)](#) και το διαδίκτυο δύναται να διαδραματίσουν σε όλα τα επίπεδα της ελληνικής οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Η εκμετάλλευση των ΤΠΕ σκοπεύει στη δημιουργία αξίας, μέσω επιχειρηματικών μοντέλων ηλεκτρονικής (ή ψηφιακής) διακυβέρνησης, με στόχο την αναμόρφωση της δημόσιας διοίκησης, το μετασχηματισμό και ανασχεδιασμό των διοικητικών διαδικασιών, τη συνακόλουθη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών λειτουργιών των κυβερνητικών Υπηρεσιών και των συναλλαγών της κυβέρνησης με πολίτες και επιχειρήσεις καθώς και τη ενεργή συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των κυβερνητικών πολιτικών και στην αύξηση και ενίσχυση της διαφάνειας.

Ασφαλώς, στο πλαίσιο εμπλοκής των πολιτών και των επιχειρήσεων στη διαμόρφωση κυβερνητικών πολιτικών, οι ΤΠΕ και το διαδίκτυο θεωρούνται ως εργαλεία υλοποίησης και διάυλος επικοινωνίας της νέας φιλοσοφίας στη σχέση κράτους - πολίτη, εκφραζόμενη με τον όρο «ηλεκτρονική διακυβέρνηση». Αυτή η νέα σχέση, όπως κάθε σχέση μεταξύ πολίτη και κράτους, διέπεται από κανόνες δικαίου που σκοπό έχουν όχι μόνο την ισότητα στην πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και τη δικαιοσύνη στις μεταξύ τους συναλλαγές

¹ [OECD PUBLIC GOVERNANCE REVIEWS: GREECE 2011](#)

αλλά με την πάροδο του χρόνου έχουν μετεξελιχθεί σε «ενεργοποιητές» της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της δημιουργίας επιχειρηματικών ευκαιριών και προστιθέμενης αξίας, της ενίσχυσης της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, υιοθετώντας τη [συμμετοχική δημοκρατία](#) και της προστασίας της ιδιωτικότητας, ενισχύοντας τόσο τα μέτρα προστασίας προσωπικών δεδομένων όσο και την πρόσβαση του πολίτη στα δεδομένα που τον αφορούν.

1.2 Πλαίσιο και αναγκαιότητα της διπλωματικής εργασίας

Καθώς οι προσδοκίες και οι ανάγκες των πολιτών και των κοινωνιών αλλάζουν και αυξάνονται και οι δυνατότητες που προσφέρονται από τις ΤΠΕ εξελίσσονται, είναι φυσικό να υφίσταται συνάμα και μια εξέλιξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η εξέλιξη αυτή έχει επηρεαστεί από το ευρύτερο εξωτερικό περιβάλλον που αποτελούν οι οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και τεχνολογικές συγκυρίες σε εθνικό επίπεδο, μη λησμονώντας τον βαθμό επιρροής των ευρύτερων εξελίξεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά, στην εξέλιξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δεν εντοπίζεται ένα κοινό μοτίβο. Αρχικά, υπάρχουσες πρακτικές, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστηρίζονται μέσω των ΤΠΕ και στη συνέχεια επανασχεδιάζονται με βάση τις ΤΠΕ και τις βελτιώσεις της ή τις καινοτομίες που οι κυβερνήσεις έχουν την τάση να υιοθετούν με τη μετατροπή της ήδη υπάρχουσας γνώσης σε πρακτικές, διαδικασίες και υπηρεσίες ή υιοθετώντας νέες (Janowski, 2015).

Αυτή η εξέλιξη απεικονίζεται σε κύματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τα οποία διαμορφώθηκαν από τα προβλήματα και τις ανάγκες των κοινωνιών σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Το πρώτο κύμα υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προοριζόταν να εκμεταλλευτεί τις ΤΠΕ προκειμένου να βελτιώσει την εσωτερική αποδοτικότητα των κυβερνητικών υπηρεσιών, αυτοματοποιώντας ή υποστηρίζοντας τις σύνθετες εσωτερικές διαδικασίες τους. Αρκετά αργότερα, η ενίσχυση και διεύρυνση της ψηφιακής παιδείας επέτρεψε στην κυβέρνηση να εκμεταλλευτεί την υψηλή διείσδυση και χρήση του Διαδικτύου για τη δημιουργία ηλεκτρονικής συναλλαγής με πολίτες και επιχειρήσεις μέσω του διαδικτύου, αναπτύσσοντας δημόσιες ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Σήμερα, μετά από αρκετά κύματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ο πολλαπλασιασμός των ιδεών της συμμετοχικής δημοκρατίας σε συνδυασμό με την υψηλή διείσδυση και χρήση του Διαδικτύου έχει καταστήσει δυνατή την προσφορά υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για πολίτες και επιχειρήσεις, οι οποίες υπερβαίνουν την υποστήριξη και

την ενίσχυση της συναλλαγής, στοχεύοντας στην υποστήριξη και ενίσχυση της σχέσης, της επικοινωνίας και της ισχυρότερης αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μεταξύ κυβέρνησης και κοινωνίας. Πιο συμμετοχικές υπηρεσίες και δυνατότητες που βασίζονται στο Διαδίκτυο προσφέρονται στους πολίτες προκειμένου να έχουν φωνή και να συμμετάσχουν περισσότερο στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, στη βάση της ενισχυμένης διαφάνειας και υπευθυνότητας, μέσω της ανάπτυξης υπηρεσιών που επιτρέπουν στην κοινωνία πρόσβαση σε σημαντικά κυβερνητικά δεδομένα.

Μια σημαντική παραδοχή για την εξελικτική πορεία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι ότι αυτή η εξέλιξη είχε, έχει και θα έχει ως προϋπόθεση και το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο που της επιτρέπει να υφίσταται σε προοδευτικούς ρυθμούς.

Για την Ελλάδα, η θεσμοθέτηση της χρήσης των ΤΠΕ, των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης και των προσφερόμενων υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις ξεκίνησε από τη δεκαετία του 1990 και εξελίσσεται μέχρι σήμερα στη βάση της δυναμικής που οι ΤΠΕ προσφέρουν για τον μετασχηματισμό της οικονομίας από παραδοσιακή σε ψηφιακή. Οι σχετικές κυβερνητικές προσπάθειες για να συμβαδίσει η ελληνική δημόσια διοίκηση με την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα που προσφέρουν οι ευρωπαίοι εταίροι στους δικούς τους πολίτες, αποτυπώνονται σε σειρά νομοθετημάτων που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, τα οποία αποτελούν και το βασικό αντικείμενο της παρούσας εργασίας.

1.3 Στόχοι, Αντικείμενο και Δομή της διπλωματικής εργασίας

Η παρούσα μελέτη στοχεύει αφενός μεν στο να αποτυπώσει την εξελικτική πορεία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα -μέσα από την υλοποίηση έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης- αφετέρου δε στο να γίνει καταγραφή της σχετικής νομοθεσίας, με περίοδο αναφοράς από το 1997 έως το 2020.

Συγκεκριμένα, επιδιώκεται:

- (i) να καθιερωθεί μια κοινή κατανόηση των διαφορετικών εξελίξεων στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε συγκεκριμένα κύματα αυτής, εστιάζοντας στις εξελίξεις και στις μελλοντικές προοπτικές στην Ελλάδα.
- (ii) να εξαχθούν ολοκληρωμένοι ορισμοί για τα διάφορα κύματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να προσδιοριστούν τα κύρια χαρακτηριστικά αυτών. Για να επιτευχθεί αυτό γίνεται μια σύγκριση της εξέλιξης της ηλεκτρονικής

διακυβέρνησης στην Ελλάδα και σε μια πιο ψηφιακά προηγμένη χώρα, το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ).

- (iii) να γίνουν κατανοητές οι εσωτερικές εξελίξεις σε καθένα από αυτά τα κύματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Μέσω αυτών των εξελίξεων και όσον αφορά τις ΤΠΕ και την αντίστοιχη νομοθεσία, είναι εφικτό να γίνει η πρόβλεψη για το πώς θα εξελιχθεί στο μέλλον η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα.
- (iv) να αποτυπωθεί το νομικό πλαίσιο που κατέστησε δυνατή την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ελληνική δημόσια διοίκηση.

Το υπόλοιπο αυτής της εργασίας οργανώνεται ως εξής.

- Στο κεφάλαιο 2 εξετάζεται εν συντομία η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την παρούσα συστηματική ανασκόπηση.
- Στο κεφάλαιο 3 δίδονται κάποιοι γενικοί ορισμοί για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και εκτελείται μια πρώτη γενική προσέγγιση για τις ευκαιρίες, δυνατότητες, κινδύνους, αδυναμίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα μέσω SWOT ανάλυσης.
- Στο κεφάλαιο 4 παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη και τα βήματα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα.
- Στο κεφάλαιο 5 αποτυπώνεται το νομικό πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα και οι φορείς ευθύνης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Επίσης, παρουσιάζεται ένας πλήρης πίνακας με τα νομοθετήματα για την περίοδο 1997 – 2020. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει ο Πίνακας 3 στη σελίδα 66 με τη συλλογή των 10 επίκαιρων νόμων κατά τη συγγραφή της παρούσας εργασίας.
- Στο κεφάλαιο 6 παρουσιάζεται η κατάσταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο Ηνωμένο Βασίλειο με στόχο τη σύγκριση Ελλάδας και Ηνωμένου Βασιλείου.
- Στο κεφάλαιο 7 επιχειρείται μια σύγκριση της πορείας των 2 χωρών καθώς και του βαθμού ενσωμάτωσης της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.
- Στο κεφάλαιο 8, διατυπώνεται μια γενική συζήτηση, εξάγονται συμπεράσματα και μορφώνονται πιθανές μελλοντικές ενέργειες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη θέση της Ελλάδας σχετικά με το καθεστώς της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Ιδανικά, η καταγραφή του ελληνικού θεσμικού πλαισίου, θα χρησιμεύσει επίσης ως ευρετήριο των μέχρι σήμερα νομικών πράξεων που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και συγχρόνως θα αποτελέσει οδηγό αναγνώρισης τυχόν νομικών κενών.

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 1

1. Janowski, T.: Digital government evolution: *From transformation to contextualization*. Government Information Quarterly, 32, 221-236 (2015).

2.1 Εισαγωγή

Ο στόχος της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει την εξελικτική πορεία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα και τη σχετική νομοθέτηση με οδηγό τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα, ευελπιστώντας στην επίγνωση σχετικά με το πώς να ξεπεράσουν οι ελληνικές κυβερνήσεις τυχόν περιορισμούς που προκύπτουν από την υφιστάμενη νομοθεσία (ή από την έλλειψη αυτής).

Η επεξεργασία του θέματος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αποκαλύπτει την έλλειψη μιας πιο σε βάθος ανάλυσης σχετικά με την πολιτική φύση των διαδικασιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την ανάπτυξή τους, και μια βαθύτερη αναγνώριση των πολύπλοκων πολιτικών και θεσμικών περιβαλλόντων. Δεδομένου ότι η έρευνα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση μέχρι σήμερα στο μεγαλύτερο μέρος της περιορίζεται στη μελέτη των αποτελεσμάτων από τα e-government έργα, η κατανόηση των πολιτικών διαδικασιών πίσω από την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι ζωτικής σημασίας για την υπέρβαση τόσο των οριστικών όσο και των αναλυτικών περιορισμών.

2.2 Μεθοδολογία αναζήτησης πηγών

Για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας, η αναζήτηση νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων και κάθε νομικής πράξης που καθορίζουν το ελληνικό νομικό πλαίσιο πραγματοποιήθηκε μέσω δύο ψηφιακών πυλών, εξειδικευμένες στην καταχώρηση και αναζήτηση νομικής πληροφορίας. Η κύρια ψηφιακή πύλη αναζήτησης που επιλέχθηκε είναι η KODIKO (www.kodiko.gr) και βοηθητικά η πύλη του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr). Η μεν πρώτη επιλέχθηκε στη βάση του υψηλού βαθμού ευκολίας χρήσης και της δυνατότητας χρονολογικής παρακολούθησης των νομοθετικών τροποποιήσεων, το δε Εθνικό Τυπογραφείο (ΕΤ) λόγω της πληρότητάς του στην κάθε είδους νομική πληροφορία καθώς είναι ο εκδότης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

- **Λέξεις Κλειδιά (ενδεικτικά):** «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση», «Ψηφιακή Διακυβέρνηση», «Διαύγεια», «Δημόσια Έγγραφα», «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων», «Ψηφιακή Υπογραφή», «Δεδομένα», «Ανοικτά Δεδομένα», «Διαύγεια», «Ασφάλεια και Αυθεντικοποίηση», «Πρόσβαση σε δεδομένα».

Αντιστοίχως, η αναζήτηση κανονισμών και οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς που εξετάζονται πραγματοποιήθηκε μέσω των ψηφιακών πυλών EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>) και N-Lex (https://n-lex.europa.eu/n-lex/index_en) καθώς και της βρετανικής κυβερνητικής πύλης για τη νομοθεσία <https://www.legislation.gov.uk/>.

- **Λέξεις Κλειδιά (ενδεικτικά):** «*e-Government*» ή/και «*e-Governance*», «*Digital Government*» ή/και «*Digital Governance*», «*ICT*», «*General Data Protection Regulation*».

Επιπλέον των ανωτέρω ψηφιακών πυλών, αναζήτηση του θεσμικού πλαισίου αλλά και άντληση πολύτιμων πληροφοριών για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση πραγματοποιήθηκε και στους ιστότοπους των καθ' ύλην δημόσιων φορέων, όπως για παράδειγμα για την Ελλάδα είναι ο ιστότοπος του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (www.mindigital.gr), της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (<https://www.gsis.gr/>), της πολεοδομίας (<http://gis.epoleodomia.gov.gr/v11/>), του ελληνικού κτηματολογίου (<https://www.ktimatologio.gr/>), το geodata (<https://geodata.gov.gr/>), και άλλα. Με τον ίδιο τρόπο εξετάστηκαν και ορισμένα κυβερνητικά site του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως το <https://www.gov.uk/>, που εκτελούν λειτουργίες παρόμοιες με τα αντίστοιχα ελληνικά, προκειμένου να γίνει σύγκρισή τους αλλά και σχολιασμός.

Επίσης, συλλέχθηκαν διαδικτυακά βιβλιογραφικές πηγές από ακαδημαϊκούς που σχετίζονται με την εφαρμογή των νέων νομοθεσιών στην Ευρώπη για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων μια σειρά ηλεκτρονικών βάσεων, και συγκεκριμένα: [scopus](#), [google scholar](#), [academia](#) και [sciencedirect](#).

Η πλειονότητα των άρθρων που συλλέχθηκαν αφορούν την Ελλάδα ή το Ηνωμένο Βασίλειο και κάποια σημαντικά έγγραφα αφορούσαν και ειδικές περιπτώσεις εφαρμογής νομοθεσίας και πρακτικών σε άλλες χώρες της ΕΕ.

Προτιμήθηκαν άρθρα με αρκετές ετεροαναφορές (citations) που είναι μια ένδειξη αυξημένης επιστημονικής εγκυρότητας, καθώς και άρθρα που η συγγραφή και δημοσίευσή τους συντελέστηκε μεταξύ των ετών 2008-2020.

Στο τελευταίο κεφάλαιο εξετάζονται κάποιες προτάσεις μελλοντικών ενεργειών της Ελλάδας για την εξέλιξη της ηλεκτρονικής της διακυβέρνησης.

❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΔΙΟΥ – ΟΡΙΣΜΟΙ

3.1 Εισαγωγή

Με τον όρο «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση» αναφερόμαστε στη χρήση εργαλείων και συστημάτων που προσφέρονται από τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) προκειμένου η κυβέρνηση και οι φορείς Δημόσιας Διοίκησης να προσφέρουν καλύτερες και προηγμένες δημόσιες υπηρεσίες σε πολίτες και επιχειρήσεις. Αν και η χρήση τέτοιων εργαλείων και συστημάτων συναντάται ήδη σε υψηλό βαθμό στη λειτουργία κυβερνητικών φορέων, η αποτελεσματική ηλεκτρονική διακυβέρνηση σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τη συνολική αναδιοργάνωση φορέων και τον επανασχεδιασμό των διοικητικών (επιχειρηματικών) διαδικασιών ([BPR - Business Process Re-engineering](#)) με τρόπο ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες να παρέχονται πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά στους αιτούντες αυτές. Η σωστή εφαρμογή των ΤΠΕ και των διαφόρων εργαλείων στις λειτουργίες των υπηρεσιών e-government οδηγεί σε ευκολότερες, ταχύτερες και φθηνότερες επιχειρηματικές συναλλαγές όλων των πολιτών, επιχειρήσεων και Οργανισμών με την κυβέρνηση.

Οι ευρωπαίοι πολίτες² τείνουν να ταξιδεύουν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε για επαγγελματικούς λόγους είτε για αναψυχή, όλο και πιο συχνά. Κατά συνέπεια υφίσταται η ανάγκη των ευρωπαίων πολιτών να συναλλαχθούν αποτελεσματικά με δημόσιες Υπηρεσίες εκτός της χώρας προέλευσής τους. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα πρέπει να παρέχουν σημαντική προστιθέμενη αξία στους πολίτες και στις επιχειρήσεις μέσω της δυνατότητας των διαφόρων κυβερνητικών φορέων, τόσο εντός της χώρας διαμονής όσο και σε διαφορετικά κράτη-μέλη της ΕΕ, να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να συνεργάζονται αποτελεσματικά για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Τον Μάιο του 2010, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη ([DAE - Digital Agenda for Europe](#)), έναν σημαντικό οδικό χάρτη που καθορίζει τους βασικούς ρόλους που θα πρέπει να διαδραματίσει η χρήση των ΤΠΕ εάν η Ευρώπη θα ήθελε να επιτύχει στις φιλοδοξίες της για μια ακμάζουσα ψηφιακή οικονομία έως το 2020.

² Η αναφορά σε «ευρωπαίους πολίτες» αφορά τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όπως και άλλες έννοιες στη σύγχρονη κοινωνία, υπάρχουν πολλοί ορισμοί της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μεταξύ ερευνητών και ειδικών, ωστόσο οι περισσότεροι από αυτούς συμφώνησαν να ορίσουν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως «*κυβερνητική χρήση Τεχνολογιών Επικοινωνίας Πληροφοριών*» για να προσφέρουν στους πολίτες και στις επιχειρήσεις την ευκαιρία να αλληλοεπιδρούν και να διεξάγουν επιχειρηματικές δραστηριότητες με την κυβέρνηση κάνοντας χρήση διαφορετικών ηλεκτρονικών μέσων όπως έξυπνα κινητά τηλέφωνα, [έξυπνες κάρτες](#), περίπτερα αυτοεξυπηρέτησης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / Διαδίκτυο και Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων ([EDI - Electronic Data Interchange](#)). Πρόκειται, δηλαδή, για τον τρόπο οργάνωσης της κυβέρνησης: τη διοίκηση, τους κανόνες, τους κανονισμούς και τα ρητά καθορισμένα πλαίσια διαδικασιών της Δημόσιας Διοίκησης για την παροχή υπηρεσιών και για το συντονισμό, την επικοινωνία και την ολοκλήρωση διαδικασιών εντός αυτής.

Ένας άλλος ορισμός της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης παρουσιάστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ως «*Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αναφέρεται στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) - όπως τα δίκτυα ευρείας περιοχής, το Διαδίκτυο και οι φορητοί υπολογιστές - από κυβερνητικές υπηρεσίες*». Ενώ ο ΟΟΣΑ σημείωσε ότι «*η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αναφέρεται στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών, και ιδίως του Διαδικτύου, ως εργαλείο για την επίτευξη καλύτερης διακυβέρνησης*» (ΟΟΣΑ, 2003).

Η πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (ψηφιακές πύλες, ιστότοποι, έξυπνες κάρτες, ειδικές προγραμματισμένες υπηρεσίες κ.λπ.), μέσω νέων ΤΠΕ, σημαίνει ότι υπάρχει πληθώρα ευκαιριών για μετασχηματισμό των τρόπων με τους οποίους οι υπηρεσίες προσφέρονται στους πολίτες και επακολούθως παρέχεται η ευκαιρία ανάπτυξης μιας νέας σχέσης μεταξύ της κυβέρνησης και των πολιτών, με βάση την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή των πολιτών, την αύξηση της διαφάνειας και τη μείωση της διαφθοράς.

Η ποιοτική εκπαίδευση, κατάρτιση και ενημέρωση είναι το κλειδί που επιτρέπει στους πολίτες να έχουν πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και να συμμετέχουν στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

3.2 Μεταρρύθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ενδιαφέρεται κυρίως για την αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης κατά τρόπο ώστε η σχέση μεταξύ κυβέρνησης και πολίτη να είναι πιο άμεση και συμμετοχική. Στην έννοια της κυβέρνησης, καθώς και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, μπορούμε να διακρίνουμε μεταξύ τριών (3) ομάδων: πολίτες, επιχειρήσεις και κυβερνητικές Υπηρεσίες της χώρας. Συντομογραφίες χρήσης όπως το G2C ([Government to Citizen](#)) αναφέρονται στη σχέση μεταξύ κυβέρνησης και πολίτη, το G2B ([Government to Business](#)) υποδηλώνει τη συναλλαγή μεταξύ της κυβέρνησης και των επιχειρήσεων και των βιομηχανικών υπηρεσιών και το G2G ([Government to Government](#)) υποδεικνύει τη σχέση μεταξύ διαφορετικών κυβερνητικών μονάδων.

Σύμφωνα με την Deloitte & Touche Consulting (2000), υπάρχουν έξι καθοριστικά στάδια, τα οποία καλούνται να περάσουν κάθε κυβέρνηση και Οργανισμοί τοπικών διοικήσεων, προκειμένου οι ίδιοι να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες 24 ώρες την ημέρα και 7 ημέρες την εβδομάδα, από παντού. Τα στάδια είναι:

1. Δημοσίευση πληροφοριών / διάδοση πληροφοριών

Σε αυτό το στάδιο οι κυβερνητικές Υπηρεσίες και οι τοπικοί διοικητικοί Οργανισμοί καλούνται να αποκτήσουν παρουσία στο Διαδίκτυο. Ένα στάδιο που αφορά κυρίως την παροχή πληροφοριών σε ηλεκτρονικούς πελάτες, όπως καταλόγους Υπηρεσιών και ατόμων. Εδώ, ο κύριος στόχος είναι η μείωση του χρόνου και της προσπάθειας που απαιτείται από κάθε πολίτη για να παρακολουθεί την προσθετική υπηρεσία, προκειμένου να καλύψει μια συγκεκριμένη ανάγκη.

2. Επίσημες αμφίδρομες συναλλαγές

Οι πολίτες παρέχουν προσωπικές πληροφορίες και πραγματοποιούν χρηματικές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου, απαιτώντας έναν ασφαλή ιστότοπο με εγγύηση απορρήτου. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης ψηφιακών υπογραφών ή πιστοποιητικών. Στους πολίτες προσφέρεται ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων, από την υποβολή αίτησης για παροχή προσωπικών πληροφοριών και την έκδοση πιστοποιητικών έως τη διενέργεια χρηματοοικονομικών συναλλαγών με συγκεκριμένες υπηρεσίες.

3. Πύλες πολλαπλών χρήσεων

Δηλαδή πως ένας πολίτης μπορεί να εισέλθει σε μια ψηφιακή πύλη και να ολοκληρώσει συναλλαγές με πολλές κυβερνητικές Υπηρεσίες ή/και με ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η πλειονότητα των πρακτικών που χρησιμοποιούνται αφορούν συστήματα διαχείρισης περιεχομένου. Σημερινό παράδειγμα τέτοιας πύλης καταλογοποιημένης πρόσβασης σε δημόσιες Υπηρεσίες είναι η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ) www.gov.gr

4. Εξατομίκευση πύλης

Παρόμοιο με το τρίτο στάδιο αλλά με τη δυνατότητα οι πολίτες να μπορούν να προσαρμόσουν την πύλη για τις λειτουργίες που χρειάζονται. Εδώ, το περιεχόμενο και οι προσφερόμενες υπηρεσίες των πυλών εμπλουτίζονται, διευκολύνοντας την εξυπηρέτηση των πολιτών, προσφέροντάς τους την ευκαιρία να παρέχουν εξατομικευμένο και εξειδικευμένο, ανάλογα με τις ανάγκες τους, περιεχόμενο. Μέσα από τις πύλες εξατομικευμένου περιεχομένου, οι πολίτες εξυπηρετούνται με βάση τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους, ενώ αυτά τα δεδομένα καταχωρούνται για τη διεξαγωγή περαιτέρω ανάλυσης, αναπτύσσοντας τη βάση για την εφαρμογή ενός Λογισμικού Διαχείρισης Σχέσης Πελατών ([CRMS - Customer Relations Management Software](#)).

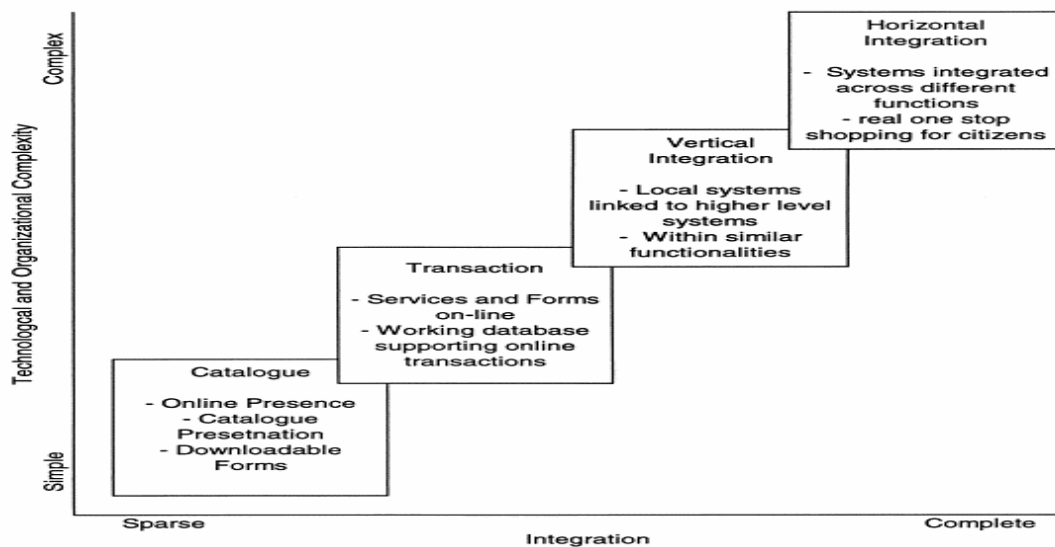
5. Ομαδοποίηση κοινών υπηρεσιών

Σε αυτό το στάδιο, οι διακρίσεις μεταξύ των κυβερνητικών τμημάτων αρχίζουν να θολώνουν. Οι πελάτες χρησιμοποιούν τις πύλες χωρίς να γνωρίζουν ποιες Υπηρεσίες/Τμήματα παρέχουν τις υπηρεσίες. Οι κυβερνήσεις αρχίζουν να συγκεντρώνουν τις υπηρεσίες σε κοινές γραμμές ανεξάρτητα από τις αρμοδιότητες των Τμημάτων. Αυτό σημαίνει ότι τόσο οι κυβερνήσεις όσο και οι Δήμοι έχουν αναδιοργανώσει τις Υπηρεσίες τους ανά κοινή υπηρεσία. Αυτό υποστηρίζεται από τη χρήση των ροών εργασίας, έτσι ώστε οι προσφερόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες να υποστηρίζονται αποτελεσματικά. Η φιλοσοφική αντίληψη αυτού του τρόπου προηγμένης παροχής υπηρεσιών είναι γνωστή ως [One-Stop-Shop](#).

6. Πλήρης ολοκλήρωση και μετασχηματισμός των επιχειρήσεων

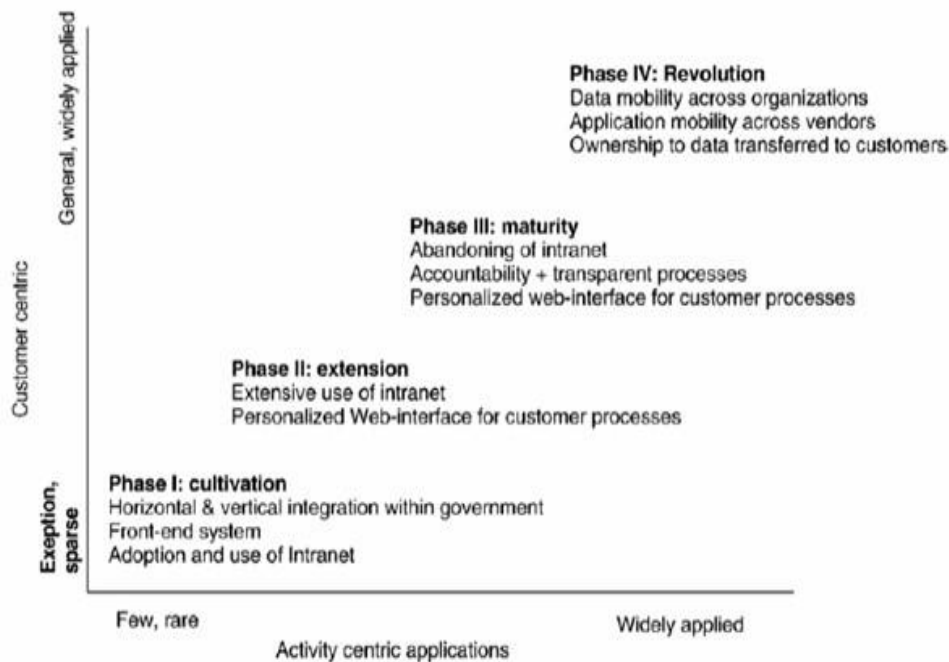
Η κυβέρνηση διαθέτει ένα πλήρες κέντρο εξυπηρέτησης προσαρμοσμένο στις ανάγκες του πολίτη. Η τεχνολογία είναι ενσωματωμένη στα τμήματα με χαρακτηριστικό τη μικρή απόσταση μεταξύ κορυφής και βάσης του Οργανισμού.

Η εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι μια συνεχής διαδικασία, και τις περισσότερες φορές η ανάπτυξη εννοείται σταδιακά. Ένα ευρέως γνωστό μοντέλο ωριμότητας προτείνεται από τους Layne και Lee (Layne and Lee, 2001), οι οποίοι αντιλαμβάνονται την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως ένα εξελικτικό φαινόμενο, από το οποίο οι πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πρέπει να προέρχονται και να εφαρμόζονται. Υποθέτουν τέσσερα στάδια ενός αναπτυξιακού μοντέλου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση: (1) Καταλογογράφηση, (2) Συναλλαγή, (3) Κάθετη Ολοκλήρωση και (4) Οριζόντια Ολοκλήρωση όπως φαίνεται στην ακόλουθη εικόνα.

Εικόνα 1: Το μοντέλο ωριμότητας Layne και Lee (2001)

Αυτό το μοντέλο αναπτύχθηκε με την αύξηση του επιπέδου πολυπλοκότητας και ολοκλήρωσης από (1) σε (4). Οι Andersen και Henriksen (Andersen and Henriksen, 2006) συμπληρώνουν το μοντέλο ωριμότητας με στρατηγικές φιλοδοξίες από τη χρήση της πληροφορικής από τις κυβερνήσεις και παρουσιάζουν αυτό που αποκαλούν μοντέλο PPR (Project Process Re-engineering - Ανασχεδιασμός Διαδικασιών Έργου), εικόνα 2. Υποστηρίζουν ότι το μοντέλο Layne και Lee έχει βασιστεί στην ίδια λογική που κυριάρχησε στα παραδοσιακά κίνητρα για υιοθέτηση της πληροφορικής, την αύξηση της ποιότητας των πληροφοριών και της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας. Το μοντέλο PPR επεκτείνει την εστίαση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ώστε να συμπεριλάβει το front-end της κυβέρνησης. Η κύρια διαφορά μεταξύ του μοντέλου Layne και Lee και του μοντέλου ανασχεδιασμού PPR είναι η δραστηριότητα και η πελατοκεντρική προσέγγιση παρά η τεχνολογική ικανότητα.

Εικόνα 2: Το μοντέλο ωριμότητας PPR (Andersen & Hendiksen)

3.3 Ανάλυση SWOT για την ελληνική ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Η ανάλυση [SWOT](#) είναι ένα από τα πολλά εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού που χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις και άλλους Οργανισμούς για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει σαφής στόχος που καθορίζεται για το έργο ή την επιχείρηση και ότι όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με την προσπάθεια, τόσο θετικοί όσο και αρνητικοί, προσδιορίζονται και εξετάζονται. Για να επιτευχθεί αυτό το έργο, η διαδικασία της SWOT ανάλυσης περιλαμβάνει τέσσερις τομείς εξέτασης: δυνατά σημεία (Strengths), αδυναμίες (Weaknesses), ευκαιρίες (Opportunities) και απειλές (Threats). Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τον εντοπισμό και την ταξινόμηση σχετικών παραγόντων, η εστίαση δεν είναι μόνο στα εσωτερικά θέματα, αλλά και σε εξωτερικές συνιστώσες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την επιτυχία του έργου.

- **Strengths:** Τα δυνατά σημεία της ανάλυσης SWOT είναι χαρακτηριστικά ή ιδιότητες εντός του οργανισμού που θεωρούνται σημαντικά για την εκτέλεση και την απόλυτη επιτυχία του έργου. Παραδείγματα δυνατοτήτων που αναφέρονται συχνά είναι παράγοντες όπως η έμπειρη διαχείριση, οι εγκαταστάσεις παραγωγής τελευταίας τεχνολογίας και μια σταθερή γραμμή κέρδους που ήδη υπάρχει.

- Weaknesses: Οι αδυναμίες στον τύπο ανάλυσης SWOT έχουν να κάνουν με εσωτερικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την επίτευξη ενός επιτυχούς αποτελέσματος στο έργο. Παράγοντες όπως ένα αδύναμο εσωτερικό σύστημα επικοινωνίας, τα ανθυγιεινά επίπεδα ανταγωνισμού μεταξύ των Τμημάτων, η έλλειψη πρώτων υλών και η ανεπαρκής χρηματοδότηση του έργου αναφέρονται συχνά ως αδυναμίες που μπορούν να απειλήσουν και να εκτροχιάσουν ένα έργο πριν ακόμη ξεκινήσει.
- Opportunities: Η τρίτη ταξινόμηση παραγόντων στην ανάλυση SWOT είναι οι ευκαιρίες. Αυτή η ταξινόμηση έχει να κάνει με εξωτερικά στοιχεία που θα αποδειχθούν χρήσιμα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το έργο. Παράγοντες αυτού του τύπου θα μπορούσαν να είναι η θετική αντίληψη της εταιρείας από το ευρύ κοινό, ένα δίκτυο προμηθευτών που είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν με την εταιρεία για την επιτυχία στο έργο και συνθήκες αγοράς που θα βοηθήσουν να καταστεί το έργο επιθυμητό στην αγορά γενικά, ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα αυτής.
- Threats: Τέλος, το τελευταίο βασικό στοιχείο για την ανάλυση SWOT είναι οι απειλές. Εδώ, αναφέρονται εξωτερικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να απειλήσουν την επιτυχία της επιχείρησης ή του έργου. Μεταξύ των πιθανών απειλών που είναι κρίσιμες για οποιαδήποτε ανάλυση SWOT είναι μια αρνητική δημόσια εικόνα, η έλλειψη προμηθευτών που μπορούν να προμηθεύσουν πρώτες ύλες για το έργο και ανυπαρξία ώριμης αγοράς για το τελικό προϊόν του έργου.

Internal	
Strengths	Weaknesses
1. Innovation 2. High-tech based economy 3. Saving expensive labour costs 4. Making public administration more transparent 5. Removal of big part of the routine and formal work from civil servants 6. Build "a knowledge society" 7. Borrow solutions from others 8. Reduction of citizen's dependence from civil servants 9. Recruitment of foreign talents 10. Funds for eservices to improve social and physical infrastructure 11. Cooperation between the public and private sectors 12. Simplifying administrative routines 13. Assisting in establishing bilateral and global relations	1. Unemployment 2. Some government websites are unfriendly-user 3. High illiteracy rates 4. Lack of IT specialized human capital 5. Conservation in trying e-Services 6. Workers and older generation are computer illiterate 7. Over-capacity of the Internet highway due to heavy traffic 8. Poor Telecommunication Infrastructure
External	
Opportunities	Threats
1. Political willingness 2. Broadband facilitates faster connection, servicing particular needs of individuals and groups 3. Increase citizen participation thereby induce democratic governance 4. Foster proliferation of other reapplications 5. Reduce opportunities for corruption and promote transparency 6. IT-proficient people can have better opportunity for employment 7. Meet the regular and routine demands of the general public 8. Create a custom-oriented organization 9. Reengineer administration processes thereby improve efficiency 10. Stimulate the use of ICT by the population at large, thereby transform to knowledge-based economies	1. Cyber terrorism and cyber crimes 2. Higher cost of living and higher broadband subscription 3. Dependency on IT, i.e. small technical problems will disrupt the entire networks 4. Possible demising of the principle of equality 5. Security breach and copyright issue 6. The rapid development of mobile and SMS technology 7. Social and ethical concerns 8. Revolution of the public sector

Πίνακας 1: Ανάλυση SWOT των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα

Πηγή : Βασισμένο και τροποποιημένο από τη δημοσίευση των Tsourela et al. (2011)

3.4 Συζήτηση

Πολλά πλεονεκτήματα και ευκαιρίες τροφοδοτούν την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα προκύπτουν νέες απειλές και προκλήσεις. Γενικά, η έρευνα δείχνει ότι η Ελλάδα ανέπτυξε με επιτυχία μια ισχυρή βάση για υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Έχουν γίνει επενδύσεις για την ανάπτυξη επαρκών πόρων και τη βελτίωση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών στο Διαδίκτυο. Οι ορθές πολιτικές, οι σαφείς στόχοι και ο στρατηγικός σχεδιασμός είναι παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Η ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα προχωρεί προς το παρόν καλά, αλλά οι πολιτικές της ψηφιακής ένταξης πρέπει να διαδραματίσουν προηγμένο ρόλο σε αυτήν την εξέλιξη, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η γεφύρωση του «ψηφιακού χάσματος». Υπάρχουν συγκεκριμένα ελλείμματα στις τρέχουσες πολιτικές, τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη, όπως η έλλειψη ειδικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση στις ΤΠΕ και η ίδρυση Κέντρων που παρέχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο χωρίς κόστος για τους μη προνομιούχους πολίτες. Μια συνοπτική στρατηγική για την ψηφιακή ένταξη θα πρέπει να περιλαμβάνει την έγκριση νομοθετικών προγραμμάτων με αυτόν τον στόχο και επίσης τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο Διαδίκτυο μέσω της ένταξής της στην καθολική υπηρεσία.

❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΞΕΛΙΞΗ των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

4.1 Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια, είδαμε την ταχεία εξέλιξη του Παγκόσμιου Ιστού, ένα περιβάλλον ανάπτυξης που επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση, ανταλλαγή και δημοσίευση πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτό, η σημασία της διακυβέρνησης και της διοίκησης έχει αλλάξει σημαντικά. Όχι μόνο λόγω έντονων πιέσεων και προσδοκιών ότι ο τρόπος διακυβέρνησης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει νέες μεθόδους εργασίας, αλλά και την ανάγκη για πιο «ανοικτές» κυβερνήσεις στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Οι κυβερνήσεις συνειδητοποίησαν πως οι πόροι πληροφόρησης τους δεν έχουν απλά αξία από μόνοι τους. Είναι πολύτιμα οικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα καύσιμα της οικονομίας της γνώσης. Η διασφάλιση ότι οι πληροφορίες που κατέχουν μπορούν εύκολα να εντοπιστούν και να περάσουν μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις περί απορρήτου και ασφάλειας, θα συμβάλει στην αξιοποίηση του πλεονεκτήματος αυτού, οδηγώντας έτσι την εθνική και διεθνή οικονομία. Οι κυβερνήσεις αξιοποιούν τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τη συνεχιζόμενη επέκταση του Παγκόσμιου Ιστού και ξεκίνησαν στρατηγικές για την ανανέωση της Δημόσιας Διοίκησης και την εξάλειψη της υπάρχουσας γραφειοκρατίας και για τη μείωση του κόστους (Riedl, 2003, Tambouris et al., 2001).

Η ηλεκτρονική κυβέρνηση (e-Government) επιτρέπει μια οικονομική προσέγγιση των δημοκρατικών διαδικασιών. Ωστόσο, οι ΤΠΕ μπορούν να επιτύχουν περισσότερο από αυτό. Επαναπροσδιορίζουν τις διαδικασίες δημόσιας διοίκησης μεταβάλλοντας τις σχέσεις μεταξύ των πάροχων υπηρεσιών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και της κυβέρνησης και των πολιτών. Νέες μορφές διοίκησης εμφανίζονται, αντανακλώντας τις συνεχώς μεταβαλλόμενες οργανωτικές και οικονομικές δομές, με σημαντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες των πολιτών.

Είναι σαφές ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν αφορά μόνο τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και την καλύτερη υποστήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων, αλλά περιλαμβάνει ένα νέο σύνολο τεχνολογικά προηγμένων διαδικασιών και εργαλείων που προωθούν την αλληλεπίδραση μεταξύ του κοινού και της κυβέρνησης.

Στην Ελλάδα, οι ΤΠΕ έχουν εδώ και μερικά χρόνια ξεκινήσει να διερευνώνται και στη συνέχεια να αξιοποιούνται για να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η κύρια ώθηση προς την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ξεκίνησε με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στις αντίστοιχες επιχειρήσεις. Η ελληνική προσέγγιση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της κοινωνίας της πληροφορίας ([IS – Information Society](#)) έχει υποβληθεί, όσον αφορά τον σχεδιασμό υψηλού επιπέδου, σε ριζική αλλαγή μεταξύ των περιόδων του 2^{ου} (1994-1999) και του 3^{ου} (2000-2006) Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ). Οι προσπάθειες κατά τη 2^η περίοδο εστιάστηκαν κυρίως στις δικτυακές πύλες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και στην παροχή της τεχνολογικής υποδομής της Δημόσιας Διοίκησης προκειμένου οι εργαζόμενοι να εξοικειωθούν με την τεχνολογία και να εγκαταλείψουν την παραδοσιακή γραφική εργασία. Κατά την 3^η περίοδο, ορισμένες δημόσιες διοικήσεις παρέχουν μερικές, αλλά όχι πολλές, ηλεκτρονικές υπηρεσίες συναλλαγών (Hahamis et al., 2005). Επιπλέον, παρατηρούνται πολλές αποκλίσεις μεταξύ των δημόσιων Οργανισμών, κυρίως στο επίπεδο του εκσυγχρονισμού και της παροχής υπηρεσιών στους πολίτες. Οι δημόσιες υπηρεσίες που «οδηγούν» τις εξελίξεις έχουν πολλά να βελτιώσουν, προκειμένου να φθάσουν στις ευρωπαϊκές μέσες τιμές. Τώρα, η Ελληνική Ψηφιακή Στρατηγική για την περίοδο 2006-2019 βρίσκεται σε εξέλιξη και έχει ως στόχο να επιτρέψει ένα «ψηφιακό άλμα» για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας ζωής μέχρι το 2020 (Ελληνική Ψηφιακή Στρατηγική, 2005).

Το παρόν κεφάλαιο ασχολείται με τις προσπάθειες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων και στρατηγικών μέχρι σήμερα στην Ελλάδα. Δεν υπάρχουν συστηματικά στοιχεία για τα ελληνικά προγράμματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Οι αιτίες είναι: (α) ο τομέας είναι σχετικά νέος, (β) οι πρωτοβουλίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης εξετάζονται βάσει σχεδίου και βάσει έργου και (γ) πολλές από αυτές εφαρμόζονται από διάφορα υπουργεία, θεσμούς και Οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Σε αυτό το κεφάλαιο εξετάζεται η εθνική και διεθνής βιβλιογραφία, τα σχετικά ζητήματα χρηματοδότησης, τα προγράμματα και τα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προκειμένου να απεικονιστεί η σημερινή κατάσταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ένας στόχος του κεφαλαίου είναι να επισημάνει την αναγκαιότητα σχεδιασμού και εφαρμογής αποτελεσματικών εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πιστεύουμε ότι το όραμα μιας ηλεκτρονικά εκσυγχρονισμένης ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης θα υλοποιηθεί εάν ληφθεί υπόψη μια σειρά βασικών στρατηγικών πτυχών, καθώς και διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και

εμπειρίες. Σε αυτό το πλαίσιο, πρώτα συζητάμε τα βασικά θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε τη δομή του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα και προσπαθούμε να κατηγοριοποιήσουμε τα χρησιμοποιούμενα πληροφοριακά συστήματα. Συνεχίζουμε με μια επισκόπηση των καλύτερων ελληνικών πρακτικών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και συγκρίνουμε την πρόοδο της Ελλάδας με τις χώρες της ΕΕ. Τέλος, εξετάζουμε τις δυνατότητες και τους φραγμούς της περιοχής και καταδεικνύουμε τις ευκαιρίες που προκύπτουν και τις βασικές προκλήσεις.

4.2 Ορισμοί και μοντέλα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Παρόλη την πλούσια βιβλιογραφία περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, οι ορισμοί της ποικίλουν και τα μοντέλα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης παραμένουν διάφορα μεταξύ των ερευνητών και των επαγγελματιών της Δημόσιας Διοίκησης. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2004), η ηλεκτρονική διακυβέρνηση περιλαμβάνει νέους διαύλους πρόσβασης στην κυβέρνηση, νέους τρόπους ηγεσίας, νέες μεθόδους διαπραγμάτευσης των επιχειρήσεων και νέα συστήματα για την οργάνωση και την παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών. Η δυναμική για την ενίσχυση της διαδικασίας διακυβέρνησης είναι ανυπολόγιστη. Ένας άλλος αρκετά ευρύς ορισμός ο οποίος ενσωματώνει τις τέσσερις βασικές διαστάσεις που αντικατοπτρίζουν τις λειτουργίες της κυβέρνησης, δηλαδή τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, την ηλεκτρονική δημοκρατία, το ηλεκτρονικό εμπόριο και την ηλεκτρονική διαχείριση, είναι η εξής: «*Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι η χρήση τεχνολογίας πληροφοριών για την υποστήριξη κυβερνητικών επιχειρήσεων, την εμπλοκή των πολιτών και την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών*» (Dawes, 2002).

Η ψηφιακή κυβέρνηση (DG - Digital Government) ή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να οριστεί επίσης ως «*Η διαδικασία χρήσης τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών για να καταστεί δυνατή η κυβέρνηση και η πολιτική συμπεριφορά της κυβέρνησης*» (McIver & Elmagarmid, 2002). Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο του 2003, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως «*Η χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας στις δημόσιες διοικήσεις σε συνδυασμό με την οργανωτική αλλαγή και νέες δεξιότητες προκειμένου να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και οι δημοκρατικές διαδικασίες και να ενισχυθεί η στήριξη των δημόσιων πολιτικών*» (Europa, 2003).

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να διακριθεί σε τρεις βασικές κατηγορίες: α) κυβερνητικές αρχές (G2C) που σχετίζονται με τις σχέσεις μεταξύ κυβερνήσεων και πολιτών, β) κυβερνητικές επιχειρήσεις (G2B) που σχετίζονται με τις σχέσεις μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων και γ) κυβέρνηση με κυβέρνηση (G2G) που σχετίζεται με τις δραστηριότητες που βελτιώνουν και αναβαθμίζουν τις κυβερνητικές υπηρεσίες (Egon, 2003). Πρόσφατα, έχει προστεθεί μια τέταρτη κατηγορία, αυτή του κυβερνητικού προσωπικού (G2E) (Ndou, 2004).

Η Task Force του E-ASEAN (2007) εξηγεί γιατί η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι σημαντική για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες: οι δημοκρατικές, επιχειρηματικές και κυβερνητικές πτυχές της διακυβέρνησης απλουστεύονται και βελτιώνονται, μειώνοντας το κόστος και παρέχοντας καλύτερες υπηρεσίες στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Μπορεί να αναμένονται μετασχηματισμοί εντός των τριών (3) μεγάλων κυβερνητικών αρχών, δηλαδή: πολιτικών, οικονομικών και διοικητικών.

- Πολιτική : η κυβέρνηση θα είναι σε θέση να αλληλοεπιδρά με όλους τους πολίτες σε όλα τα επίπεδα, προωθώντας έτσι την ηλεκτρονική δημοκρατία. Ένας ενημερωμένος πολίτης θα προωθήσει τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα μέσα στην κυβέρνηση.
- Οικονομική: η ηλεκτρονική διακυβέρνηση παρέχει υπηρεσίες στις επιχειρήσεις. Η ηλεκτρονική προμήθεια ή η ηλεκτρονική ανταλλαγή προμηθευτών περιλαμβάνονται στις υπηρεσίες G2G και G2B. Αυτό θα επιτρέψει τη διαφάνεια στη διαδικασία υποβολής προσφορών και θα παράσχει ευκαιρίες σε μικρότερες επιχειρήσεις, οι οποίες διαφορετικά δεν μπορούν να υποβάλουν προσφορές σε μεγάλα διακυβερνητικά έργα προμηθειών.
- Διοικητική: βελτιώνονται οι υπηρεσίες G2G. Οι διαδικασίες της κυβέρνησης απλοποιούνται για τη μείωση της γραφειοκρατίας, τη διευκόλυνση της παροχής υπηρεσιών, την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση των αποταμιεύσεων.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν είναι μια διαδικασία χωρίς βήματα ούτε υλοποιείται ως ένα ενιαίο έργο. Έχει εξελικτική φύση, που περιλαμβάνει πολλαπλά στάδια ή φάσεις ανάπτυξης. Οι Hiller & Belanger (2001) πρότειναν ότι η «ηλεκτρονική κυβέρνηση μπορεί να θεωρηθεί μέσω δύο φακών: ο τύπος της σχέσης και τα στάδια της ολοκλήρωσης» και προσέφεραν πέντε στάδια ανάπτυξης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Οι Layne & Lee (2001) θεωρούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως εξελικτικό φαινόμενο και πρότειναν ένα μοντέλο ανάπτυξης τεσσάρων σταδίων: (1) καταλογογράφηση, (2)

συναλλαγή, (3) κάθετη ολοκλήρωση και (4) οριζόντια ολοκλήρωση. Ο Reddick (2004) εξέτασε αμφότερα τα παραπάνω μοντέλα και επικεντρώθηκε σε δύο από τις τέσσερις φάσεις που πρότειναν οι Layne & Lee, καταλογογράφηση και συναλλαγές. Όπως και οι Hiller & Belanger, παραδέχτηκε ότι τα στάδια ανάπτυξης συνδυάζονται με τύπους σχέσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: «Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να περιλαμβάνει ηλεκτρονικές σχέσεις μεταξύ κυβέρνησης και διαφορετικών επιπέδων συστατικών». Η πρώτη σχέση που προσδιορίζεται είναι η G2C, δεύτερη είναι το G2G και τρίτη το G2B.

Είδος κυβέρνησης Σχέση	Στάδια ανάπτυξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	
	Στάδιο I: Κατάλογος	Στάδιο II: Συναλλαγές
G2C	Online παρουσίαση πληροφοριών σχετικά με την κυβέρνηση και τις δραστηριότητές της για τους πολίτες. Παράδειγμα: πρακτικά συνεδριάσεων του Συμβουλίου online.	Υπηρεσίες και έντυπα σε απευθείας σύνδεση και βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη online συναλλαγών για τους πολίτες. Παράδειγμα: ηλεκτρονική πληρωμή φόρων.
G2G	Ηλεκτρονική παρουσίαση πληροφοριών για άλλα κυβερνητικά επίπεδα και τους υπαλλήλους της. Παράδειγμα: intranet με πληροφορίες παροχών.	Υπηρεσίες και φόρμες online και βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη online συναλλαγών για άλλα επίπεδα και την κυβέρνηση και τους υπαλλήλους. Παράδειγμα: παροχή ηλεκτρονικής κατάρτισης.
G2B	Online παρουσίαση πληροφοριών για επιχειρήσεις σχετικά με την κυβέρνηση. Παράδειγμα: έλεγχος των αναλώσιμων γραφείου online.	Υπηρεσίες και έντυπα σε απευθείας σύνδεση και βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη των συναλλαγών των επιχειρήσεων με την κυβέρνηση. Παράδειγμα: κάνετε αγορές ηλεκτρονικών ειδών γραφείου online.

Εικόνα 3: Στάδια ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και τύπος κυβερνητικών σχέσεων (Reddick, 2004)

Σύμφωνα με το Κέντρο για τη Δημοκρατία και την Τεχνολογία (2002), η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αναπτύσσεται σε 3 φάσεις:

- Δημοσίευση: οι κυβερνήσεις παράγουν τεράστιους όγκους πληροφοριών (κανόνες, κανονισμούς, έγγραφα και έντυπα), μεγάλο μέρος από τους οποίους είναι ενδεχομένως χρήσιμο για τα άτομα και τις επιχειρήσεις.
- Αλληλεπίδραση: η δημοσίευση των πληροφοριών σε ιστότοπους, ακόμα και αν είναι πλούσιοι σε περιεχόμενο, είναι μόνο το πρώτο βήμα. Η αλληλεπίδραση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει αμφίδρομες επικοινωνίες, ξεκινώντας με βασικές λειτουργίες όπως πληροφορίες επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για κυβερνητικούς αξιωματούχους ή φόρμες ανατροφοδότησης που επιτρέπουν στους χρήστες να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με νομοθετικές προτάσεις ή προτάσεις πολιτικής.

- Συναλλαγές: Οι κυβερνήσεις μπορούν να προχωρήσουν περαιτέρω, δημιουργώντας ιστότοπους που επιτρέπουν στους χρήστες να διεξάγουν ηλεκτρονικές συναλλαγές. Μια συναλλακτική ιστοσελίδα προσφέρει άμεση σύνδεση με κυβερνητικές υπηρεσίες, διαθέσιμες ανά πάσα στιγμή. Στο παρελθόν, κυβερνητικές υπηρεσίες, όπως η εγγραφή της γης ή η ανανέωση των δελτίων ταυτότητας, απαιτούσαν μακρές περιόδους, αντιπαράθεση με την άμβλυνση της γραφειοκρατίας και την περιστασιακή δωροδοκία. Καινοτομίες όπως τα περίπτερα εξυπηρέτησης πολιτών που βρίσκονται σε εμπορικά κέντρα στη Βραζιλία ή οι φορητοί κυβερνητικοί υπολογιστές που μπορούν να μεταφερθούν σε αγροτικές περιοχές της Ινδίας φέρνουν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση απευθείας στους πολίτες των αναπτυσσόμενων εθνών.

Τέλος, η [Gartner Group](#), μια διεθνής εταιρεία συμβούλων (Baum & Di Maio, 2000), προσθέτει μια ακόμη φάση, οπότε η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ωριμάζει σύμφωνα με τις ακόλουθες τέσσερις φάσεις:

- Στάδιο 1, Παρουσία : ο πρωταρχικός στόχος είναι η δημοσίευση πληροφοριών, όπως η αποστολή των φορέων, οι διευθύνσεις, οι ώρες λειτουργίας και ενδεχομένως, ορισμένα επίσημα έγγραφα που αφορούν το κοινό.
- Στάδιο 2, Αλληλεπίδραση: Αυτή η φάση χαρακτηρίζεται από ιστότοπους που παρέχουν βασικές δυνατότητες αναζήτησης, φόρμες υποδοχής για λήψη και συνδέσμους με άλλους σχετικούς ιστότοπους, καθώς και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γραφείων ή αξιωματούχων. Αυτό το στάδιο επιτρέπει στο κοινό να αποκτά πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες σε απευθείας σύνδεση και να λαμβάνει έντυπα που ενδέχεται να έχουν προηγουμένως απαιτήσει επίσκεψη σε κυβερνητικό γραφείο.
- Στάδιο 3, Συναλλαγή: αυτή η φάση χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα των συστατικών στοιχείων να διεξάγουν και να ολοκληρώνουν ολόκληρα καθήκοντα σε απευθείας σύνδεση. Το επίκεντρο αυτού του σταδίου είναι η δημιουργία εφαρμογών αυτοεξυπηρέτησης για την πρόσβαση του κοινού στο διαδίκτυο, αλλά και η χρήση του διαδικτύου ως συμπλήρωμα σε άλλα κανάλια παράδοσης. Τυπικές υπηρεσίες που μεταφέρονται σε αυτό το στάδιο ανάπτυξης περιλαμβάνουν καταβολή φόρου και πληρωμή, ανανέωση άδειας οδήγησης και καταβολή προστίμων, και αδειών. Επιπλέον, πολλές κυβερνήσεις υπέβαλαν αιτήσεις για

προτάσεις και κανόνες υποβολής προσφορών online ως πρόδρομο για τις ηλεκτρονικές προμήθειες.

- Στάδιο 4. Μετασχηματισμός: αυτή η φάση χαρακτηρίζεται από τον επαναπροσδιορισμό της παροχής κυβερνητικών υπηρεσιών παρέχοντας ένα ενιαίο σημείο επαφής με τα μέλη που καθιστά την κυβερνητική οργάνωση εντελώς διαφανή για τους πολίτες. Παραδείγματα μετασχηματισμού περιλαμβάνουν ιστότοπους υψηλής εξειδίκευσης ή «εικονικές υπηρεσίες», όπου οι κυβερνητικές πληροφορίες μεταφέρονται στους πολίτες και όπου μπορούν να πληρώνουν φόρους ιδιοκτησίας, να ανανεώνουν τις κρατικές υποχρεώσεις των οδηγών και να υποβάλλουν αίτηση για ομοσπονδιακά διαβατήρια σε ένα μόνο μέρος, με απρόσκοπτες διεπαφές στους αντίστοιχους Οργανισμούς που συμμετέχουν στις συναλλαγές.

Από τα παραπάνω, είναι σαφές ότι υπάρχουν πολλοί ορισμοί και μοντέλα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση που υποδηλώνουν την ύπαρξη ενός ευρέος φάσματος απόψεων, προοπτικών και υπόβαθρων. Ωστόσο, η μετα-ανάλυση της σχετικής βιβλιογραφίας φαίνεται να προσφέρει ορισμένες ιδέες που τελικά θα συντεθούν στα εξής: «Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αναφέρεται στη χρήση των ΤΠΕ για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας της κυβέρνησης».

4.3 Δομή του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα

Ο ελληνικός δημόσιος τομέας περιλαμβάνει ένα σημαντικό αριθμό Υπηρεσιών και ιδρυμάτων που έχουν κατηγοριοποιηθεί με βάση το Μητρώο Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης (2015) (Εικόνα 4). Για το υπόλοιπο κείμενο, θα χρησιμοποιήσουμε τον όρο «Υπηρεσία» για οποιαδήποτε μονάδα της ελληνικής διοίκησης. Η λειτουργία κάθε δημόσιας Υπηρεσίας εξαρτάται από ένα προεδρικό νομοθετικό διάταγμα (το οποίο ονομάζεται Οργάνωση της Υπηρεσίας) που περιγράφει:

- τη δομή της Υπηρεσίας (πλαίσιο, διευθύνσεις, τμήματα κλπ.).
- τη δομή, τους στόχους και τις αρμοδιότητες κάθε διοίκησης ή τμήματος.
- τη διάκριση των θέσεων προσωπικού σε κλάδους, την απόσπαση σε κάθε τομέα, καθώς και τη διανομή οργανικών θέσεων εντός της υπηρεσίας.

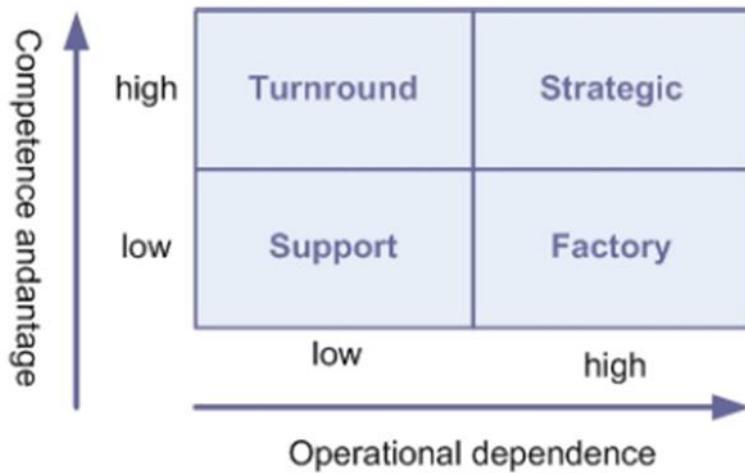
Παρόμοια λογική ακολουθείται για τις οργανικές μονάδες ΤΠΕ των Οργανισμών στις περισσότερες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα. Έτσι, συνήθως υπάρχει η ύπαρξη μονάδων ΤΠΕ με το επίπεδο (διοίκηση, τμήμα, γραφείο), οι στόχοι και οι ικανότητές τους, ο συνολικός αριθμός οργανικών θέσεων, η κατανομή αυτών των θέσεων σε κατηγορίες προσωπικού και τα απαιτούμενα προσόντα για αυτούς τους χώρους. Ωστόσο, παρατηρούνται διαφορές στη δομή και στην ακριβή ονομασία μεταξύ των διαφόρων Υπηρεσιών (ΕΠΕ, 2006).

Δομή του δημόσιου τομέα	
Ανεξάρτητες (αυτοδύναμες) δημόσιες υπηρεσίες συνταγματικής ηγεσίας του κράτους Δημόσια Γραφεία Νομικής Λειτουργίας του Κράτους Δημόσια Γραφεία Νομοθετικής Λειτουργίας του Κράτους	Α' και Β' ΟΤΑ (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης) Δικαστήρια Δήμοι και κοινότητες Κοινοτήτων
Ανεξάρτητα διοικητικά γραφεία Υπουργεία Περιφέρειες	Συνομοσπονδίες Δήμων και Κοινοτήτων Δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα Προστατευτικά Νομικά Πρόσωπα

Εικόνα 4: Διάρθρωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης

Οι πρώτες μονάδες ΤΠΕ δημιουργήθηκαν αρχικά για να υποστηρίξουν ορισμένες λειτουργικές ανάγκες, π.χ. αυτόματο υπολογισμό μισθοδοσίας των εργαζομένων. Έτσι, σε πολλές περιπτώσεις ένας μικρός αριθμός ατόμων εργάζονταν σε μηχανογραφημένα γραφεία ή τμήματα που εποπτεύονταν από την οικονομική διαχείριση της συγκεκριμένης Υπηρεσίας. Αυτή η δομή διατηρείται ακόμα και σήμερα σε πολλές Υπηρεσίες. Επιπλέον, οι πραγματικές ανάγκες στις δομές, τα συστήματα και οι εφαρμογές των ΤΠΕ διαφέρουν από Υπηρεσία σε Υπηρεσία, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής, το μέγεθος και τη λειτουργικότητά τους. Κατά συνέπεια, οι απαιτήσεις για το προσωπικό ΤΠΕ είναι επίσης διαφορετικές. Μόνο στο 23% των Υπηρεσιών υπάρχει η δομή Ίδρυμα → Διαχείριση ΤΠΕ → Τμήμα ΤΠΕ. Στις περισσότερες Υπηρεσίες η δομή Ίδρυμα → Άλλη Διαχείριση → Τμήμα ΤΠΕ έχει ακολουθηθεί (32%), σε λίγες η δομή Ίδρυμα → Τμήμα ΤΠΕ (17%), ενώ το υπόλοιπο (28%) ακολουθεί μια διαφορετική δομή (π.χ. η Υπηρεσία διαθέτει 1-2 υπαλλήλους ΤΠΕ που δεν ανήκουν σε κανένα Τμήμα, ή σε άλλες περιπτώσεις οι εργαζόμενοι ανήκουν σε τμήματα που δεν ανήκουν στον τομέα των ΤΠΕ ή σε αυτοδύναμα γραφεία ή κέντρα πληροφορικής ΤΠΕ (ΕΠΕ, 2006).

Αν προσπαθήσουμε να κατηγοριοποιήσουμε τα Πληροφοριακά Συστήματα του ελληνικού δημόσιου τομέα χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο ανάλυσης όπως το στρατηγικό μοντέλο πλέγματος των McFarlan et al. (1983), θα οδηγούμασταν στα ακόλουθα συμπεράσματα (Εικόνα 5).

Εικόνα 5: Κατηγοριοποίηση των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης

Μέχρι στιγμής, η πλειονότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ταξινομείται στην Εργοστασιακή Κατηγορία, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών των Οργανισμών με μικρές πρόνοιες για την κάλυψη μελλοντικών αναγκών. Αφορά εφαρμογές και συστήματα που ικανοποιούν εξειδικευμένες ανάγκες και ως επί το πλείστον συναντώνται σε μικρές μονάδες περιορισμένων οικονομικών κυρίως πόρων, χωρίς ικανότητα ανάπτυξης των απαραίτητων υποδομών πληροφορικής.

Αντιθέτως και σε μεγάλο βαθμό στους Οργανισμούς, παρατηρούμε το σχεδιασμό [π.χ. στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2017)] και σε λίγες ήδη υπάρχουσες [π.χ. στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (2017)] ορισμένων συστημάτων που κατατάσσονται στην κατηγορία των Πληροφοριακών Συστημάτων Πληροφόρησης. Τα συστήματα αυτά καθιστούν την αλλαγή από τον προσανατολισμό στη λειτουργία των Οργανισμών προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης. Δεν καλύπτουν πλήρως τις τρέχουσες ανάγκες, αλλά τις μελλοντικές ανάγκες και δίνουν έμφαση στον αναπτυξιακό χαρακτήρα του Οργανισμού ή ιδρύματος.

Το μοντέλο McFarlan (1983) χρησιμοποιήθηκε αρχικά στον ιδιωτικό τομέα, δεδομένου ότι η υψηλή στρατηγική σημασία χαρακτηρίζει τα συστήματα που παρέχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε έναν οργανισμό ή ίδρυμα. Αντίστοιχα, στον δημόσιο τομέα, θα μπορούσαμε να πούμε ότι εξαιρετική σημασία έχουν τα συστήματα που παρέχουν ένα πολύ υψηλό επίπεδο υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Δυστυχώς, δεν υπάρχουν πολλά συστήματα αυτού του τύπου στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση, καθώς η ανάγκη για πρωτοποριακές υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μόλις ξεκίνησε να γίνεται αντιληπτή ως ζωτικής σημασίας όχι μόνο για το κοινό αλλά

και για τον ιδιωτικό τομέα. Ένα παράδειγμα αυτού του είδους συστημάτων θα μπορούσε να θεωρηθεί το σύστημα πληροφοριών των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), το οποίο είναι «ανοικτό» σε πολλές βελτιώσεις (ΕΠΕ, 2006).

4.4. Ελληνικά Προγράμματα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση – Ιστορική αναδρομή

Η ελληνική προσπάθεια ανάπτυξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ξεκίνησε με το 2^ο ΚΠΣ, όπου διάσπαρτες δράσεις συγκεντρώθηκαν σε ομοιογενή τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ), π.χ. Δημόσια Διοίκηση, Τηλεπικοινωνίες, Βιομηχανικοί Τομείς και Εκπαίδευση. Ο όρος ΚΠΣ παραπέμπεται σε ένα έγγραφο, το οποίο καταρτίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με κάθε κράτος-μέλος, το οποίο αποτελεί την απάντηση της Επιτροπής στις απαιτήσεις του κράτους-μέλους όπως καθορίζονται στο σχέδιο. Καθορίζει γενικά την κοινή δράση που πρέπει να αναλάβει το κράτος-μέλος και η Ένωση και καθορίζει τις προτεραιότητες για δράση, χρηματοδότηση και μορφές βοήθειας. Η υλοποίηση του 2^{ου} ΚΠΣ έθεσε τα θεμέλια για τον εκσυγχρονισμό της τεχνικής υποδομής της χώρας, του παραγωγικού περιβάλλοντος και των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού (Ενημερωτικό Δελτίο Ελληνικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2007). Στις επόμενες παραγράφους παρέχουμε μια εικόνα της γενικής κατάστασης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα.

4.4.1 Πρόγραμμα Κλεισθένης

Το 1994, με το ΕΠ «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», ξεκίνησε η προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης για την περίοδο 1994-1999. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το 2^ο ΚΠΣ και το ελληνικό κράτος (IDABC e-Government Observatory, 2006). Ο κύριος στόχος του ήταν να δημιουργηθούν οι συνθήκες συνεχούς εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης μέσω τεχνικών, οργανωτικών και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Με κύρια προτεραιότητα την χρήση νέων τεχνολογιών στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών, το πρόγραμμα χρηματοδοτούσε τα εξής (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις, 2002):

1. οργανωτικά και πληροφορικά έργα στους τομείς της οικονομίας.
2. προγράμματα εισαγωγικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για τους δημόσιους υπαλλήλους.
3. μελέτες και εφαρμογές για τη χρήση νέων τεχνολογιών στις δημόσιες Υπηρεσίες και για τη δημιουργία μιας κοινής υποδομής.

Μεταξύ των έργων που εντάχθηκαν στο Κλεισθένης ήταν η ανάπτυξη ηλεκτρονικών φορολογικών υπηρεσιών (TAXISnet) και η δημιουργία ενός εθνικού δικτύου δημόσιας διοίκησης (πilotική φάση SYZEYXIS) που περιγράφονται ακολούθως.

4.4.2 Δράσεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών υλοποίησε ένα σημαντικό αριθμό έργων Πληροφορικής στους τομείς της φορολογίας (πρόγραμμα TAXISnet), των τελωνείων, του προϋπολογισμού κλπ., στο πλαίσιο του προγράμματος ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ. Τα έργα αυτά συνέβαλαν στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται σε όλα τα μέρη που πραγματοποιούν συναλλαγές με το Υπουργείο, στην αποτελεσματική υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, στην εξάλειψη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής και στην περικοπή των δημοσίων δαπανών (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις, 2002). Επιπλέον, το Υπουργείο προώθησε την ανάπτυξη ενός πιλοτικού συστήματος για την ηλεκτρονική ανταλλαγή εισπράξεων και την ηλεκτρονική κατάθεση των δηλώσεων φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Επί του παρόντος, το Υπουργείο εξετάζει τη δυνατότητα παροχής στους φορολογούμενους μιας έξυπνης κάρτας που να αναγνωρίζει τον κάτοχό του, προκειμένου να επιτρέπονται οι οικονομικές συναλλαγές και η έκδοση τυποποιημένων φορολογικών πιστοποιητικών σε ειδικά σημεία εξυπηρέτησης.

4.4.3 Ελληνική Στρατηγική για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Το 1995 πραγματοποιήθηκε η δημοσίευση της Λευκής Βίβλου *«Η Ελληνική Στρατηγική για την Κοινωνία της Πληροφορίας: ένα εργαλείο για την απασχόληση, την ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής»*. Οι στόχοι αυτής της στρατηγικής σε περίοδο δέκα έως δεκαπέντε ετών ήταν:

- να αυξηθεί η χρήση προηγμένων τεχνολογιών πληροφορικής προκειμένου να μειωθεί το ψηφιακό χάσμα μεταξύ Ελλάδας και των ευρωπαϊών εταίρων της και να επιτευχθούν διεθνή πρότυπα.
- να προετοιμάσει τις ελληνικές επιχειρήσεις να υιοθετήσουν ΤΠΕ.
- να επιτρέψει σε όλο και περισσότερους πολίτες να έχουν πρόσβαση στις τεχνολογίες της πληροφορίας.
- να ενθαρρύνει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές με το κοινό.

Επιπλέον, το 1997, εγκρίθηκε ένα στρατηγικό σχέδιο διοικητικής μεταρρύθμισης, το οποίο έθεσε τέσσερις κύριους τομείς δράσης: τη διάρθρωση του διοικητικού συστήματος, τις δραστηριότητές του, τους ανθρώπινους πόρους και τις νέες ΤΠΕ. Η εισαγωγή και η χρήση πληροφοριακών συστημάτων πήγε χέρι-χέρι με οργανωτικές αλλαγές και λειτουργική αναδιοργάνωση (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις, 2002).

4.4.4 TAXISnet

Κατά τη διάρκεια της 2^{ης} περιόδου του ΚΠΣ, η πρώτη σοβαρή απόπειρα που επιτεύχθηκε ήταν το TAXISnet (Φορολογικό Πληροφοριακό Σύστημα). Είναι η δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που επιτρέπει τη διεξαγωγή συναλλαγών φορολογίας, την έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, καθώς και τη διαχείριση εγγράφων μέσω του Διαδικτύου. Κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων λειτουργίας, προσέφερε υπηρεσίες 2^{ου} επιπέδου όπως αναφέρεται στο μοντέλο του Gartner και τώρα έχει εξελιχθεί και παρέχει υπηρεσίες 4^{ου} σταδίου του Gartner στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η λειτουργία του TAXISnet έχει ως αποτέλεσμα την απλούστευση και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων σε όλες τις φορολογικές διαδικασίες. Η ανταπόκριση του ευρύτερου κοινού και των επιχειρήσεων στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που προσφέρει το TAXISnet ήταν εξαιρετικά θετική. Ως μέτρο αυτής της αντίδρασης, μεταξύ της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας Μάιος 2000 και Ιανουάριος 2002, καταγράφηκαν κατά μέσο όρο περίπου 500 νέοι χρήστες ανά (εργάσιμη) ημέρα. Η ηλεκτρονική υπηρεσία έκδοσης αποδείξεων φορολογικής συμμόρφωσης υπερέβη τις 144.000 αιτήσεις και η ηλεκτρονική υπηρεσία πληροφόρησης για τον διακανονισμό των υποχρεώσεων φόρου εισοδήματος χειρίστηκε πάνω από 5 εκατομμύρια κλήσεις για το έτος 2002 όπου πρωτοξεκίνησε το σύστημα (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις, 2002). Επιπλέον, η λειτουργία της πύλης έχει μειώσει τις αντίστοιχες χειρωνακτικές διαδικασίες και το ανθρώπινο δυναμικό, προς όφελος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Η υπηρεσία TAXISnet παρέχει υπηρεσίες G2C, G2B και G2G, όπως ηλεκτρονική υποβολή φόρων εισοδήματος, εξατομικευμένη ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας εκκαθάρισης φορολογικών δηλώσεων, ηλεκτρονική έκδοση πιστοποιητικών, ηλεκτρονική υποβολή έντυπων ΦΠΑ, πληρωμή μέσω τραπεζικών συστημάτων και επικύρωση φορολογικών πιστοποιήσεων, π.χ. πιστοποίηση εκκαθάρισης φόρων (Gouscos et al., 2001). Ορισμένες από αυτές τις υπηρεσίες, καθώς και κάποιες άλλες γενικές υπηρεσίες πληροφόρησης, διατίθενται επίσης μέσω της

υπηρεσίας Τηλεφωνικού Κέντρου και μέσω της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (www.gsis.gov.gr).

4.4.5 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Με στόχο την εφαρμογή μιας στρατηγικής με συνεκτικό και ολοκληρωμένο τρόπο, εγκρίνεται το 2000 το ΕΠ για την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ), περιόδου 2000 – 2006, υποστηριζόμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του ΚΠΣ. Το OPIS ([Operational Program “Information Society”](#)) ήταν ένα οριζόντιο πρόγραμμα στο εύρος των δημόσιων Υπηρεσιών και αποσκοπούσε στην υλοποίηση των βασικών χαρακτηριστικών της «Λευκής Βίβλου για την Εσωτερική Αξιολόγηση της Ελληνικής Κυβέρνησης», καθώς και της πρωτοβουλίας «e-Europe» και των συμπερασμάτων της Συνόδου Κορυφής της Λισαβόνας του Μαρτίου 2000 (Infosociety, 2004). Το OPIS περιλαμβάνει τέσσερις πυλώνες δράσης: Εκπαίδευση και Πολιτισμός, Πολίτες και Ποιότητα Ζωής, Ψηφιακή Οικονομία και Απασχόληση και Επικοινωνίες. Οι προτεραιότητες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, που αποτελεί μέρος του πυλώνα δράσης «Πολίτες και ποιότητα ζωής», έχουν ως ακολούθως:

1. Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις από τις δημόσιες διοικήσεις σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
2. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών, καθώς και χρήση ΤΠΕ για τον εξορθολογισμό και την εκ νέου επεξεργασία διαδικασιών και επικοινωνίας εντός και μεταξύ των κυβερνητικών υπηρεσιών, που καλύπτουν όλη τη δημόσια διοίκηση και ιδιαίτερα τον φορολογικό τομέα, τη χρηματοδότηση, την κοινωνική ασφάλιση, τη δικαιοσύνη, τη δημόσια συμμετοχή και την προμήθεια των διαδικασιών, την περιφερειακή ανάπτυξη και τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.
3. Υποστήριξη της δημιουργίας γεωγραφικών και περιβαλλοντικών συστημάτων πληροφόρησης για τη χαρτογράφηση και τη διαχείριση, που συνδέουν την κεντρική με την περιφερειακή και την τοπική αυτοδιοίκηση.
4. Χρήση της πληροφορικής για την προώθηση και την υποστήριξη της ευρύτερης παροχής υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και καλύτερης ποιότητας σε όλους τους πολίτες και για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης του τομέα της υγείας και του προϋπολογισμού της.
5. Εισαγωγή τηλεματικών εφαρμογών στη χερσαία, θαλάσσια και αεροπορική μεταφορά.

Το 2001, ιδρύθηκε η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., μια κρατική εταιρεία με διοικητική και οικονομική αυτονομία, με αρμοδιότητα την υλοποίηση του OPIS. Για το σκοπό αυτό, η εταιρεία υποστηρίζει κυβερνητικές Υπηρεσίες και υπηρεσίες σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της παρακολούθησης των έργων ΤΠΕ.

4.4.6 ΣΥΖΕΥΞΙΣ

Κατά την περίοδο του 3^{ου} ΚΠΣ αναπτύχθηκαν περισσότερα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τον Απρίλιο του 2001 εγκαινιάστηκε το κυβερνητικό δίκτυο SYZEFXIS (<http://www.syzefXis.gov.gr>) ως πιλοτικό έργο με τη συμμετοχή 15 κρατικών οργανισμών. Το SYZEFXIS έχει γίνει ένα πανελλαδικό intranet για τον ελληνικό δημόσιο τομέα, συνδέοντας περισσότερους από 1.700 Οργανισμούς σε εθνικό επίπεδο και χαρακτηρίστηκε από «τεχνική και λειτουργική πληρότητα» (Οργανισμός Ανάπτυξης Πληροφορικής, 2004). Πρόκειται για ένα έργο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελλάδας με στόχο την ανάπτυξη μιας «αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης με σύγχρονες πληροφορίες και τηλεπικοινωνιακή υποδομή για τον ευκολότερο συντονισμό των κρατικών διαδικασιών μέσω της πληροφορικής και της Tele δικτύωσης» (Οργανισμός Ανάπτυξης Πληροφορικής, 2004). Η Α' φάση του έργου συμπεριλήφθηκε στο ΕΠ ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ, ενώ η Β' φάση συμπεριλήφθηκε στο OPIS (Hahamis et al., 2005). Έφτασε στο στάδιο της πλήρους παραγωγής τον Νοέμβριο του 2005. Το δίκτυο περιλάμβανε 1.766 κόμβους και βασιζόταν σε υπηρεσίες από πάροχους τηλεπικοινωνιών βάσει Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσιών ([SLA – Service Level Agreement](#)) και όχι σε συγκεκριμένες υποδομές. Το δίκτυο διέθετε προηγμένες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών και πληροφοριών, όπως τηλεφωνία, μετάδοση δεδομένων και βίντεο μέσω 4 εικονικών ιδιωτικών δικτύων ([VPN – Virtual Private Network](#)). Ακολούθησε εκπαίδευση για τη χρήση του δικτύου SYZEFXIS και στη συνέχεια έγινε η υλοποίηση της εκπαιδευτικής πύλης του δικτύου. Οι κρατικές οργανώσεις, οι οποίες συνδέθηκαν τελικά με το δίκτυο της Δημόσιας Διοίκησης, ήταν η κεντρική και η περιφερειακή διοίκηση, καθώς και η νομαρχιακή και η τοπική διοίκηση. Το Μάιο του 2006, ενεργοποιήθηκε μια σύνδεση μεταξύ του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ και του Ελληνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ). Η πρόσβαση στο [s-TESTA](#) (Ασφαλείς Διευρωπαϊκές Υπηρεσίες Τηλεματικής μεταξύ Διοικήσεων) μέσω του SYZEFXIS άρχισε να λειτουργεί (IDABC e-Government Observatory, 2006). Συμπληρώθηκε με την ανάπτυξη Δικτύων Μητροπολιτικών Περιοχών (MAN), υποδομών οπτικών δακτυλίων, σε περίπου 50 δήμους σε ολόκληρη την Ελλάδα, με στόχο τη διασύνδεση σημείων δημόσιου

ενδιαφέροντος (όπως κτήρια δημόσιας διοίκησης, σχολεία, φορολογικά γραφεία, διοικήσεις) σε ευρυζωνικό δίκτυο.

4.4.7 IKAnet

Στο πλαίσιο του προγράμματος εκσυγχρονισμού του IKAnet (<http://www.ikanet.gr>) το Ελληνικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (νυν ΕΦΚΑ), ανέπτυξε δύο νέες υπηρεσίες, οι οποίες χρησίμευσαν ως εφαλτήριο για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους εργοδότες, στους εργαζόμενους και στους συνταξιούχους. Οι νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΙΚΑ εμπίπταν σε δύο κατηγορίες: Υπηρεσίες Πληροφόρησης και Υπηρεσίες Συναλλαγών. Η πρώτη υπηρεσία συναλλαγών ήταν η ηλεκτρονική υποβολή της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης με στόχο τη βελτίωση των συναλλαγών με το ΙΚΑ και την εξάλειψη της ανάγκης φυσικής παρουσίας του εργοδότη στις συναλλαγές με το Ίδρυμα (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Στρατηγική και Δράσεις, 2002).

4.4.8 Κέντρα κλήσεων

Η ελληνική κυβέρνηση ξεκίνησε ένα πρωτοποριακό τηλεφωνικό κέντρο που επέτρεψε στους πολίτες να υποβάλλουν αίτηση για αριθμό πιστοποιητικών και διοικητικών εγγράφων, σχηματίζοντας τετραψήφιο αριθμό τηλεφώνου (1502), το Φεβρουάριο του 1998. Τα αιτήματα των πολιτών καταχωρούντο από φορείς που έδιδαν πληροφορίες σχετικά με διαθέσιμες υπηρεσίες και διαδικασίες και με τη συμπλήρωση μιας τυποποιημένης φόρμας υπολογιστή. Στη συνέχεια, το έντυπο διαβιβάζονταν ηλεκτρονικά και με τηλεομοιοτυπία στην αρμόδια διοίκηση, η οποία εξέδιδε το έγγραφο το οποίο αποστέλλονταν στους πολίτες με συστημένη επιστολή στην ταχυδρομική τους διεύθυνση. Οι αρμόδιοι φορείς υποχρεώθηκαν να αναλάβουν δράση εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών. Μέχρι το τέλος του 2001, είχαν υποβληθεί περισσότερες από 870.000 αιτήσεις για διοικητικά έντυπα και έγγραφα, που αντιπροσωπεύαν σχεδόν 608 αιτήσεις ημερησίως (Παρατηρητήριο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης IDABC, 2005). Ο αριθμός αυτός δείχνει την επιτυχία της υπηρεσίας, η οποία αύξησε την υπευθυνότητα της Δημόσιας Διοίκησης, προώθησε την ισότιμη και φιλική προς το χρήστη πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και συνέβαλε στη μείωση της γραφειοκρατίας και των διοικητικών δαπανών και στην καλύτερη ποιότητα ζωής των πολιτών. Τον Ιούνιο του 2003, το 1502 Phone Application System της Ελλάδας έλαβε το πρώτο βραβείο Δημόσιας Υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών στην κατηγορία «Βελτίωση των Αποτελεσμάτων Δημόσιας Υπηρεσίας» στη γεωγραφική περιοχή της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής.

4.4.9 Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγικές και Δράσεις

Η στρατηγική προσέγγιση της ελληνικής κυβέρνησης στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση καθορίστηκε στη Λευκή Βίβλο *«Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγικές και Δράσεις»*, η οποία δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 1999 και ενημερώθηκε το 2002 και καθόρισε τη νέα πολιτική για την ανάπτυξη. Στη βάση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, αποτύπωνε τις προτεραιότητες και τους στόχους, καθώς και τους πόρους και τους μηχανισμούς για την επίτευξή τους. Βασικός στόχος της ήταν η ανάπτυξη μιας *«ανοικτής και αποτελεσματικής»* κυβέρνησης. Η Λευκή Βίβλος επικεντρώθηκε στις ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες με στόχο την κοινωνική συνοχή και την επίτευξη οικονομικών στόχων που θα συμβάλουν στην αύξηση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Επομένως, έπρεπε να χαρακτηρίζεται από πανταχού παρουσίαση, μοναδικότητα αναφοράς, αποπληθωρισμό, ποιότητα και αποτελεσματικότητα κόστους (Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις, 2002).

4.4.10 Πρόγραμμα ARIADNI

Το πρόγραμμα ARIADNI (Ανάπτυξη και Λειτουργία του Κύριου Κέντρου Πληροφοριών, Υποστήριξης και Διασύνδεσης του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών - Γραφεία ARIADNI) υιοθετείται για την υποστήριξη των προσφερόμενων δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται από τις περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις και τη βελτίωση της G2C και της G2B επικοινωνίας και συναλλαγής. Αυτό σηματοδότησε τη συνεργασία μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς υλοποιήθηκε μέσα από δύο κεντρικές και αποκεντρωμένες δράσεις. Το πρόγραμμα, χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με τη χρηματοδότηση από διεθνείς πόρους και από την ΕΕ, μέσω του ΚΠΣ 2000-2006 και ιδίως του ΕΠ ΚτΠ. Ορίστηκε ο στόχος της δημιουργίας ενιαίων θυρίδων για διοικητικές Υπηρεσίες σε δήμους και νομούς όπου οι πολίτες είναι σε θέση να ολοκληρώσουν τις διοικητικές συναλλαγές χρησιμοποιώντας ελάχιστους πόρους (χρήματα και χρόνο για να ταξιδέψουν). Το πρόγραμμα περιλάμβανε επίσης ένα φιλόδοξο έργο απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, με στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Ένα ειδικό πρόγραμμα, το ΑΣΤΕΡΙΑΣ, ως μέρος του ΑΡΙΑΔΝΗ, αποσκοπούσε στη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται στους κατοίκους των ελληνικών νησιών. Η εφαρμογή των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών υποστηρίχθηκε από το πρόγραμμα ARIADNI (Ενημερωτικό Δελτίο Ελληνικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2007).

Εν συνεχεία, το πρόγραμμα ARIADNI II (2007), που αποτελεί τη συνέχεια του ARIADNI, παρέχει υπηρεσίες (SLA) μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας της απαραίτητης υποδομής ΤΠΕ για τη διευκόλυνση των ΚΕΠ. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποπρογράμματα:

- Συλλογή, ψηφιοποίηση, κωδικοποίηση, οργάνωση και επεξεργασία της πληροφόρησης του κοινού και εισαγωγή του στον κύριο δικτυακό τόπο, καθώς και σχεδιασμός και υλοποίηση της βάσης δεδομένων των διοικητικών πληροφοριών και εντύπων.
- Διαδικτυακή πύλη για διοικητικές πληροφορίες και ηλεκτρονικές συναλλαγές.
- Παροχή πληροφοριών και υποβολή αιτήσεων για ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω τηλεφωνικού κέντρου.
- Παροχή υπηρεσιών και πληροφοριών μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.
- Ανάπτυξη και υποστήριξη της διασύνδεσης VPN των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.
- Έλεγχος, διαχείριση και λήψη αποφάσεων (MIS).
- Παροχή υπηρεσιών κατάρτισης.
- Υπηρεσίες υποστήριξης και Help Desk.

4.4.11 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)

Το 2002, τα πρώτα δέκα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) (<http://www.kep.gov.gr>) άνοιξαν ως διοικητικά καταστήματα που βρίσκονται κοντά σε δημοτικά και νομαρχιακά γραφεία. Αυτά τα κέντρα ήταν «φορείς ιδρυμάτων, που λειτουργούν υπό την εποπτεία της ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης, καθιστώντας τον πολίτη ευέλικτο, με επίκεντρο τον μηχανισμό ο οποίος έχει ως στόχο να αυξήσει την ευελιξία και την αποτελεσματικότητα του τρόπου που οι πολίτες αλληλοεπιδρούν με το δημόσιο τομέα» (Ταμπούρης et al, 2004). Μέσα από αυτά τα καταστήματα, οι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες δημόσιας Υπηρεσίας και σε ορισμένες τυποποιημένες διοικητικές διαδικασίες. Υπάρχουν επί του παρόντος περισσότερα από 2.000 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών σε όλη την Ελλάδα και περισσότερες από 850 διοικητικές υπηρεσίες που καλύπτουν σχεδόν όλο το δημόσιο τομέα με πρόσβαση μέσω των Κέντρων (Hahamis et al., 2018). Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών προορίζονταν να ενσωματώνουν σταδιακά όλες τις διοικητικές διαδικασίες μέσω της χρήσης των ΤΠΕ. Οι φυσικές μονοαπευθυντικές θυρίδες συμπληρώθηκαν από μια δικτυακή πύλη και από τηλεφωνική

γραμμή βοήθειας (IDABC e-Government Observatory, 2006). Τα κέντρα αυτά συνδέονται μεταξύ τους με ένα δίκτυο IP και χρησιμοποιούν μια πλατφόρμα, που ονομάζεται e-KEP, για να υποβάλουν αιτήματα πολιτών, να δημιουργήσουν ένα σχετικό ηλεκτρονικό κατάλογο, να καταχωρήσουν ηλεκτρονικά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο KEP, να διαχειριστούν αιτήματα των πολιτών και να παρακολουθήσουν την πρόοδό τους επίλυση. Η πλατφόρμα e-KEP, που είναι προσβάσιμη μέσω των κέντρων εξυπηρέτησης μιας στάσης σε όλη τη χώρα ή μέσω του Διαδικτύου, υποστηρίζει τη χρήση πιστοποιημένης ψηφιακής υπογραφής επιτρέποντας πραγματικές συναλλαγές μεταξύ πολιτών και δημόσιας διοίκησης. Ο μέσος χρόνος συντήρησης συνήθως δεν υπερβαίνει τις 7 ημέρες. Η πύλη Internet του Κέντρου εξυπηρέτησης πολιτών λαμβάνει πάνω από 9 εκατομμύρια επισκέψεις κάθε μήνα. Η ελληνική κυβέρνηση τον Ιούνιο του 2006 ψήφισε διάταγμα που καθόρισε πως τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών αναβαθμίζονται και μετονομάζονται σε Ολοκληρωμένα Κέντρα Συναλλαγών.

4.4.12 Πρόγραμμα POLITEIA

Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης εφάρμοσε τον Μάιο του 2000 ένα ΕΠ με το όνομα POLITEIA το οποίο *«αποτελεί το κύριο στοιχείο μιας συντονισμένης προσπάθειας για την προώθηση της μεταρρύθμισης, της δομής και της δραστηριότητας της δημόσιας διοίκησης, με κύριο στόχο τη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό»* (ΟΟΣΑ, 2004). Σε αυτή την προσπάθεια, εισήχθησαν στο πλαίσιο του προγράμματος ARIADNI Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών που σχεδιάστηκαν ως μονοαπευθυντικές Υπηρεσίες για τις υπηρεσίες προς τον πολίτη. Κύριοι στόχοι ήταν η υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών, η απλούστευση διαδικασιών, η στελέχωση των δημόσιων Υπηρεσιών με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, η εφαρμογή ΤΠΕ, η υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και ελέγχου, η αύξηση της διαφάνειας και η εξάλειψη της διαφθοράς. Στόχος, ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης, η εξωστρέφεια και η πελατοκεντρική προσέγγιση στη παροχή υπηρεσιών του δημοσίου.

Το POLITEIA 2005-2007 ξεκίνησε το 2005 ως τριετές πρόγραμμα για την *«αποκατάσταση της δημόσιας διοίκησης»*. Οι στόχοι του προγράμματος ήταν να εξυπηρετήσουν καλύτερα όλους τους πολίτες, εστιάζοντας στις πραγματικές τους ανάγκες, αυξάνοντας τη διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση, την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλα τα διοικητικά επίπεδα (κεντρική και περιφερειακή διοίκηση, Δήμοι), την αναδιάρθρωση των φορέων, την προστασία της ιδιωτικής ζωής

των πολιτών και την εδραίωση του κράτους δικαίου (ID ABC eGovernment Observatory, 2005). Το πρόγραμμα POLITEIA συμπλήρωσε το OPIS υποστηρίζοντας τις δράσεις που δεν καλύπτονταν αρχικά από αυτό. Η εκτόξευσή του συνοδεύτηκε από τη δημιουργία του «Συμβουλίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση», στόχος του οποίου ήταν η εκπόνηση ενός «στρατηγικού σχεδίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση». Το σχέδιο καθόρισε τους στόχους και τους μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ όλων των σχετικών εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Μετά την υλοποίηση του προγράμματος POLITEIA, η κεντρική κυβέρνηση υπέβαλε πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς τους νομούς το Σεπτέμβριο του 2005.

4.4.13 Επιτροπή απλούστευσης της κεντρικής διαδικασίας

Το 2004 δημιουργήθηκε η [Επιτροπή Απλούστευσης Κεντρικών Διαδικασιών](#). Κύριοι στόχοι της ήταν ο σχεδιασμός, η εφαρμογή, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των διοικητικών απλοποιήσεων, η μεταρρύθμιση των κατάλληλων οργανωτικών δομών για τη στήριξη των πολιτικών απλούστευσης και η προετοιμασία των δραστηριοτήτων για την ενημέρωση των κυβερνητικών υπαλλήλων σχετικά με τις μεθόδους και τις τεχνικές απλούστευσης.

4.4.14 Ελληνική Ψηφιακή Στρατηγική

Το σχέδιο της Ελληνικής Ψηφιακής Στρατηγικής για την περίοδο 2006-2013 αποσκοπούσε στο να καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός ψηφιακού άλματος για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας ζωής μέχρι το 2013. Η προτεινόμενη ψηφιακή στρατηγική περιλαμβάνει πάνω από 65 δράσεις και χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος του σχεδίου τέθηκε σε ισχύ το 2008 και το δεύτερο μέχρι το 2013. Μέχρι το 2008, παρατηρούμε την προώθηση και την ανάπτυξη ηλεκτρονικών προμηθειών, ευρυζωνικών συνδέσεων, ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και τη χρήση ηλεκτρονικών υπογραφών. Μετά το 2008, η προτεινόμενη στρατηγική περιλάμβανε τη δημιουργία ηλεκτρονικών σημείων ενιαίας εξυπηρέτησης για την εξυπηρέτηση εταιρειών, την αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα και την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο εκπαιδευτικό σύστημα (Ενημερωτικό Δελτίο Ελληνικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2007).

Αναγνωρίζοντας την υστέρηση της Ελλάδας στις απαραίτητες παρεμβάσεις για τις ΤΠΕ σε σχέση με τα άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ, εκπονήθηκε το επόμενο σχέδιο της Ελληνικής Ψηφιακής Στρατηγικής για την περίοδο 2016 - 2021, εστιάζοντας στις ακόλουθες προβληματικές περιοχές (ΕΨΣ 2016-2021, Υ.Ψη.Π.Τ.Ε., 2016):

- Ως προς τη συνδεσιμότητα: η χώρα υστερεί σε όρους πραγματικών ταχυτήτων ευρυζωνικής σύνδεσης, στη διείσδυση σταθερών και κινητών ευρυζωνικών συνδέσεων και στην κάλυψη δικτύων επόμενης γενιάς. Επίσης οι σταθερές ευρυζωνικές συνδέσεις είναι σχετικά ακριβές για το μέσο εισόδημα των πολιτών.
- Ως προς τις ψηφιακές δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού: η πληθυσμιακή ομάδα άνω των 55 ετών, που αποτελεί και την πλειονότητα του 30% του πληθυσμού που δεν έχει ποτέ χρησιμοποιήσει το διαδίκτυο, υστερεί σημαντικά σε ψηφιακές δεξιότητες έναντι του αντίστοιχου μέσου όρου (ΜΟ) της ΕΕ.
- Ως προς τη χρήση του Internet: αν και σε επιμέρους δραστηριότητες, όπως είναι η πρόσβαση σε ενημέρωση, ψυχαγωγία, κοινωνικά δίκτυα, παιχνίδια και η χρήση για επικοινωνία, οι επιδόσεις είναι καλές, η χώρα υπολείπεται σημαντικά του ΜΟ της ΕΕ στους τομείς των ηλεκτρονικών συναλλαγών, των αγορών μέσω διαδικτύου (online) και στη συνδρομητική τηλεόραση.
- Ως προς τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις: το ποσοστό των πωλήσεων των επιχειρήσεων, μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, είναι μικρό, τα ηλεκτρονικά παραστατικά έχουν περιορισμένη διείσδυση και είναι λίγες οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες οργάνωσης της παραγωγής.
- Ως προς της ψηφιακές υπηρεσίες του Δημοσίου: υπάρχει υστέρηση στην παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς πολίτες, επιχειρήσεις και προς άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου.

Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016 – 2021 εξειδικεύει επτά (7) τομείς παρέμβασης, συγκεκριμενοποιώντας τις προτεραιότητες για τον κάθε τομέα, τις απαιτούμενες ενέργειες υλοποίησης για τον καθένα από τους τομείς προτεραιότητας καθώς επίσης και όλα τα αναγκαία μέτρα και δράσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου σχεδιασμού και υλοποίησης έργων και δράσεων ΤΠΕ στο Δημόσιο.

4.4.15 Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2006, ως διαδικασία συνεργασίας για το μελλοντικό ΕΠ με τίτλο «Βελτίωση της Δυναμικής Διαχείρισης της Δημόσιας Διοίκησης». Το πρόγραμμα, το οποίο ανήκει στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013, στόχευσε στη μετατροπή της λειτουργικότητας και της οργάνωσης της διοίκησης των δημοσίων

διοικήσεων και στην ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Πριν από την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ ήταν μάλλον αισιόδοξα όσον αφορά τη σταθερότητα των θετικών τάσεων που προέκυψαν από την εμφάνιση της «νέας οικονομίας» και την άνοδο της χρηματιστηριακής αγοράς. Ίδια ήταν η εικόνα και στην Ελλάδα με τα ΚΠΣ. Ωστόσο, στοιχεία δείχνουν ότι οι εξελίξεις δεν συμβαδίζουν με αυτές τις αισιόδοξες εκτιμήσεις. Ήδη από το δεύτερο τρίμηνο του 2001, η ευρωπαϊκή οικονομία βρισκόταν σε μια φάση όπου τα ποσοστά ανάπτυξης μειώνονταν, τα ελλείμματα στο δημόσιο τομέα αυξάνονταν, τα ποσοστά ανεργίας αυξάνονταν και η απόδοση των κεφαλαίων και των επενδύσεων ήταν χαμηλή (ΚΠΣ, 2006).

Το 3^ο ΚΠΣ και ιδιαίτερα το ΟΠΙΣ, είχε συγκεντρώσει αρκετή χρηματοδότηση για την αναδιοργάνωση ολόκληρης της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Ωστόσο, τα θεσμικά και οργανωτικά εμπόδια της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης παραμένουν ακόμα ανυπέρβλητα και τούτο οξύνθηκε από το γεγονός ότι μεσολάβησε η οικονομική κρίση στην περίοδο 2010-2019. Το πιο κρίσιμο πρόβλημα για την προετοιμασία των έργων ΤΠΕ είναι οι καθυστερήσεις λόγω γραφειοκρατίας και γραφειοκρατικής διεκπεραίωσης των προσκλήσεων υποβολής προσφορών, μειώνοντας δραματικά το διαθέσιμο χρόνο για την υλοποίηση και τη χρήση των κονδυλίων του 3^{ου} ΚΠΣ. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο είναι απαραίτητο να επιταχυνθούν οι διαδικασίες προσκλήσεων ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών και να ενισχυθεί η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών παραγόντων, προκειμένου να επιτευχθεί ουσιαστική και ποιοτική εφαρμογή (Boufeas et al, 2004).

Τα κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα ακόλουθα χαρακτηριστικά (Boufeas et al, 2004):

- Χαμηλή απόδοση.
- Δυσκολίες στην εισαγωγή μοντέλων αρχιτεκτονικής πληροφορικής.
- Κατακερματισμένες προσπάθειες μηχανοργάνωσης - έλλειψη τυποποίησης.
- Ανεπαρκής τεχνική υποδομή.
- Έλλειψη κατάρτισης και έμπειρου προσωπικού στον τομέα της πληροφορικής.

4.5 Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έναντι των ελληνικών προγραμμάτων

Οι περισσότερες χώρες της ΕΕ ξεκίνησαν τα πρώτα τους προγράμματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αργότερα από την Ελλάδα. Η Γαλλία και η Ελβετία το 1998, η Γερμανία και η Ιρλανδία το 1999, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο το 2000, ενώ οι σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία και Δανία) ενεργοποιήθηκαν κατά τα μέσα της δεκαετίας του 90, χωρίς να επωφεληθούν από ένα συγκεκριμένο ΕΠ (Ελληνική Κοινωνία της Πληροφορίας, 2006). Ο Πίνακας 2 που ακολουθεί παρουσιάζει ενδεικτικά πύλες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε χώρες της ΕΕ.

Χώρα	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	URL
Αυστρία	Πύλη βοήθειας	http://www.help.gv.at
	SBA Online	http://www.schulbuchaktion.at
	Κάρτα πολιτών	http://www.buergerkarte.at
	Ψηφιακή ζωή	http://www.chipkarte.at
	Επίσημη υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τον δημόσιο τομέα	http://www.mobilkomaustria.com
Βέλγιο	Πρωτοβουλία KAFKA, απλοποίηση του κοινού	http://www.kafka.be
	Ηλεκτρονική ταυτότητα	http://www.eid.belgium.be
	Πύλη για πολίτες και επιχειρήσεις	http://www.eid-shop.be
Γαλλία	Φορολογία	http://www.belgium.be
	Πύλη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	https://www.impots.gouv.fr
Γερμανία	Αγορά εργασίας	http://www.service-public.fr
	Δημόσιες συμβάσεις	http://www.bund.de
	Φορολογία	http://www.arbeitsamt.de
	Τελωνεία	http://www.evergabe-online.de
Δανία	Κυβερνητικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες	http://www.elster.de
	Δημόσιες συμβάσεις	http://www.zoll-d.de
	Υπηρεσίες ψηφιακού πολίτη	https://statens-it.dk/english/
Ηνωμένο Βασίλειο	e-Voting	https://www.ski.dk/
	Πολεοδομικές άδειες	https://www.netborger.dk/
	Εθνικό Σύστημα Υγείας	https://www.electoralcommission.org.uk/
	Τελωνεία	https://www.gov.uk/planning-permission-england-wales
Ιρλανδία	Δημόσιες συμβάσεις	https://www.nhs.uk/
	Φορολογία	https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs
	Κεντρική πύλη (απασχόληση, εκπαίδευση κτλ)	http://etenders.gov.ie/
Ισλανδία	Κυβερνητική πύλη	https://www.ros.ie/

	Φορολογία	https://www.rsk.is/
	Τελωνεία	https://www.tollur.is/english
Ισπανία	Ταξίδια και Υγεία	https://www.spth.gob.es/
Ιταλία	Εγγραφή και ιδιοκτησία αυτοκινήτων	http://www.aci.it/
	Ηλεκτρονική ταυτότητα	https://www.cartaidentita.interno.gov.it/
	Ηλεκτρονικές προμήθειες	https://www.acquistinretepa.it/
Λουξεμβούργο	Πύλη δημοσίου	https://guichet.public.lu/en/citoyens.html
	Απασχόληση	https://www.hrone.lu
	Εκπαίδευση	https://portal.education.lu/
	MMM	https://www.mobiliteit.lu/en/tickets/free-transport/
	Πύλη για πολίτες και επιχειρήσεις	https://etat.public.lu/
Ολλανδία	Δημόσια διοίκηση	https://www.rijksoverheid.nl/
	Κοινωνικές υποθέσεις και απασχόληση	https://www.government.nl/
Πορτογαλία	Πύλη για πολίτες και επιχειρήσεις	https://eportugal.gov.pt/
	Online ραντεβού με Υπηρεσίες	https://apps.eportugal.gov.pt/
Σουηδία	Πύλη για πολίτες	https://v-a.se/
	Παιδεία	https://studyinsweden.se/
	Βιώσιμη παραγωγή τροφίμων	https://www.ri.se/sv/om-rise
Φινλανδία	Ηλεκτρονική ταυτότητα	https://dvv.fi/varmenteet/
	Γεγονότα ζωής	https://www.suomi.fi/
	Αναφορές προς δημόσιες Υπηρεσίες	https://www.tyvi.fi/

Πίνακας 2: Ενδεικτικές πύλες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στις χώρες της ΕΕ

Πολλές από τις πιο πάνω καλύτερες πρακτικές της ΕΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην Ελλάδα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής:

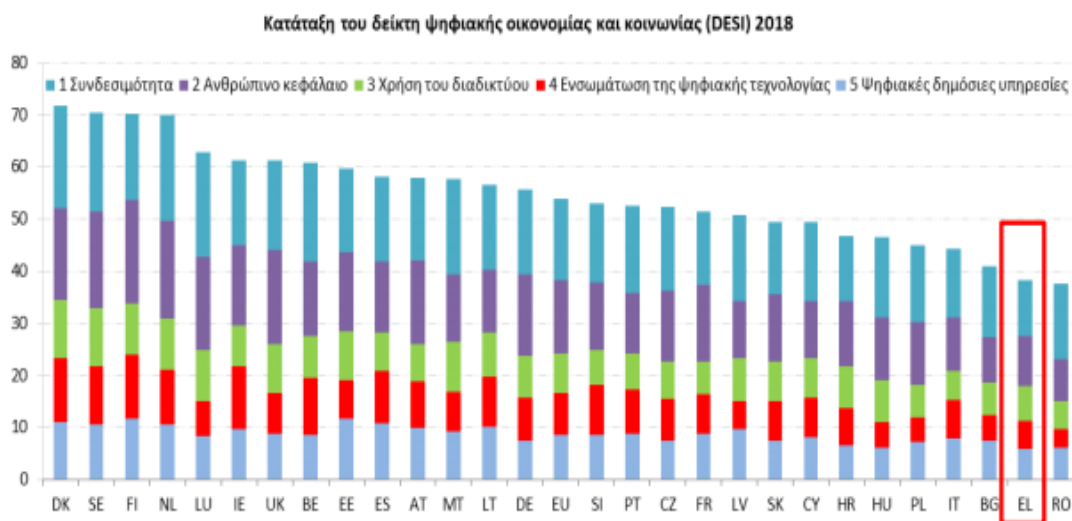
- **Υπηρεσίες για αναζήτηση εργασίας:** Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται μέσω της ιστοσελίδας του ΟΑΕΔ (<http://www.oaed.gr>). Προς το παρόν, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν μόνο: αναζήτηση ανέργων και αναζήτηση εργασίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Έτσι, υπάρχει ανάγκη για εφαρμογή πιο εξελιγμένων υπηρεσιών, π.χ. ευφυής ταξινόμηση επαγγελματικών κατηγοριών. Χαρακτηριστικές πρακτικές από την Ιρλανδία είναι οι πύλες εργασίας και το δημόσιο (<https://www.gov.ie>)
- **Τελωνειακές υπηρεσίες:** Ένα ολοκληρωμένο σύστημα τελωνειακών πληροφοριών (ICISnet) βρίσκεται σε εξέλιξη, αλλά σήμερα οι παρεχόμενες υπηρεσίες του είναι περιορισμένες. Επιπλέον, σύντομα η μηχανοργάνωση και δικτύωση όλων των προσαρμοσμένων σταθμών θα ολοκληρωθεί. Οι αντιπροσωπευτικές βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ είναι: από τη Γερμανία η ATLAS (<http://www.zoll-d.de>). Από το Ηνωμένο Βασίλειο, το χειρισμό των εμπορευμάτων εισαγωγής / εξαγωγής

(CHIEF) (<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs>) και από την Ισλανδία η «Τελωνειακή δήλωση στον Ιστό» (<http://www.tollur.is>).

- Ηλεκτρονικές προμήθειες: Ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικών προμηθειών βρίσκεται υπό ανάπτυξη. Το σύστημα αυτό θα μπορούσε να υιοθετήσει τις καλύτερες υπηρεσίες των σχετικών χωρών της ΕΕ, π.χ. από τη Δανία, την Πύλη Δημόσιων Προμηθειών (<http://www.ski.dk>). Από την πύλη δημοσίων συμβάσεων της Ιρλανδίας (<http://www.etenders.gov.ie>) και την Ιταλία, e-Procurement (<http://www.acquistinretepa.it>) .
 - Πύλες: Η έλλειψη βασικών πυλών (εθνικών, πολιτών, επιχειρήσεων) συνεπάγεται ελληνική ανεπάρκεια στον τομέα της ηλεκτρονικής κυβέρνησης. Επί του παρόντος, ο ρόλος αυτός καλύπτεται από την πύλη των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (<http://www.kep.gov.gr>) , η οποία παρά τον πρόσφατο επανασχεδιασμό της, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί σε υψηλές απαιτήσεις (π.χ. οργάνωση περιεχομένου που επικεντρώνεται στη Δημόσια Διοίκηση, δομή, αλληλεπίδραση που δεν φθάνει στο επίπεδο της ολοκλήρωσης και υποβολής των ηλεκτρονικών μορφών, κλπ.). Στα τέλη του 2008, η πύλη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του ERMIS τέθηκε σε πλήρη λειτουργία για να καλύψει αυτό το κενό. Μια καλύτερη πρακτική της ΕΕ που θα μπορούσε να βρεθεί σε αυτή την πύλη, αποτελεί η «Αυστρία HELP Portal» (<http://www.help.gv.at>). Άλλες ενδιαφέρουσες πρακτικές είναι: στο Βέλγιο, η Ομοσπονδιακή Πύλη για τους Πολίτες και τις Επιχειρήσεις (<http://www.belgium.be>) στη Γαλλία, η Πύλη Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (<http://www.service-public.fr>), στη Δανία η NetCitizen, Πύλη για υπηρεσίες ψηφιακών πολιτών (<http://www.netborger.dk>), στο Λουξεμβούργο η πύλη δημόσιων ιστότοπων (<http://www.etat.lu>) κτλ.
-

4.6 Ελληνική κατάταξη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Πολλές οργανώσεις και έρευνες επιχειρούν να μετρήσουν την πρόοδο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πολλών χωρών είτε σε επίπεδο ΕΕ είτε σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με διάφορους δείκτες και μετρήσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2005), μετρά τον δείκτη πολιτικής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του σχεδίου δράσης e-Europe σε 28 χώρες της ΕΕ ετησίως. Για τις χώρες αυτές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη καθόρισαν έναν κατάλογο με είκοσι βασικές δημόσιες υπηρεσίες. Για δώδεκα από αυτές τις υπηρεσίες, οι πολίτες αποτελούν την ομάδα-στόχο, ενώ για οκτώ από αυτές την ομάδα-στόχο αποτελούν οι επιχειρήσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) κατέληξε σε δείκτη επιγραμμικής πολυπλοκότητας με συνολικό μέσο όρο 65% για τις 20 δημόσιες υπηρεσίες στις 28 χώρες (53% για τα 10 νέα κράτη μέλη και 72% για τις υπόλοιπες χώρες). Αυτό σημαίνει ότι η επιτόπια εκτέλεση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ βρίσκεται μεταξύ της μονόδρομης αλληλεπίδρασης και της αμφίδρομης αλληλεπίδρασης. Ακόμη και οι χώρες της ΕΕ συνολικά δεν έχουν ακόμη φτάσει σε επίπεδο αμφίδρομης διαδικτυακής παροχής υπηρεσιών.

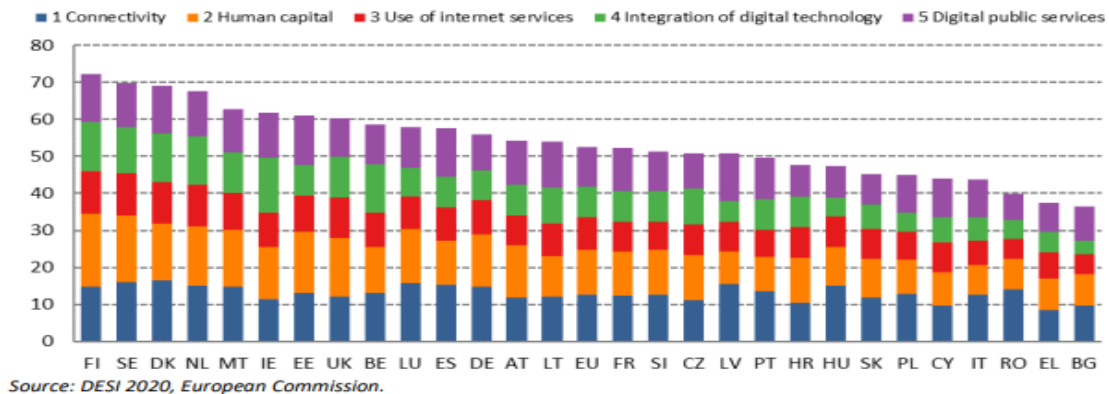
Εικόνα 6: Κατάταξη της Ελλάδας στο δείκτη DESI για το έτος 2018

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή https://ec.europa.eu/information_society

Όσον αφορά τον νέο πλήρως διαθέσιμο ηλεκτρονικό δείκτη, η πέμπτη μέτρηση κατέληξε σε συνολική μέση βαθμολογία 40% για τις 20 δημόσιες υπηρεσίες στις 28 χώρες (29% για τα 10 νέα κράτη μέλη και 46% για τις υπόλοιπες 18 χώρες). Η πρόοδος που σημειώνει η Ελλάδα στην ψηφιοποίησή της είναι αποκαρδιωτική βάσει του επίσημου [Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας](#) της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου η Ελλάδα καταλαμβάνει για το 2018 την προτελευταία θέση στο σύνολο των 28 κρατών-μελών (σημειώνοντας, ωστόσο, αξιοσημείωτη πρόοδο σε σχέση με το 2017), την 3^η θέση από

το τέλος για το 2019 και εκ νέου την προτελευταία για το 2020 με βαθμολογία 37.3 και σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο από τον μέσο όρο της ΕΕ για όλα τα έτη.

Figure 2 Digital Economy and Society Index, 2020

Εικόνα 7: Κατάταξη της Ελλάδας στο δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) για το έτος 2020

4.7 Στρατηγική και ενέργειες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα

Η Ελλάδα έχει εγκρίνει δύο νέες σημαντικές στρατηγικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

- Η Εθνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση 2017-2019 έχει θέσει την ψηφιοποίηση ως κύρια προτεραιότητα της κυβέρνησης, ελπίζοντας να επιτύχει μια δραστική μεταρρύθμιση του κράτους, μειώνοντας παράλληλα τη γραφειοκρατία και καθιστώντας πιο αποτελεσματική.
- Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016 - 2021 στοχεύει στην ενίσχυση της χρήσης των ΤΠΕ, καθώς γίνεται ολοένα και περισσότερο παρούσα στην καθημερινή κοινωνική και οικονομική ζωή. Το νομικό πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που επικρατεί επί της παρούσης σχετίζεται με έναν νέο νόμο 4412/2016 , ο οποίος τροποποιεί τον παρελθόντα νόμο 4155/2013 για τις δημόσιες συμβάσεις, επεκτείνει τις διατάξεις για τις ηλεκτρονικές συμβάσεις και συνίσταται στην προσαρμογή των συμβάσεων στις οδηγίες της ΕΕ 2014/24 / ΕΕ και 2014/25 / ΕΕ .
- Η Ελλάδα έχει εφαρμόσει τον κόμβο e-IDAS, ο οποίος απορρέει από έναν κανονισμό της ΕΕ για την ηλεκτρονική αναγνώριση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά.
- Το κυβερνητικό σύννεφο (G-Cloud), το οποίο φιλοξενείται στο Κέντρο Δεδομένων της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε., έχει γίνει επίσημα παραγωγική

επιχείρηση. Σημαντικές εφαρμογές του δημόσιου τομέα έχουν ήδη μεταφερθεί στο G-Cloud.

- Το Εθνικό Μητρώο Πολιτών άρχισε να λειτουργεί από τα τέλη Ιανουαρίου 2018. Αυτή η πύλη μειώνει τον αριθμό των υπογραφών που απαιτούνται και ανακουφίζει τους πολίτες από την ανάγκη να παράγουν πολλαπλά έγγραφα για απλές διοικητικές διαδικασίες.

Η ελληνική κυβέρνηση έχει υλοποιήσει ορισμένες νέες υπηρεσίες, τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις.

- Μεταφορά στην πρωτεύουσα: η Αθήνα έχει γίνει πιο απλοποιημένη χάρη στην εισαγωγή μιας ενιαίας ηλεκτρονικής κάρτας: ATH.ENA .
- Οι φοιτητές μπορούν τώρα να εγγραφούν ψηφιακά σε οποιοδήποτε ελληνικό πανεπιστήμιο.
- Όσον αφορά τις επιχειρήσεις, η ελληνική επιχειρηματική πύλη παρέχει δύο νέες υπηρεσίες: το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό και υπηρεσία αντιγραφής και την ηλεκτρονική αίτηση εγγραφής στο γενικό εμπορικό μητρώο.

Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά στοιχεία σχετικά με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα κατά το τελευταίο έτος αναφοράς (2019).

4.8 Εθνική στρατηγική για τη διοικητική μεταρρύθμιση 2017-2019

Η ελληνική κυβέρνηση επεξεργάζεται τη στρατηγική μεταρρύθμισης της Δημόσιας Διοίκησης από το 2015. Η κυβέρνηση, σε συνεργασία με το (πρώην) Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Πληροφοριών, ανακοίνωσε μια δραστική μεταρρύθμιση του Κράτους την [εθνική στρατηγική για τη διοικητική μεταρρύθμιση 2017-2019](#), με βάση τα εξής:

- Η απλούστευση των διαδικασιών μέσω της εξομοίωσης και της λειτουργικής ολοκλήρωσης της παγκόσμιας αλλαγής, ιδιαίτερα στον τομέα των νέων τεχνολογιών.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που προσφέρονται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, βελτιστοποιώντας τη διαχείριση, τα προσόντα και την κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού της διοίκησης.

- Η ενίσχυση της δημοκρατίας, μέσω της θεσμοποίησης της αξιοκρατίας στο προσωπικό, της διαφάνειας στη λειτουργία και την ενημέρωση των σχέσεων μεταξύ του κράτους και του πολίτη.

Οι νέες πολιτικές θα οδηγήσουν σε δραστική μείωση των λειτουργικών δαπανών της κυβέρνησης και της γραφειοκρατίας. Η ενίσχυση της παρουσίας ψηφιακών διαδικασιών στη Δημόσια Διοίκηση θα γίνει με τα εξής:

- Περιορισμός προσωπικών συναλλαγών μεταξύ πολιτών.
- Εγγύηση για τις αντικειμενικές διαδικασίες για όλους.
- Επιτάχυνση στο χειρισμό των περιπτώσεων.

Μέχρι το 2020, το κράτος στοχεύει να συμβάλει στην ποιοτική αναβάθμιση των σχέσεων ιδιωτών και κρατικών δομών, δημιουργώντας ένα συλλογικό, κοινωνικό αποτύπωμα για τον δημόσιο υπάλληλο, εστιάζοντας στην αποτελεσματικότητα, την εξυπηρετικότητα, την ευγένεια, την ισότητα και την προστασία της αξιοπρέπειας του εμπορίου.

4.9 Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021

Η Ελλάδα επιδιώκει να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που προσφέρει η ψηφιακή επανάσταση για να ξεκινήσει την οικονομική της ανάπτυξη, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης, εξαλείφοντας τον γεωγραφικό και κοινωνικό αποκλεισμό και ενισχύοντας την ένταξη όλων των πολιτών στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Η [Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική](#) είναι ο δρόμος και το πλαίσιο για την ψηφιακή ανάπτυξη. Περιλαμβάνει επτά προτεραιότητες:

1. Ανάπτυξη εθνικών υποδομών συνδεσιμότητας νέας γενιάς
2. Επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της οικονομίας
3. Ωθηση του κλάδου ΤΠΕ για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και της απασχόλησης
4. Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες
5. Ριζική αναθεώρηση του τρόπου παροχής Ψηφιακών Υπηρεσιών του Δημοσίου
6. Άρση των αποκλεισμών και διάχυση των ωφελειών της ψηφιακής οικονομίας
7. Ενίσχυση ασφάλειας και εμπιστοσύνης

Το όραμα της στρατηγικής είναι: «Να μεταμορφώσει το παραγωγικό μοντέλο με βιώσιμο τρόπο με ευρεία και αποτελεσματική χρήση των ΤΠΕ παντού, ενώ η Ελλάδα θα γίνει ένα τεχνολογικό περιφερειακό κέντρο καινοτομίας, αριστείας και εξυπηρέτησης με διεθνή προσανατολισμό, φιλικό προς τον άνθρωπο και τις επενδύσεις». Οι βασικοί τομείς βελτίωσης θα είναι:

- Ανοίξτε τα δεδομένα.
- Διαλειτουργικότητα.
- Έξυπνες εφαρμογές και υπηρεσίες.
- Πρόσβαση.
- Κρίσιμη μάζα.
- Ψηφιακές δεξιότητες.
- Διακυβέρνηση και διαχείριση αλλαγών στον τομέα της πληροφορικής.

Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι είναι οι εξής:

- Πρόσβαση σε προηγμένες ψηφιακές υποδομές.
- Έξυπνο και βιώσιμο οικοσύστημα για καλύτερη ποιότητα ζωής.
- Ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα στο διεθνές ψηφιακό περιβάλλον.
- Έξυπνη λειτουργία και διασύνδεση του κράτους.
- Ψηφιακή συνοχή για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων.

Το κύριο όραμα είναι ότι τα επόμενα επτά χρόνια με την χρήση των ΤΠΕ ως καταλύτη ανάπτυξης και σύγχρονου εργαλείου διακυβέρνησης, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση θα ανακτήσει την εμπιστοσύνη της κοινωνίας και θα γίνει αποδοτικότερη και παραγωγικότερη παρέχοντας στους χρήστες online υπηρεσίες που θα αναβαθμίζονται συνεχώς. Η στρατηγική υπογραμμίζει τις ακόλουθες αρχές:

- Διαλειτουργικότητα.
- Συμμορφώσεις και επεξηγήσεις ενεργειών
- Ενοποίηση.
- Μη επικάλυψη.
- Ενέργειες χωρίς απαίτηση επαναληψιμότητας
- Σκοπιμότητα και βιωσιμότητα.
- Διαφάνεια.
- Προσβασιμότητα.
- Ασφάλεια και ιδιωτικότητα.
- Συμμετοχή των πολιτών.

Η στρατηγική έχει τους ακόλουθους τρεις κύριους στρατηγικούς στόχους:

1. Εκσυγχρονισμός του κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης.
2. Επανασύνδεση των πολιτών με τη Δημόσια Διοίκηση.
3. Οριζόντιος συντονισμός πολιτικής ICE στη Δημόσια Διοίκηση.

Ένα 7ετές πρόγραμμα που περιλαμβάνει τις δράσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή της στρατηγικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2014-2020 και τη διοικητική μεταρρύθμιση και τις δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από τα προγράμματα της νέας περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Για πρακτικούς λόγους το 7ετές πρόγραμμα αποτελείται από ένα αρχικό διετές λεπτομερές σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, το οποίο είναι ένα κυλιόμενο πρόγραμμα, δοκιμασμένο, αξιολογούμενο και αναθεωρούμενο τουλάχιστον ετησίως ή όποτε είναι απαραίτητο.

Η υλοποίηση των έργων συνάδει με ένα ευνοϊκό περιβάλλον κατάλληλο για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παράδοση και την αξιολόγηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με την αντίστοιχη στρατηγική. Οι σημαντικότερες τεχνολογίες που θα υιοθετηθούν περιλαμβάνουν το [IaaS](#) (Υποδομή ως υπηρεσία) και το [SaaS](#) (Λογισμικό ως Υπηρεσία), έτσι ώστε να αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο οι κυβερνητικές τεχνολογίες cloud ([g-cloud](#)). Οι άλλες τεχνολογίες αφορούν τη διαχείριση δεδομένων (λήψη δεδομένων, επεξεργασία δεδομένων / μεγάλων δεδομένων, εξόρυξη δεδομένων, διακυβέρνηση δεδομένων) και την ασφάλεια των πληροφοριών. Βασικά ορόσημα στη διαδικασία είναι η δημιουργία της δομής διακυβέρνησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, του σχεδίου στελέχωσης για τις υπηρεσίες πληροφορικής και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα και των μονάδων με παρόμοιο αντικείμενο και η ολοκλήρωση καταλυτικών έργων που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν:

- Δημιουργία και λειτουργία ενός ενιαίου συστήματος διαχείρισης του ανθρώπινου κεφαλαίου της δημόσιας διοίκησης (HRMS).
- Δημόσια πολιτική πληροφορικής (πολιτική ΤΠ).
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Τώρα (eGov Now)
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος χρηματοοικονομικής διαχείρισης (ERP).
- Σύστημα εξυπηρέτησης CRM (CRMS).

Εκτός από αυτά τα έργα, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασυνδεθούν τα μητρώα στη χώρα, γεγονός που αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθώς και για την αποδοτική λειτουργία του συστήματος ηλεκτρονικών προμηθειών. Στο σχέδιο δράσης για την ανοικτή κυβέρνηση και την ανοικτή δημόσια διοίκηση οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν διαρθρώνονται σε τρεις κύριες κατευθύνσεις:

- Ενθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού.
- Άνοιγμα δημόσιων δεδομένων.
- Ακεραιότητα και λογοδοσία.

4.10 Η Βίβλος του Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Η [Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού](#) επικαιροποιεί και αντικαθιστά την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική. Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού εκδίδεται και δημοσιεύεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και περιλαμβάνει τις βασικές αρχές, το πλαίσιο και τις κατευθύνσεις για το ψηφιακό μετασχηματισμό της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, καθορίζει τις ειδικότερες αρχές που διέπουν κάθε οριζόντια ή τομεακή πρωτοβουλία προς τον σκοπό αυτό και ενσωματώνει την καταγραφή όλων των σχετικών διαδικασιών και δράσεων με μετρήσιμους στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα ανά τρίμηνο. Είναι δεσμευτική για όλους τους φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τους οποίους αφορά.

Αποτυπώνοντας σε κείμενο τον οδικό χάρτη των απαραίτητων κυβερνητικών παρεμβάσεων, η Βίβλος του Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 περιγράφει τόσο το όραμα, τη φιλοσοφία και τους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ελλάδας στην πενταετία 2020-2025 όσο και τον τρόπο υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού βασισμένο σε άνω των 400 έργων ψηφιακής διακυβέρνησης. Αυτά τα έργα αφορούν οριζόντιες παρεμβάσεις στη λειτουργία του δημοσίου με κάποια από αυτά να αποτελούν Καταλύτες Υλοποίησης, καθώς η υλοποίησή τους αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση και όλων των υπολοίπων, ενώ άλλα αφορούν την Ψηφιακή Καινοτομία και τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Πόλεων.

Ενδεικτικά έργα που έχουν τεθεί σε λειτουργία:

- Οκτώβριος 2020
 - Τομέας Οικονομικών
 - myAADElive (παροχή υπηρεσιών μέσω βιντεοκλήσης)
- Μάιος 2020
 - Μεταφορές & Υποδομές
 - Προσωρινή άδεια οδήγησης
 - Παιδεία
 - Εγγραφή στο Νηπιαγωγείο
- Μάρτιος 2020
 - Υγεία & Αξιοπρεπής Διαβίωση
 - Άυλη Συνταγογράφηση
 - Οριζόντια Έργα
 - Υπεύθυνη Δήλωση / Εξουσιοδότηση
- Φεβρουάριος 2020
 - Τομέας Εσωτερικών & Δημόσιας Διοίκησης
 - Ψηφιοποίηση και απλούστευση δήλωσης γέννησης

Ενδεικτικά έργα που αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία το πρώτο εξάμηνο 2021

- Ιανουάριος 2021
 - Οριζόντια Έργα
 - Know your Customer
- Φεβρουάριος 2021
 - Αθλητισμός
 - Ψηφιακό Μητρώο Αθλητικών Φορέων
- Μάρτιος 2021
 - Μεταφορές & Υποδομές
 - Απλοποίηση & Ψηφιοποίηση της μεταβίβασης οχημάτων
 - Ψηφιακές Δεξιότητες
 - Ανάπτυξη του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος της Ψηφιακής Ακαδημίας Πολιτών
 - Οριζόντια Έργα
 - Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας

- Απρίλιος 2021
 - Παιδεία
 - Αναδιοργάνωση Διαδικασίας Κάλυψης Θέσεων Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών
- Μάιος 2021
 - Τομέας Εσωτερικών & Δημόσιας Διοίκησης
 - Εγγραφή σε βρεφικό και παιδικό σταθμό
 - Παιδεία
 - Ψηφιακές Υπηρεσίες του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου – ΠΣΔ
 - Ψηφιακή Επιχείρηση
 - Ανάπτυξη συστήματος αποτίμησης της ψηφιακής ωριμότητας των επιχειρήσεων και τεκμηρίωσης του σχεδιασμού των κρατικών ενισχύσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων (Digitometer)
- Ιούνιος 2021
 - Παιδεία
 - Ψηφιακή Υπηρεσία Απόκτησης και Διαχείρισης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας

Αρμόδιο για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού είναι το [Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης](#) σε συνεργασία με τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης για τον εντοπισμό προβλημάτων, προκλήσεων και ευκαιριών.

4.11 Μελλοντικές οδηγίες

Η λειτουργία του δημόσιου τομέα και οι διαδικασίες, υπηρεσίες ή πληροφορίες για την κάλυψη των συναλλαγών των πολιτών και των εταιρειών απαιτούν ένα ανοικτό, διαφανές, αποτελεσματικό και υπεύθυνο περιβάλλον, ως βασική προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη και την εξυπηρέτηση των πολιτών. Αυτό διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ποιότητα ζωής, καθώς και στην επιχειρηματικότητα και στις επενδύσεις. Στην Ελλάδα η οργανωτική δομή και η λειτουργία του δημόσιου τομέα χαρακτηρίζεται από μειωμένη αποτελεσματικότητα. Πολύ σημαντικά διοικητικά βάρη που επηρεάζουν την ανάπτυξη του δημόσιου τομέα και της οικονομικής δραστηριότητας αποτελούν σύνθετα ρυθμιστικά πλαίσια, κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ μεγάλου αριθμού Υπηρεσιών και

διοικητικών επιπέδων, περιττό φόρτο εργασίας, κόστος και γραφειοκρατία, αυξημένη υποκίνηση, ανεπαρκής κινητικότητα και φορμαλισμός.

Ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης αποτελεί αναγκαιότητα που επιβάλλεται από την αύξηση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών και τη μείωση του κόστους συναλλαγής (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2014-2020, 2006). Η ελληνική μετάβαση στην ψηφιακή εποχή, ακόμη και αν καθυστερήσει χρονικά, βρίσκεται στο στάδιο της ωρίμανσης, στηριζόμενη στην προηγούμενη εμπειρία και στην αντιμετώπιση των αδυναμιών στο πλαίσιο του 2^{ου} ΚΠΣ. Ωστόσο, οι αναληφθείσες πρωτοβουλίες μεταρρύθμισης δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί και πρέπει να αντιμετωπιστούν νέες δράσεις προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη δημοσίων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Τα ΕΠ βασίζονται στο ολοκληρωμένο σχεδιασμό του OPIS, εξαλείφοντας τον αρχικό κατακερματισμό των επιμέρους δράσεων. Οι δημόσιοι Οργανισμοί δεν είναι πλέον αποκλεισμένοι για την εξωτερική ανάθεση και οι εταιρείες τεχνολογίας της πληροφορίας έχουν αποκτήσει επαρκή πείρα. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις, τέλος, θα υλοποιηθούν υπό το πρίσμα των βέλτιστων πρακτικών και θα καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες για την κατάρτιση του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Το όραμα μιας ηλεκτρονικά εκσυγχρονισμένης ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, όπως αντανακλάται στα επιχειρηματικά σχέδια, δεν πρέπει να λάβει τη μορφή μιας ακόμα λίστας καλών προθέσεων που θα αποτύχουν να υλοποιηθούν. Θα πρέπει να διαμορφώνεται μέσα στο σώμα της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Ο μόνος τρόπος για την επιτυχία εκτός από τον αποτελεσματικό επιχειρησιακό συντονισμό σε οργανωτικό επίπεδο είναι η αυστηρή εφαρμογή σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τον προϋπολογισμό καθώς και η ορθολογική παρακολούθηση και αξιολόγηση της διαδικασίας μέσω σαφών ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών.

Η [Ελληνική Στρατηγική Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης](#) υποστηρίζει ότι οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από πανταχού παρουσίαση, μοναδικότητα αναφοράς (δηλαδή ενιαίο σημείο εξυπηρέτησης), απομάκρυνση, ποιότητα και οικονομία. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες θεωρούνται ουσιαστικές επιχειρηματικές υποδομές που πρέπει να προγραμματιστούν και να αναπτυχθούν. Η ελληνική κυβέρνηση παρουσίασε βασικά μεθοδολογικά βήματα για την ανάπτυξη και υλοποίηση ηλεκτρονικών υπηρεσιών που περιελάμβαναν (Επιτροπή Κρατικών Υπηρεσιών, 2017):

- προσδιορισμό κρίσιμων τομέων εξυπηρέτησης.
- καθορισμό επιχειρηματικών προτεραιοτήτων και κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας.
- προσδιορισμό των επιχειρηματικών εταίρων και οικοδόμηση συναίνεσης.
- καθορισμό του πεδίου εφαρμογής μιας πιλοτικής εφαρμογής.

Ένα βήμα για την επίλυση των παραπάνω αποτελεσμάτων είναι ο σχηματισμός ειδικής νομοθεσίας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα.

Επιπλέον, ο επανασχεδιασμός των εσωτερικών διαδικασιών πρέπει σίγουρα να επιτευχθεί σε μέγιστο βαθμό, δεδομένου ότι είναι η βασική προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης σύμφωνα με τις βασικές αρχές της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Από την άλλη πλευρά, η αποτελεσματική διάδοση πληροφοριών, τόσο στο πλαίσιο του οργανωτικού συντονισμού όσο και για τη βελτίωση των ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, δεν μπορεί να ελεγχθεί εύκολα από την αρχή. Η γενική κουλτούρα της ελληνικής κοινωνίας είναι ο κύριος παράγοντας που θα θέσει, αφενός, το επίπεδο συνεργασίας μεταξύ των Οργανισμών για την παραγωγή τελεσίδικων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων και αφετέρου του βαθμού αποδοχής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης από την πολίτες-πελάτες. Οι υπεύθυνοι σχεδιασμού σε κάθε Οργανισμό θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους προαναφερθέντες κρίσιμους παράγοντες για τη μεγιστοποίηση στα οφέλη που προκύπτουν από τα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να επαναπροσδιορίσουν τους στρατηγικούς στόχους, σύμφωνα με τις αλλαγές στις προτιμήσεις των τελικών χρηστών και την ταχεία εξελίξεις στον τομέα της πληροφορικής.

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 4

1. Center for Democracy and Technology (2002), ResearchGate https://www.researchgate.net/figure/Center-for-Democracy-and-Technology-2002_fig3_255572015
2. ARIADNI II (2007). *Development and Operation of the Main Information, Support and Interconnection System of Citizens Service Centre.*
3. Baum, C., & Di Maio, A. (2000). *Gartner's Four Phases of E-government Model.* GartnerGroup.
4. Boufeas G., Halaris I., & Kokkinou A. (2004). *Business Plans for the Development of E-government in Greece. An Appraisal*, UNTC Occasional Papers Series No 5

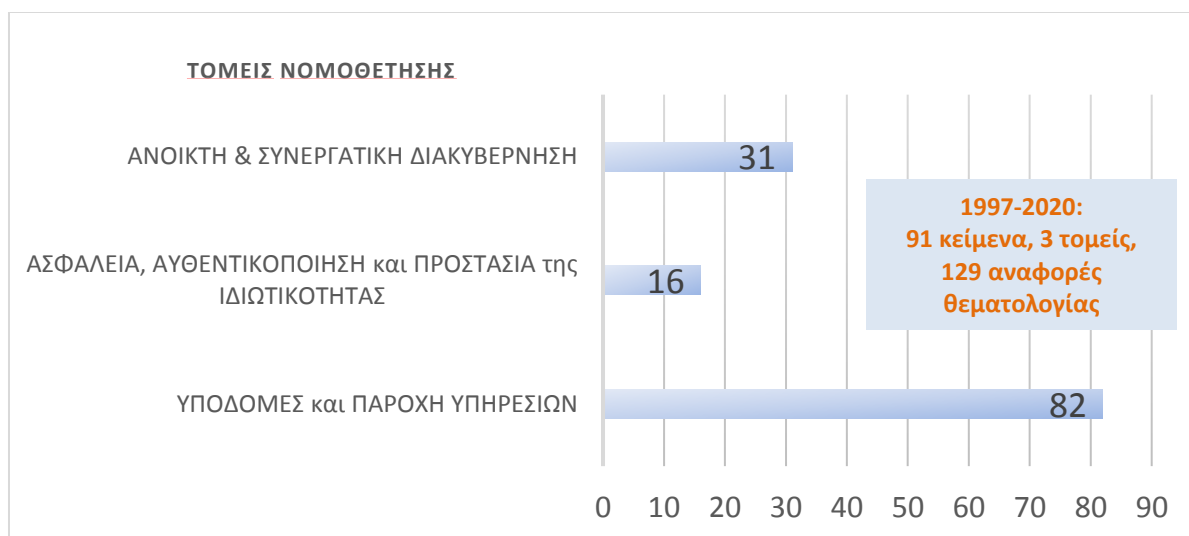
5. CSF (2006). *Hellas Community Support Framework 2007-2013 Programming Period*. http://www.hellaskps.gr/Index_en.htm
6. Dawes, S. (2002). *The Future of E-government*. Center for Technology in Government, University at Albany,
www.ctg.albany.edu/publications/reports/future_of_egov/future_of_egov.pdf
7. E-ASEAN Task Force (2007). <http://www.aseansec.org>
8. Egov (2003). *E-government Strategy, Implementing the President's Management Agenda for E-government*,
http://www.whitehouse.gov/omb/egov/2003egov_strat.pdf
9. E-governance Institute (2004). *Concepts and Principles of E-governance*. Rutgers University's National Center for Public Productivity,
10. EPE (2006). *Informatics Review Survey in Greece*. Hellenic Informatics Union,
<http://www.epe.org.gr/meleth>
11. Europa (2003). *The Role of eGovernment for Europe's Future*. Communication From the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions
12. European Commission (2005). *Online Availability of Public Services: How is Europe Progressing?*, European Commission Directorate General for Information Society and Media,
13. General Secretariat of Information Systems (2007). <http://www.gsis.gr>
14. General Secretariat of Public Administration and Electronic Governing (2007). <http://www.gspa.gr>
15. Gouscos, D., Mentzas, G., & Georgiadis, P. (2001). *Planning and Implementing E-government Service Delivery: Achievements and Learnings from On-Line Taxation in Greece*. Workshop on E-government at the 8th Pan-Hellenic Conference on Informatics, Nicosia, Cyprus, November 8-10.
16. Greece in the Information Society: *Strategy and Actions* (2002). <http://ec.europa.eu/idabc/servlets/Doc?id=22349>
17. Greek E-government Factsheet (2007). *European Communities*. <http://www.epractice.eu/files/media/media732.pdf>
18. Hahamis, P., Iles, J., & Healy, M. (2005). E-government in Greece: Bringing the Gap Between Need and Realty. *The Electronic Journal of E-government*, 3(4): 185-192, <http://www.ejeg.com>
19. Hiller, J.S., & Belanger, F. (2001). *Privacy Strategies for Electronic Government*. Virginia: The Pricewaterhouse Endowment for the Business of Government.

20. IDABC eGovernment Observatory (2006). *eGovernment in Greece*, November 2006, v.7.0, <http://ec.europa.eu/idabc/servlets/Doc?id=27201>
21. Informatics Development Agency (2004). *Network Syzefxis*, <http://www.syzefxis.gov.gr>.
22. Layne, K., & Lee, J. (2001). Developing Fully Functional E-government: A Four Stage Model. *Government Information Quarterly*, 18: 122-136.
23. McFarlan, F.W., McKenney, J.L., & Pyburn, P. (1983). *The Information Archipelago - Plotting a Course*. Harvard Business Review, 61(1): 145-156.
24. McIver, W.J., & Elmagarmid, A. (2002). *Advances In Digital Government: Technology, Human Factors, and Policy*. Kluwer Academic Publishers.
25. *National Strategic Reference Framework 2007-1013* (2006). Ministry of Economy and Finance, General Secretariat on Investments and Development
26. Ndou, V. (2004). *E-government for Developing Countries: Opportunities and Challenges*. Electronic Journal on Information Systems in Developing Countries (EJISDC), 18(1): 1-24.
27. Observatory for the Greek Information Society (2005). *Best Practices in the ICT Sector, European Countries*,
28. Observatory for the Greek Information Society (2006). *Study to Create Infrastructure to Observe Operational Programme for the Information Society and Programming Complement Indicators*. Deliverable: Operational Programmes for the Information Society in other EU Countries,
29. Reddick, C.G. (2004). *A Two Stage Model of E-government Growth: Theories and Empirical Evidence for U.S. Cities*. Government Information Quarterly.
30. Riedl, R. (2003). *Design Principles for E-government Services*. Proceedings of the eGov Day, Vienna, Austria
31. State Services Commission (2004). *Channel Strategy: Summary of International E-Service Initiatives Terms and Definitions*. E-government Unit,
32. Tambouris, E., Gorilas, S., & Boukis, G. (2001). *Investigation of Electronic Government*. Proceedings of the 8th Pan-Hellenic Conference on Informatics, 2: 367-376
33. Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016 – 2021, Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, 2016
http://www.opengov.gr/digitalandbrief/wp-content/uploads/downloads/2016/11/digital_strategy.pdf

❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Το ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ της ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ στην ΕΛΛΑΔΑ

5.1 Νομοθεσία για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση - Κύρια νομικά κείμενα που επηρεάζουν την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Στο παρόν κεφάλαιο αποτυπώνονται τα κύρια νομικά κείμενα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα καθώς και οι φορείς υλοποίησης. Η έρευνά μας διέκρινε 129 αναφορές σε τρεις (3) κύριους τομείς ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και σε σύνολο 91 διαφορετικών νομικών κειμένων (νόμους, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές και κοινές υπουργικές αποφάσεις) κατά τη περίοδο 1997 – 2020.

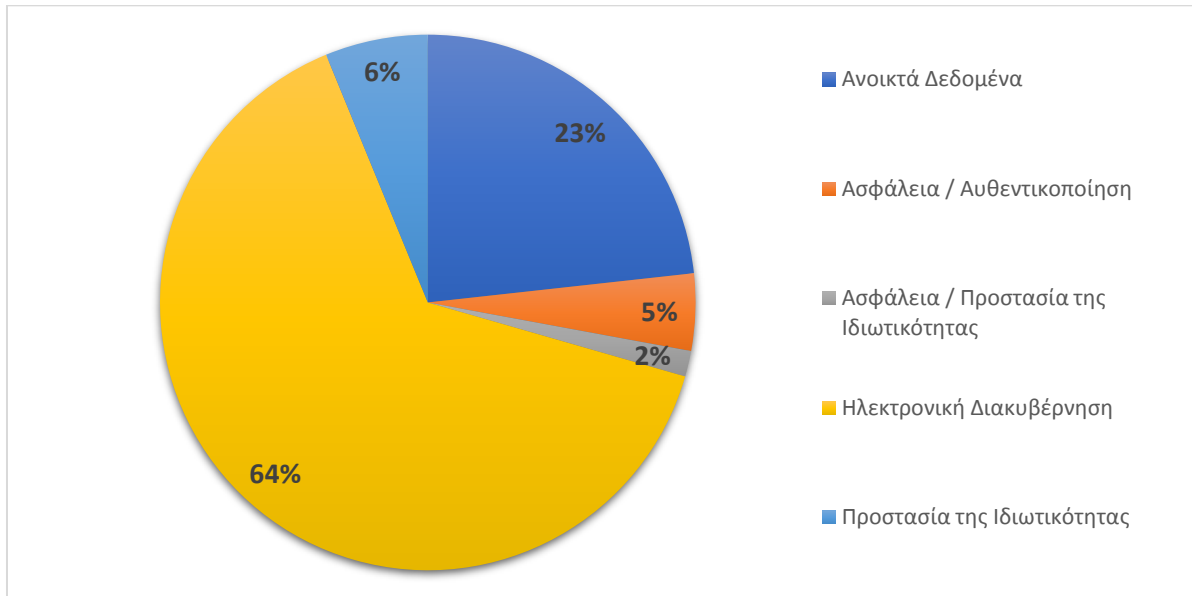

Γράφημα 1: Πλήθος αναφορών νομικών κειμένων στους τρεις (3) βασικότερους τομείς ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιόδου 1997 - 2020

Με τρεις (3) κύριους τομείς που αφορούν:

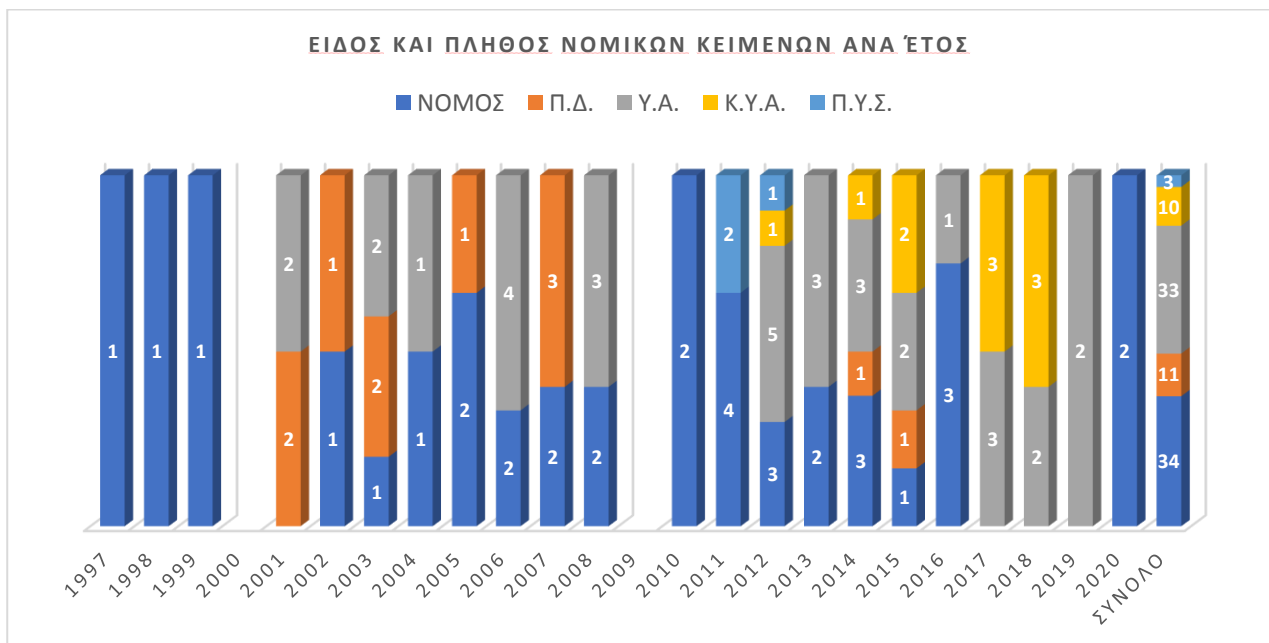
1. στην ανοικτή και συνεργατική διακυβέρνηση
2. στην ασφάλεια, αυθεντικοποίηση και προστασία της ιδιωτικότητας και
3. στις υποδομές και παροχή υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις,

η θεματολογία της νομοθεσίας ποικίλει από τις γενικές διατάξεις περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την προστασία της ιδιωτικότητας -τομείς στους οποίους είχε δοθεί ιδιαίτερο βάρος κατά την πρώτη δεκαετία αναφοράς- έως τις πιο πρόσφατες εξελίξεις σε θέματα ασφάλειας, αυθεντικοποίησης και διάθεσης και επαναχρησιμοποίησης δεδομένων και πληροφοριών.

Γράφημα 2: Θεματολογία νομικών κειμένων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιόδου 1997-2020

Στο σύνολο των 91 διαφορετικών ειδών νομικών κειμένων, στο Γράφημα 3 που ακολουθεί παρατηρούμε ότι το 2012 ήταν το έτος με το μεγαλύτερο πλήθος νομοθέτησης (10). Αντιστοίχως, στην περίοδο αναφοράς τα πρωτεία κατέχουν οι νόμοι σε πλήθος 34, ακολουθούμενοι από τις υπουργικές αποφάσεις σε πλήθος 33.

Γράφημα 3: Είδος και πλήθος νομικών κειμένων ανά έτος, περίοδο 1997 – 2020

Πλήρης κωδικοποίηση των νομοθετημάτων της περιόδου 1997 – 2020 αποτυπώνεται στον Πίνακα 3 στις σελίδες 80 – 91.

A/A	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ
1	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Πρόσβαση	23/3/2015	Π.Δ. 28	A' 34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ
2	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	28/6/2006	3471	A'133	Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν.2472/1997.
3				21/2/2011	3917	A'22	Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών, χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και συναφείς διατάξεις.
4				29/8/2019	4624	A'137	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις.
5		Κυβερνοασφάλεια	Δίκτυα	3/12/2018	4577	A'199	Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση και άλλες διατάξεις.
6	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	23/12/2008	3731	A'263	Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών.
7	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / Υπηρεσίες G2C, G2B, G2G	11/5/2015	4325	A'47	Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.
8	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	8/8/2016	4412	A'147	Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).
9	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	9/8/2019	4623	A'134	Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα.
10	Όλοι οι τομείς	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση		23/9/2020	4727	A'184	Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.

Πίνακας 3: Οι 10 επίκαιροι νόμοι της ελληνικής νομοθεσίας κατά το έτος 2020

5.1.1 Νόμος για την ψηφιακή διακυβέρνηση (2020)

Ο [Ν.4727/2020 \(ΦΕΚ 184 / Α / 23.09.2020\)](#) έρχεται ως αποτέλεσμα της συμμόρφωσης της ελληνικής νομοθεσίας με την ευρωπαϊκή [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/2102](#) η οποία, με σκοπό την βελτίωση της εσωτερικής αγοράς, εναρμονίζει τα νομοθετικά πλαίσια των κρατών-μελών «...σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα, καθιστώντας, ως εκ τούτου, τους συγκεκριμένους ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές περισσότερο προσβάσιμα

στους χρήστες, ιδίως στα άτομα με αναπηρίες.» και την [Οδηγία \(ΕΕ\) 2019/1024](#) για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα.

Στις κύριες πρόνοιες αυτής της εναρμόνισης είναι η θέσπιση της υποχρέωσης «...της χρήσης ΤΠΕ από τους φορείς του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για τις ανάγκες της λειτουργίας τους και την υποστήριξή τους στην παροχή υπηρεσιών σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, καθώς και το δικαίωμα των τελευταίων να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσα από ΤΠΕ.» επιβάλλοντας με αυτό τον τρόπο τον ψηφιακό μετασχηματισμό στη Δημόσια Διοίκηση.

Βασισμένες στις γενικές αρχές:

1. της νομιμότητας και ιδίως την τήρηση των διατάξεων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
2. της διαφάνειας
3. της ισότητας και ιδίως της προσβασιμότητας
4. της χρηστής διοίκησης και ιδίως της αποδοτικότητας και της αρχής «μόνον άπαξ» μέσω της διαλειτουργικότητας, της ακρίβειας και της πληρότητας των ψηφιακών υπηρεσιών, των διαδικασιών και των δεδομένων και
5. της ακεραιότητας, ασφάλειας και εμπιστευτικότητας.

στο σύνολό τους, οι διατάξεις του νόμου αντικατοπτρίζουν την κυβερνητική πολιτική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και της οικονομίας, δίνοντας έμφαση στην εκμετάλλευση των εξελίξεων των ΤΠΕ, την βελτίωση των τεχνολογικών υποδομών και την αύξηση του ποσοστού του ψηφιακά εκπαιδευμένου πληθυσμού.

Στις «καινοτόμες» παρεμβάσεις του νόμου συγκαταλέγονται:

- η δημιουργία του Προσωπικού Αριθμού του κάθε πολίτη ως μοναδικό αναγνωριστικό ταυτότητας στις συναλλαγές με τους δημόσιους φορείς, χωρίς (παραδόξως) αυτός ο αριθμός να αντικαθιστά πλήρως τυχόν αναγνωριστικό αριθμό μητρώου του κάθε φορέα.
- η εκμετάλλευση των εσωτερικών Συστημάτων Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (Σ.Η.Δ.Ε.) για τη ψηφιακή παραγωγή και διακίνηση όλων των δημόσιων εγγράφων, αποσκοπώντας στην κατάργηση της φυσικής μορφής αυτών (προκαθορισμένες εξαιρέσεις στο άρθρο 34).

- η περαιτέρω ανάπτυξη ενός Κεντρικού Σ.Η.Δ.Ε. για την ενδοεπικοινωνία όλων των δημόσιων φορέων.
- η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των εγγράφων, αποσκοπώντας στην αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση οικονομικών και φυσικών πόρων.
- η δημιουργία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης gov.gr για την πρόσβαση σε όλες τις δημόσιες Υπηρεσίες και η οποία έχει τη δυνατότητα να εξελιχθεί σε πύλη πρόσβασης σε ψηφιακές υπηρεσίες τύπου [One-Stop-Shop](#).
- οι πρόνοιες για την ανάπτυξη εφαρμογών κινητών συσκευών και την σε αυτές προσβασιμότητα και παροχή δημόσιων υπηρεσιών

Με την θέσπιση του ν. 4727/2020, αρκετές διατάξεις προγενέστερων νόμων καταργούνται και συγκεκριμένα (άρ.108 – Καταργούμενες διατάξεις):

1. Η περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [702/1977](#) (Α' 268).
2. Το άρθρο 14 του ν. [2672/1998](#) (Α' 290).
3. Τα άρθρα 1 έως 13 και το άρθρο 20 του ν. [3448/2006](#) (Α' 57).
4. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 11 του ν. [3613/2007](#) (Α' 263).
5. Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10Α και 10Β του ν. [3861/2010](#) (Α' 112).
6. Τα άρθρα 1 έως 37 του ν. [3979/2011](#) (Α' 138).
7. Το πρώτο εδάφιο της περ. κε' του άρθρου 12 του ν. [4070/2012](#) (Α' 82).
8. Τα άρθρα 1 έως 14 του ν. [4305/2014](#) (Α' 237).
9. Η περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 160 του ν. [4389/2016](#) (Α' 94).
10. Τα άρθρα 1 έως 13 του ν. [4591/2019](#) (Α' 19).
11. Τα άρθρα 48 έως 53 του ν. [4623/2019](#) (Α' 134).
12. Το άρθρο 52 του ν. [4635/2019](#) (Α' 167).
13. Τα άρθρα εικοστό τέταρτο, εικοστό πέμπτο, εικοστό έκτο, τριακοστό και τριακοστό πρώτο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83).
14. Το άρθρο τριακοστό όγδοο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4690/2020](#) (Α' 104).
15. Το π.δ. [150/2001](#) (Α' 150).
16. Τα άρθρα 2, 4 και 5 έως 20 του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34).
17. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 837/1Β/30.11.2017 απόφασης της ΕΕΤΤ «Κανονισμός Παροχής Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης» (Β' 4396).

καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ν. 4727/2020.

5.1.2 Νόμος 4623/2019 – Διατάξεις για την ψηφιακή πολιτική, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στις σχετικές διατάξεις του νόμου ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όπως η σύσταση του αυτοτελούς Γραφείου Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η διάρθρωση και αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και η αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.

5.1.3 Νόμος για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (2011)

Ο Νόμος 3979/2011 (ΦΕΚ 138 / Α / 16.06.2011) «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις» δημιουργεί ένα γενικό πλαίσιο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στη δημόσια διοίκηση με: ορισμό των εννοιών, καθορισμός βασικών αρχών, προσδιορίζει τις υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα για τη χρήση και εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών, παρέχει δικαιώματα στους πολίτες σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη χρήση των ΤΠΕ, κάνει ρύθμιση των θεμάτων που διέπουν την αποθήκευση και τη διαβίβαση ηλεκτρονικών αντιγράφων, αρχείων και πρωτοκόλλων και εξέταση ζητημάτων που σχετίζονται με τον έλεγχο ταυτότητας των υπηρεσιών χρηστών. Ο νόμος δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:

- Ηλεκτρονική επικοινωνία και ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ φυσικών / νομικών οντοτήτων και δημόσιου τομέα.
 - Ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, δηλώσεων και εγγράφων.
 - Διάδοση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα καθώς και αποκάλυψη των εγγράφων στους πολίτες και τις επιχειρήσεις με ηλεκτρονικά μέσα.
 - Συνδρομή πολιτών στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
 - Θέματα ελέγχου ταυτότητας.
 - Έκδοση, φύλαξη, αποθήκευση και είδη ψηφιακών πιστοποιητικών.
 - Ηλεκτρονικές πληρωμές.
 - Ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικού απορρήτου.
-

5.1.4 Νόμος για το Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2008)

Ο Νόμος 3731/2008 (ΦΕΚ 263 / Α / 23.12.2008) «*Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών*» ρυθμίζει (αρ. 27) τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία είναι υπεύθυνη για:

1. Τον καθορισμό του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ιδίως των προδιαγραφών, των κανόνων και των προτύπων σχετικά με:
 - 1.1 Το σχεδιασμό, ανάπτυξη, συντήρηση και λειτουργία των διαδικτυακών τόπων και πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης.
 - 1.2 Την ανάπτυξη και παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τους φορείς του δημόσιου τομέα.
 - 1.3 Τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας σε οργανωτικό, σημασιολογικό και τεχνολογικό επίπεδο, για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων των φορέων του δημόσιου τομέα. Την εγγραφή, ταυτοποίηση και ηλεκτρονική αναγνώριση πολιτών και επιχειρήσεων σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα.
 - 1.4 Τη διαχείριση του Μητρώου για την καταχώριση των παρεχόμενων υπηρεσιών από φορείς της Δημόσιας Διοίκησης (Μητρώο Διαλειτουργικότητας).
2. Το συντονισμό και υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου για την παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω Κεντρικών Διαδικτυακών Πυλών της Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με το Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
 - 2.1 Το συντονισμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας οριζόντιων έργων του Υπουργείου Εσωτερικών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και παροχή Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
 - 2.2 Την αντιμετώπιση κάθε άλλου θέματος που αφορά στην παροχή Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Επίσης, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κυρώνεται το Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζονται, όπου απαιτείται, ζητήματα ολοκλήρωσης και αυτοματοποίησης ηλεκτρονικών υπηρεσιών, τα οποία εμπίπτουν στη αρμοδιότητα άλλων φορέων του δημόσιου τομέα.

5.1.5 Νομοθεσία για την Ελευθερία της Πληροφορίας

Με αφετηρία το ελληνικό Σύνταγμα, δύναται να ορίσουμε τις νομικές παραμέτρους της Ανοικτής και Συνεργατικής Διακυβέρνησης. Το Σύνταγμα προβλέπει ένα γενικό δικαίωμα πρόσβασης στο άρθρο 5Α παράγραφος 1 το οποίο ορίζει ότι: «Όλα τα πρόσωπα έχουν δικαίωμα ενημέρωσης, όπως ορίζεται από το νόμο. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό μπορούν να επιβληθούν από το νόμο μόνο στο βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογημένοι για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας των δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων». Το άρθρο 5Α παράγραφος 2 διευκρινίζει ότι «όλα τα πρόσωπα δικαιούνται να συμμετέχουν στην κοινωνία της πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε ηλεκτρονικά χειριζόμενες πληροφορίες, καθώς και η παραγωγή, η ανταλλαγή και η διάδοσή τους αποτελεί υποχρέωση του κράτους». Το άρθρο 9Α διευκρινίζει ότι όλα τα πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση με ηλεκτρονικά μέσα των προσωπικών τους δεδομένων, όπως ορίζει ο νόμος. Το άρθρο 10 παράγραφος 3 ορίζει ότι η αρμόδια αρχή είναι υποχρεωμένη να απαντά σε αίτηση παροχής πληροφοριών για την παροχή εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων εντός καθορισμένης προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 60 ημέρες. Σε περίπτωση που έχει παρέλθει η προθεσμία με την ενέργεια ή την παράνομη άρνηση, καταβάλλεται στον αιτούντα ειδική νομισματική αποζημίωση. Τέλος, το άρθρο 19 ορίζει ότι το απόρρητο των επιστολών και κάθε άλλης μορφής ελεύθερης αλληλογραφίας ή επικοινωνίας πρέπει να είναι απολύτως απαραβίαστο.

Περαιτέρω, με στόχο τη διαφάνεια των πράξεων της Δημόσιας Διοίκησης, ο Νόμος 3861/2010 (ΦΕΚ 112 / Α/ 13.07.2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών & αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο Πρόγραμμα Δι@ύγεια και άλλες διατάξεις» εισάγει την υποχρέωση ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο και τη δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση της ευρύτατης δημοσιότητας αυτών. Ιδιαίτερη μέριμνα στο άρθρο 5 του νόμου, δίνεται για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένων απόρρητου χαρακτήρα.

Με την Υπουργική Απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, αριθ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.1/οικ.10885 της 3.5.2012 (Β'1476) αποτυπώνεται η ρύθμιση των λεπτομερειακών και των τεχνικών θεμάτων για την εφαρμογή του Ν. 3861/2010.

5.1.6 Νόμος για την επικύρωση του κώδικα διοικητικής διαδικασίας και άλλες διατάξεις (1999)

Ο Νόμος αριθ. 2690/1999 για την επικύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις ορίζουν ότι «τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα που δημιουργούνται από κρατικούς φορείς». Η αίτηση πρέπει να είναι γραπτή. Τα διοικητικά έγγραφα ορίζονται ως «όλα τα έγγραφα που παράγονται από δημόσιες αρχές, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικές, διοικητικές εγκυκλίους, απαντήσεις, απόψεις και αποφάσεις». Επιπλέον, ο νόμος του 1999 επιτρέπει στα πρόσωπα που έχουν «ειδικό έννομο συμφέρον» να αποκτήσουν «ιδιωτικά έγγραφα» σχετικά με μια υπόθεση που τους αφορά. Τα έγγραφα που αφορούν την προσωπική ζωή ενός ατόμου δεν υπόκεινται στον νόμο. Τα μυστικά που ορίζονται από το νόμο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την εθνική άμυνα, τη δημόσια τάξη και τη φορολογία, δεν μπορούν να απελευθερωθούν. Τα έγγραφα μπορούν επίσης να περιοριστούν εάν αφορούν τις συζητήσεις του Συμβουλίου των Υπουργών ή εάν θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν σημαντικά δικαστικές, στρατιωτικές ή διοικητικές έρευνες για ποινικά ή διοικητικά αδικήματα.

5.1.7 Προστασία δεδομένων / Νομοθεσία περί απορρήτου

Ο νόμος 2472/1997 «για την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 1997. Καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει να διεξάγεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ιδίως το δικαίωμά τους στην ιδιωτική ζωή. Επιτρέπει επίσης σε κάθε άτομο να αποκτήσει πληροφορίες προσωπικού που κατέχουν κυβερνητικές υπηρεσίες ή ιδιωτικές οντότητες. Ο νόμος επιβάλλεται από την Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Συμπληρώνεται από το Νόμο 2774/1999 για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων στον Τομέα των Τηλεπικοινωνιών και από τον Νόμο 3115/2003 που καθιερώνει την Ελληνική Αρχή για την Ασφάλεια και την Προστασία της Πληροφορίας και της Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων με σκοπό την προστασία του απορρήτου της αλληλογραφίας, με κάθε δυνατό τρόπο, καθώς και την ασφάλεια των δικτύων.

Περαιτέρω, με τον νόμο 4624/2019 νομοθετήθηκε:

1. η αντικατάσταση του νομοθετικού πλαισίου που ρυθμίζει τη συγκρότηση και λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,
2. η λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, εφεξής: ΓΚΠΔ),
3. η ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης – πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

5.1.8 Νόμος για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ιδιωτικής Ζωής όσον αφορά τις Ηλεκτρονικές Τηλεπικοινωνίες (2006)

Ο Νόμος 3471/2006 εκδόθηκε στις 28/06/2006, την αναθεώρηση του νόμου 2472/1997, και σκοπεύει στην τήρηση των προϋποθέσεων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την εξασφάλιση της εμπιστευτικότητας στις τηλεπικοινωνίες. Ο Ν. 3471/2006 τροποποιήθηκε με το Ν. 3917/2011 και το Ν. 4070/2012.

5.1.9 Νόμος για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των τηλεφωνικών επικοινωνιών (2008)

Ο νόμος 3674/2008 ορίζει τις υποχρεώσεις του πάροχου υπηρεσιών για την ασφάλεια των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Ο πάροχος φέρει την ευθύνη για θέματα ασφάλειας με λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων καθώς και χρήση λογισμικού που διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των επικοινωνιών και την ανίχνευση παραβίασης ή την απόπειρα παραβίασης της εμπιστευτικότητας των επικοινωνιών.

5.1.10 Νομοθεσία για την ηλεκτρονική υπογραφή - Προεδρικό διάταγμα 150/2001

Το εν λόγω προεδρικό διάταγμα τέθηκε σε ισχύ στις 25 Ιουνίου 2001 και εφαρμόζει την ευρωπαϊκή οδηγία 1999/93 / ΕΚ της 13ης Δεκεμβρίου 1999 σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές συσκευές. Ορίζει ηλεκτρονικές υπογραφές και προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές. Επίσης, ασχολείται με: τις νομικές συνέπειες των ηλεκτρονικών υπογραφών, την ευθύνη των προμηθευτών πιστοποίησης, την υποχρέωση προστασίας των προσωπικών πληροφοριών, τους όρους αποδοχής αναγνωρισμένων πιστοποιητικών και προμηθευτών, τη διασφάλιση της ευθύνης για τη δημιουργία υπογραφής και συστάσεις για την επαλήθευση της υπογραφής.

5.1.11 Νομοθεσία για το ηλεκτρονικό εμπόριο - Προεδρικό διάταγμα 131/2003

Το προεδρικό διάταγμα που εγκρίθηκε στις 16 Μαΐου 2003 μεταφέρει στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο) την οδηγία 2000/31 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου.

5.1.12 Νόμος για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και άλλες διατάξεις (2012)

Ο νόμος 4070/2012 (ΦΕΚ 82 Α ' / 10.04.2012, όπως τροποποιήθηκε), καθορίζει το ευρύ πλαίσιο για την παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα εφαρμόζεται η πλήρης μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ 2002/19 / ΕΚ . 2002/20 / ΕΚ . 2002/21 / ΕΚ . 2002/22ΕΚ, 2002/77 / ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την 2009/136 / ΕΚ και 2009/140 / ΕΚ , στο Εθνικό Δίκαιο.

Οι βασικές αρχές του νόμου αυτού είναι οι εξής:

- Η ελεύθερη παροχή δικτύων και υπηρεσιών για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
- Την εξασφάλιση σε κάθε εταιρεία του δικαιώματος εκμετάλλευσης και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- Την τήρηση των αρχών της ισότητας, της αμεροληψίας, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της προστασίας του ανταγωνισμού και της αποφυγής στρεβλώσεων της αγοράς, διασφαλίζοντας, στο μέτρο του δυνατού, την τεχνολογική ουδετερότητα των επιβαλλόμενων κανονισμών, ιδίως εκείνων που στοχεύουν στην εξασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

- Προώθηση του ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων ή / και σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
-

5.1.13 Νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές προμήθειες - Νόμος περί δημοσίων συμβάσεων 4412/2016

Ο νόμος 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις (ΦΕΚ Α ' / 147 / 08.08.2016) τροποποιεί τον νόμο 4155/2013, επεκτείνει τις διατάξεις για την ηλεκτρονική προμήθεια και συνίσταται σε προσαρμογή των συμβάσεων στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ . Μεταξύ άλλων, ο Νόμος 4412/2016 ορίζει ότι οι δημόσιες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Εθνικό Σύστημα Δημοσίων Ηλεκτρονικών Προμηθειών (NEPPS) σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προμηθειών για συμβάσεις αξίας άνω των εξήντα χιλιάδων Ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

Ο Νόμος 4155/2013 για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΦΕΚ 120 Α ' / 29.05.2013), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4281/2014 (ΦΕΚ 160 Α' / 08.08.2014), κωδικοποιεί αποτελεσματικά τους υφιστάμενους νόμους, τα Προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις σχετικά με Δημόσιες συμβάσεις σχετικά με το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Προμηθειών.

5.1.14 Προεδρικό διάταγμα 28/2015

Με το Προεδρικό Διάταγμα 28/2015 (ΦΕΚ 34 / Α / 23.03.2015) αποτυπώνεται σε δεκαέξι κεφάλαια ο «Κώδικας Πρόσβασης σε Δημόσια Έγγραφα και Στοιχεία», με αναφορά σε σειρά άρθρων άλλων νόμων, ενισχύοντας την ανοικτή και συνεργατική διακυβέρνηση μέσω της διάθεσης εγγράφων και των δεδομένων που περιέχονται σε αυτά. Η πρόσβαση αφορά σε πλείστους τομείς, όπως πληροφορίες για το περιβάλλον, δεδομένα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, στοιχεία του ελληνικού στατιστικού συστήματος, κτηματολογικά στοιχεία, γεωχωρικά δεδομένα, πρόσβαση στα γενικά αρχεία του κράτους και άλλα.

. Τα κύρια ζητήματα του κώδικα αφορούν στα ακόλουθα:

1. Πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα
 - Δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες των φορέων του δημόσιου τομέα
 - Πρόσβαση και χορήγηση ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων
 - Γνωστοποίηση με ηλεκτρονικό τρόπο

2. Περαιτέρω χρήση της δημόσιας πληροφορίας
 - Καθιέρωση της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα
 - Γενικές αρχές, πεδίο εφαρμογής και εξαιρέσεις
 - Προθεσμία αιτήσεων για περαιτέρω χρήση εγγράφων
 - Διαθέσιμα μορφότυπα
 - Άδειες και λοιποί όροι για την περαιτέρω χρήση εγγράφων
 - Διαφάνεια
 - Αποφυγή διακρίσεων
 - Ετήσιος διαγωνισμός αξιοποίησης ανοικτών δεδομένων
3. Πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα
 - Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής
 - Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
 - Προϋποθέσεις επεξεργασίας
 - Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων
 - Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας
 - Δικαίωμα ενημέρωσης
 - Δικαίωμα πρόσβασης
 - Δικαίωμα αντίρρησης
4. Πρόσβαση στα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβέρνησης – Ανάρτηση πράξεων στο διαδίκτυο
 - Διάθεση φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
 - Ανάρτηση πράξεων στο Διαδίκτυο -«Πρόγραμμα Διαύγεια»
5. Πρόσβαση στα Γενικά Αρχεία του Κράτους
 - Μελέτη αρχειακού υλικού
 - Μελέτη αρχειακού υλικού ιδιωτικών αρχείων
 - Μικροφωτογράφιση – Φωτοαντιγράφιση - Φωτογράφιση
6. Πρόσβαση στα αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών και Υφυπουργών
 - Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού
 - Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού
 - Αρχεία Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου
7. Πρόσβαση στα πρακτικά των περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων

8. Πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία για το περιβάλλον
 - ο Διάδοση των περιβαλλοντικών πληροφοριών
 9. Πρόσβαση σε δεδομένα, προϊόντα και υπηρεσίες της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας
 10. Πρόσβαση στα γεωχωρικά δεδομένα
 11. Πρόσβαση στο υλικό της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού
 12. Πρόσβαση στα κτηματολογικά στοιχεία
 13. Πρόσβαση σε στοιχεία του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος
 14. Πρόσβαση σε φορολογικά και τελωνειακά στοιχεία
 15. Πρόσβαση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων
 16. Πρόσβαση στο ιατρικό αρχείο
-

5.1.15 Προεδρικό διάταγμα 118/2007 για τη ρύθμιση των δημοσίων συμβάσεων

Σε συνδυασμό με την εισαγωγή της νομοθεσίας για τις ηλεκτρονικές προμήθειες, με στόχο την εναρμόνιση με τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ, προωθείται η βελτίωση του νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών διενέργειας των διαγωνισμών, τη διεύρυνση της συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία και την επιβολή κυρώσεων στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις ανταγωνισμού. Το π.δ. 118/2007 αναθεωρεί εν μέρει την υπάρχουσα νομοθεσία σε αυτόν τον τομέα, διατηρώντας παράλληλα το μεγαλύτερο μέρος της.

5.1.16 Προεδρικό διάταγμα 59/2007

Το προεδρικό διάταγμα 59/2007 της 16ης Μαρτίου 2007 αποσκοπεί στην εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας για την ηλεκτρονική προμήθεια με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Ειδικότερα, το διάταγμα μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

5.1.17 Προεδρικό διάταγμα 60/2007

Το εν λόγω διάταγμα αριθ. 60/2007, της 16ης Μαρτίου 2007, μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2004/18 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, συμβάσεων και συμβάσεων δημόσιας υπηρεσίας, όπως τροποποιήθηκε από τις ευρωπαϊκές οδηγίες 2005/51 / ΕΚ και 2005/75 / ΕΚ .

5.1.18 Ηλεκτρονική τιμολόγηση

Με τον νόμο 4701/2020 παρέχονται κίνητρα για τους οικονομικούς φορείς που θα επιλέξουν την τιμολόγηση μέσω Πάροχου Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων (κατόπιν υποβολής σχετικής δήλωσης προς την Φορολογική Διοίκηση) και την εφαρμόσουν αποκλειστικά για την έκδοση των σχετικών παραστατικών πωλήσεων για το φορολογικό έτος ή έτη που αφορά η επιλογή αυτή.

5.1.19 Επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του ελληνικού δημόσιου τομέα

Η επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα περιλαμβάνει ένα σύνολο νόμων που εφαρμόζουν τις οδηγίες της ΕΕ με στόχο την επαναχρησιμοποίηση διαφόρων τύπων πληροφοριών του δημόσιου τομέα και την αύξηση της διαφάνειας στις δραστηριότητες των αρχών του δημόσιου τομέα.

Το Νομοθετικό Πλαίσιο Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα αποτελείται από τους ακόλουθους νόμους:

- Νόμος 2690/1999 (πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα)
- Νόμος 3422/2005 (πρόσβαση και επαναχρησιμοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών) - επικύρωση της Σύμβασης του Aarhus
- Νόμος 3448/2006 (επαναχρησιμοποίηση πληροφοριών του δημόσιου τομέα) - Εφαρμογή της οδηγίας 2003/98 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα
- Νόμος 3861/2010 (νόμος περί διαφάνειας)
- Νόμος 3882/2010 (επαναχρησιμοποίηση γεωχωρικών πληροφοριών) - Εφαρμογή της οδηγίας 2007/2 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της

14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (INSPIRE)

- Νόμος 3979/2011 (δίκαιο ηλεκτρονικής διακυβέρνησης)
 - Ο νόμος 4305/2014 (επαναχρησιμοποίηση πληροφοριών του δημόσιου τομέα), με την οποία τροποποιείται ο νόμος 3448/2006, ορίζει το «ανοιχτό».
 - Υπουργική απόφαση για την υποχρέωση των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση να δημοσιεύουν στην πύλη ΔΙΑΥΓΕΙΑ τις αποφάσεις τους (ΦΕΚ 116 / Β / 21 Ιανουαρίου 2015).
-

5.1.20 Κωδικοποίηση νομικών κειμένων περιόδου 1997 - 2020

Στον Πίνακα που ακολουθεί, κωδικοποιούνται τα κύρια νομικά κείμενα που αφορούν στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση κατά την περίοδο 1997 – 2020.

Πίνακας 4: Ταξινόμηση ελληνικής νομοθεσίας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης περιόδου 1997 - 2020

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
1	1999	09/03/1999	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	2690	A'45	Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας & άλλες διατάξεις	N.3230/2004 «Προθεσμίες για απάντηση σε αιτήματα πολιτών»
2	2006	15/03/2006	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	3448	A'57	Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης	Το άρθρο 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.4305/2014, (Α' 237) (άρθρο 1 παρ. 3 Οδηγίας 2013/37/ΕΕ) και περιελήφθη στην "κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία" του π.δ. 28/2015 (Α'34) Η περίπτωση 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4305/2014 (Α' 237) (άρθρο 1 παρ.2 Οδηγ.2013/37/ΕΕ), κατωτ. αριθ. 6 και περιελήφθη στην "κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία" του π.δ. 28/2015 (Α'34) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 6 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 6 Ν.4305/2014(Α' 237),(άρθρο 1 παρ. 5 Οδηγ. 2013/37/ΕΕ, κατωτ. αριθ.6). Ο τίτλος και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 6 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 6 Ν.4305/2014(Α' 237),(άρθρο 1 παρ. 5 Οδηγ. 2013/37/ΕΕ, κατωτ. αριθ.6).
3	2010	13/07/2010	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Διαφάνεια, ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	3861	A'112	Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών & αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο Πρόγραμμα Δι@ύγεια και άλλες διατάξεις	
4	2011	16/06/2011	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Πρόσβαση	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουτές διατάξεις	αρ. 1, ν.2690/1999
5	2012	03/05/2012	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Διαφάνεια, ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΣΚΠΟ/Φ.1/οικ.10885	Β'1476	Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την εφαρμογή του Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ Β' 112) Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο Πρόγραμμα Δι@ύγεια και άλλες διατάξεις	
6	2013	21/11/2013	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Διαφάνεια, ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	4210	A'254	Ρυθμίσεις Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις	
7	2014	31/10/2014	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	4305	A'237	Ανοιχτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού ΕΣΔΔΑ και άλλες διατάξεις»	
8	2015	21/01/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/1057	Β'116	Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 19 Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014	
9	2015	21/01/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/1057	Β'116	Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10 Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014).	
10	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Δεδομένα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ε' - Πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία για το περιβάλλον	42. Άρθρο 1 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006 43. Άρθρο 2 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006 44. Άρθρο 3 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006 45. Άρθρο 4 κ.υ.α. Η.Π.11764/653/2006 46. Άρθρο 5 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006 47. Άρθρο 6 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 25 ν. 4210/2013 48. Άρθρο 7 κ.υ.α. Η.Π.11764/653/2006 49. Άρθρο 8 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006
11	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Δεδομένα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ι' - Πρόσβαση σε στοιχεία του ελληνικού στατιστικού συστήματος	87. Άρθρο 5 παρ. 1-3 ν. 3832/2010, όπως αναριθμήθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2 και 3 ν. 4072/2012 88. Άρθρο 7 ν. 3832/2010, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2 ν. 4072/2012
12	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Δεδομένα / Έγγραφα / Πρόσβαση / Υπηρεσίες / Υπηρεσίες G2C, G2B	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Θ' - Πρόσβαση στα κτηματολογικά στοιχεία	83. Άρθρο 21 ν. 2664/1998 84. Άρθρο 22 ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 17 ν. 4164/2013, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2014

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
13	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Δεδομένα / Έγγραφα / Πρόσβαση / Φορείς Υλοποίησης / Υπηρεσίες / Υπηρεσίες G2C, G2G, G2B	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Η' - Πρόσβαση στο υλικό της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού	79. Άρθρο 12 ν.δ. 1013/1971 80. Άρθρο 13 ν.δ. 1013/1971, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 ν. 3257/2004
14	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Δεδομένα / Έγγραφα / Πρόσβαση / Φορείς Υλοποίησης / Υπηρεσίες / Υπηρεσίες G2C, G2G, G2B	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ζ' - Πρόσβαση σε Γεωχωρικά Δεδομένα	55. Άρθρο 1 ν. 3882/2010 56. Άρθρο 2 ν. 3882/2010 57. Άρθρο 3 ν. 3882/2010 58. Άρθρο 4 ν. 3882/2010 59. Άρθρο 5 ν. 3882/2010 60. Άρθρο 6 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 61. Άρθρο 7 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 62. Άρθρο 8 ν. 3882/2010 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν 4164/2013 63. Άρθρο 9 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 64. Άρθρο 10 ν. 3882/2010 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 43 παρ. 4 ν. 4049/2012 65. Άρθρο 11 ν. 3882/2010 66. Άρθρο 12 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 67. Άρθρο 13 ν. 3882/2010 68. Άρθρο 14 ν. 3882/2010 69. Άρθρο 15 ν. 3882/2010 70. Άρθρο 16 παρ. 1 και 2 ν. 3882/2010 71. Άρθρο 21 παρ.1 και 2 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν 4164/2013 72. Άρθρο 23 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 73. Άρθρο 24 ν. 3882/2010 74. Άρθρο 25 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 75. Άρθρο 26 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013 76. Άρθρο 28 ν. 3882/2010 77. Άρθρο 32 ν. 3882/2010 78. Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013
15	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Α' - Πρόσβαση στα τεύχη της εφημερίδος της Κυβερνήσεως - Ανάρτηση πράξεων στο διαδίκτυο	Σχετικά άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10Α και 10Β ν. 3861/2010, όπως συμπληρώθηκε με τα άρθρα 15 και 16 ν. 4305/2014
16	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Α' - Γενικές Διατάξεις Κεφάλαιο Α' - Πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα	1. Άρθρο 5 ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 παρ. 2 ν. 2880/2001 και 11 παρ. 2 ν. 3230/2004 2. Άρθρο 9 ν. 3979/2011 3. Άρθρο 7 υ.α. ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/2012 4. Άρθρο 25 ν. 3979/2011
17	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Α' - Πρόσβαση στα τεύχη της εφημερίδος της Κυβερνήσεως - Ανάρτηση πράξεων στο διαδίκτυο	Άρθρο 15 παρ.5 έως 8 ν.3469/2006, όπως η παρ. 7 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 ν. 3861/2010 Σχετικά Άρθρα 5, 6, 7 και 8 ν. 3469/2006
18	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Β' -Πρόσβαση στα Γενικά Αρχεία του Κράτους	32. Άρθρο 42 ν. 1946/1991 33. Άρθρο 43 ν. 1946/1991 34. Άρθρο 44 ν. 1946/1991
19	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Γ' - Πρόσβαση στα Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών και Υφυπουργών	35. Άρθρο 1 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και το άρθρο 16Α ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν. 3391/2005. 36. Άρθρο 2 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και το άρθρο 16Α ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν. 3391/2005 37. Άρθρο 3 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και το άρθρο 16Α ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν 3391/2005 38. Άρθρο 4 ν. 2846/2000 39. Άρθρο 5 ν. 2846/2000

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
20	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Δ' - Πρόσβαση στα πρακτικά των περιφερειακών και δημοτικών Συμβουλίων	40. Άρθρο 170 παρ. 5-8 ν 3852/2010 41. Άρθρο 97 παρ. 5-8 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006
21	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Νομοθεσία	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία	
22	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Α' - Γενικές Διατάξεις Κεφάλαιο Β' - Περαιτέρω Χρήση της Δημόσιας Πληροφορίας	5. Άρθρο 1 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 ν. 4305/2014 6. Άρθρο 2 ν. 3448/2006 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 ν. 4305/2014 7. Άρθρο 3 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 1 ν. 3613/2007 με το άρθρο 3 ν. 4305/2014 8. Άρθρο 4 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 ν. 4305/2014 9. Άρθρο 5 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 5 και 14 παρ. 1 ν. 4305/2014 10. Άρθρο 6 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 ν. 4305/2014 11. Άρθρο 7 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 ν. 4305/2014 12. Άρθρο 8 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 ν. 4305/2014 13. Άρθρο 9 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 ν. 4305/2014 14. Άρθρο 10 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 ν. 4305/2014 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 ν.4305/2014 15. Άρθρο 11 ν. 3448/2006 16. Άρθρο 12 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 ν. 3613/2007 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 11 ν. 4305/2014 17. Άρθρο 12Α ν.3448/2006, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014 18. Άρθρο 12Β ν.3448/2006, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014 19. Άρθρο 12Γ ν.3448/2006, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014 20. Άρθρο 13 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 ν. 4305/2014
23	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο ΣΤ' - Πρόσβαση σε Δεδομένα, Προϊόντα και Υπηρεσίες της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας	50. Άρθρο 1 π.δ. 138/2014 51. Άρθρο 2 π.δ. 138/2014 52. Άρθρο 3 π.δ. 138/2014 53. Άρθρο 4 π.δ. 138/2014 54. Άρθρο 1 κ.υ.α Φ.460/330/1991
24	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Υπηρεσίες / Υπηρεσίες G2C, G2B, G2G	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ι' - Πρόσβαση σε στοιχεία του ελληνικού στατιστικού συστήματος	85. Άρθρο 1 παρ. 1-4 ν.3832/2010 86. Άρθρο 2 παρ. 2 ν. 3832/2010 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014
25	2015	23/03/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	Φορείς Υλοποίησης /Δεδομένα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Θ' - Πρόσβαση στα κτηματολογικά στοιχεία	81. Άρθρο 1 παρ. 1 εδάφιο πρώτο, παρ. 2, παρ. 3 ν. 2664/1998, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013 82. Άρθρο 3 παρ. 1 περ. α'εδάφια πρώτο, όγδοο, ενδέκατο, δωδέκατο, περ. β', παρ. 2, παρ. 3 ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 1 ν. 4164/2013, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013 – σχετικό άρθρο 1 παρ. 8 ν. 4164/2013
26	2015	11/05/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	4325	Α'47	Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.	
27	2015	24/12/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/39514	Β'2844	Τροποποίηση της υπ' αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 116) με θέμα «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο “Πρόγραμμα Διαύγεια” των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014	παράγραφος 1 του άρθρου 9 της αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/ 1057/14.1.2015 (ΦΕΚ Β' 116) υπουργικής απόφασης
28	2016	25/05/2015	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/14390	Β'1507	Τροποποίηση της υπ' αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 116) με θέμα «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο “Πρόγραμμα Διαύγεια” των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014	παράγραφος 1 του άρθρου 9 της αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.1.2015 (ΦΕΚ Β' 116) υπουργικής απόφασης
29	2017	04/07/2017	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/21155	Β'2277	Τροποποίηση της υπ' αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (Β' 116) με θέμα «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο “Πρόγραμμα Διαύγεια” των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014	παράγραφος 1 του άρθρου 9 της αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/ 1057/14.1.2015 (ΦΕΚ Β' 116) υπουργικής απόφασης
30	2017	28/07/2017	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/25104	Β'2659	Τροποποίηση της υπ' αριθ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 116) με θέμα «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο “Πρόγραμμα Διαύγεια” των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10Β Ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4305/2014	άρθρο 9 της αριθμ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.1.2015 (ΦΕΚ Β' 116) υπουργικής απόφασης

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
31	2018	21/05/2018	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	Ανοικτά Δεδομένα	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/17304	Β'1810	Τροποποίηση της αριθμ. ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (Β'116) με θέμα «Ρύθμιση λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της ανάρτησης στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των δαπανών των επιχορηγούμενων φορέων (άρθρο 10Β ν. 3861/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 16 ν. 4305/2014)	ΔΗΔ/Φ.40/1057/14.01.2015 υπουργικής απόφασης (Β'116)
32	1997	10/04/1997	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	2472	Α'50	Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	
33	2001	25/06/2001	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Ψηφιακή Υπογραφή / Πιστοποίηση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	150	Α'125	Προσαρμογή στην Οδηγία 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές υπογραφές.	Οδηγία 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
34	2002	22/11/2002	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Ψηφιακή Υπογραφή / Πιστοποίηση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	342	Α'284	Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ή μεταξύ αυτών και των φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων φυσικών προσώπων» (ΦΕΚ Α/284/22.11.2002)	Καταργήθηκε από την παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 3979/2011 (Α' 138)
35	2006	15/03/2006	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Ψηφιακή Υπογραφή / Πιστοποίηση	ΝΟΜΟΣ	3448	Α'57	Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης	
36	2006	28/06/2006	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	3471	Α'133	Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997	ν.2472/1997
37	2008	10/07/2008	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	3674	Α'136	Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις	
38	2010	13/07/2010	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	3861	Α'112	Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών & αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο Πρόγραμμα Δι@ύγεια και άλλες διατάξεις	
39	2011	21/02/2011	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	3917	Α'22	Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών, χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και συναφείς διατάξεις.	
40	2011	16/06/2011	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	3979	Α'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις	
41	2013	22/02/2013	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Έγγραφα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΥΑΠ/Φ.40.4/163/13	Β'401	Ρυθμίσεις για α) τη διαδικασία και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης και της ασφαλούς Chronosήμανσης, β) τις προδιαγραφές και τα πρότυπα του συστήματος για τη γνωστοποίηση εγγράφων σε φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. με χρήση ΤΠΕ και γ) την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ. ΦΕΚ: Β' 401/22.2.2013	
42	2015	23/03/2015	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Δεδομένα / Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ι' - Πρόσβαση σε στοιχεία του ελληνικού στατιστικού συστήματος	89. Άρθρο 8 ν. 3832/2010 παρ. 1 εδ. 1-3 και παρ. 2-6, όπως το άρθρο αναριθμήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2 ν. 4072/2012 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 ν. 3899/2010 και την παρ. 5 του άρθρου 33 ν. 4258/2014

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
43	2015	23/03/2015	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Προστασία της Ιδιωτικότητας	Δεδομένα / Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο ΙΑ' - Πρόσβαση σε φορολογικά και τελωνειακά στοιχεία	92. Άρθρο 17 ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 παρ. 8, 9 και 10 ν.4223/2013, την περ. 3 της υποπαραγράφου Δ.2 της παραγράφου Δ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 και το άρθρο 33 παρ. 5 περ. β' του ν. 4258/2014 93. Άρθρο 23 παρ. 7 ν. 3427/2005 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 51 παρ. 3 ν. 3842/2010 και το άρθρο 18 παρ. 8γ ν. 4002/2011 94. Άρθρο 23Α' παρ. 4 ν. 3427/2005 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 52 ν. 3842/2010 95. Άρθρο 11 ν. 2960/2001 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 ν. 3583/2007
44	2015	23/03/2015	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Προστασία της Ιδιωτικότητας	Δεδομένα / Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο ΙΓ' - Πρόσβαση στο ιατρικό αρχείο	98. Άρθρο 1 ν. 3418/2005 99. Άρθρο 14 ν. 3418/2005
45	2015	23/03/2015	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Α' - Γενικές Διατάξεις Κεφάλαιο Γ' - Πρόσβαση σε Προσωπικά Δεδομένα	21. Άρθρο 2 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 79 ν. 4139/2013 και 18 παρ. 2 ν. 3471/2006 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 2 ν. 4205/2013 22. Άρθρο 3 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα όγδοο παρ. 1 ν. 3625/2007 και 19 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006 23. Άρθρο 4 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 1 και 2 του ν. 3471/2006 24. Άρθρο 5 ν. 2472/1997 25. Άρθρο 7 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 22 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006, 34 παρ. 1 και 2 ν. 2915/2001 και 26 παρ. 4 ν. 3156/2003 26. Σχετικό Άρθρο 10 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 ν. 3471/2006, Για το απόρρητο και την ασφάλεια επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει. 27. Άρθρο 11 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 34 παρ. 4 ν. 2915/2001 και 39 παρ. 8 ν. 4024/2011 28. Άρθρο 12 ν. 2472/1997, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 26 ν. 3471/2006, και απόφαση 122/1957/9-10- 2001 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 29. Άρθρο 13 ν. 2472/1977
46	2015	11/05/2015	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Ασφάλεια / Αυθεντικοποίηση	Ψηφιακή Υπογραφή / Πιστοποίηση	ΝΟΜΟΣ	4325	A'47	Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.	
47	2019	29/08/2019	Ασφάλεια, Αυθεντικοποίηση και Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προστασία της Ιδιωτικότητας	Προσωπικά Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	4624	A'137	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016
48	1998	28/12/1998	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	2672	A'290	Οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις	N.3979/2011 (κατάργηση σειράς άρθρων)
49	2001	05/03/2001	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ψηφιακές Διεξιότητες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	50	A'39	Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα	π.δ. 44/09.03.2005 (Α' 63)
50	2001	27/03/2001	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	10071	B'324	Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.	Κατάργηση με Υ.Α. 17919/10.8.2006 (Β' 1099)
51	2001	11/05/2001	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	14536/ΔΙΟΕ 187	B'546	Αντικατάσταση άρθρων της 41637/ΔΙΟΕ769/8.12.2000 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1502/τΑ/8-12-2000)	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
52	2002	01/05/2002	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΝΟΜΟΣ	3013	A'102	Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και λουπές διατάξεις	
53	2002	22/11/2002	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	342	A'284	Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ή μεταξύ αυτών και των φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων φυσικών προσώπων	N.3979
54	2003	14/03/2003	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	248	B'309	Ορισμός της Κοινωνίας της Πληροφορίας ΑΕ ως Τελικού Δικαιούχου για το έργο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Δημοτολογίου	
55	2003	16/05/2003	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	131	A'116	Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά. (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).	
56	2003	03/11/2003	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	1708	B'1621	Ορισμός της "Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε." ως Τελικού Δικαιούχου για το έργο "Πρόσβαση ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης".	Τροποποιήθηκε με την ΥΑ 1337/2-14.6.2006 (ΦΕΚ Β' 721/2006)
57	2003	09/12/2003	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	3200	A'281	Τροποποιήσεις του Ν.1388/1983 «Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, Ίδρυση Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις»	N.1388/1983
58	2003	31/12/2003	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ψηφιακές Δεξιότητες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	347	A'315	Τροποποίηση διατάξεων Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα»	
59	2004	24/05/2004	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / υπηρεσίες G2C	ΝΟΜΟΣ	3242	A'102	Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους ΟΤΑ	
60	2004	26/10/2004	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	2004	B'1600	Σύσταση Συμβουλίου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	N. 2880/2001 "Πρόγραμμα Πολιτεία για τον εκσυγχρονισμό και την μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις"
61	2005	16/02/2005	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΝΟΜΟΣ	3312	A'2005	Συνδρομή μελών ΕΕ στην άμεση φορολογία, φορολογία τόκων, Αέριο, Ηλεκτρισμός, Κοινοτικά Προγράμματα	
62	2005	09/03/2005	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ψηφιακές Δεξιότητες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	44	A'63	Τροποποίηση διατάξεων Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα	
63	2005	16/06/2005	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / Επιχειρησιακά Προγράμματα	ΝΟΜΟΣ	3345	A'263	Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων.	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
64	2006	14/02/2006	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	181	B'223	Ορισμός της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.» ως Τελικού Δικαιούχου για έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.	
65	2006	16/10/2006	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Σχεδιασμού Δράσεων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΑΚ/Φ.ΚτΠ/21564/06	B'1517	Σύσταση του e-Government Forum	
66	2006	22/12/2006	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	736	B'430	Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1477/30.9.2003 (ΦΕΚ 1420/Β' /1.10.2003) Υπουργικής Απόφασης για τον ορισμό της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.» ως Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση του έργου “Δημιουργία Δημοσίων Κέντρων Πληροφόρησης”».	
67	2006	22/12/2006	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	2721	B'1864	Ορισμός της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.» ως Τελικού Δικαιούχου για το έργο «Ανάπτυξη Δημοσίων Σημείων Ασύρματης Ευρυζωνικής Πρόσβασης στο Διαδίκτυο (Public Hotspots)».	
68	2007	23/02/2007	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	3536	A'42	Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λουτών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	N. 3443/2006
69	2007	16/03/2007	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	59	A'63	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε	
70	2007	16/03/2007	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	60	A'64	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005	
71	2007	10/07/2007	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	118	A'150	Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)	
72	2007	03/12/2007	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	3614	A'267	Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013	
73	2008	25/02/2008	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΟΑ/4201/08	B'292	Τροποποίηση του καταστατικού της Ανώνυμης Εταιρείας «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και κωδικοποίησή του	
74	2008	01/09/2008	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	988	B'1748	Ορισμός της ΚτΠ Α.Ε. ως Τελικού Δικαιούχου για την εκτέλεση του έργου «Μελέτη Ωρίμανσης του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ II	
75	2008	10/12/2008	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΑΚ/ Φ.ΚτΠ/31896/08	B'2513	Τροποποίησης απόφασης σύστασης του e-Government Forum	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
76	2008	23/12/2008	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς / Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	ΝΟΜΟΣ	3731	A'263	Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών	
77	2010	22/09/2010	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Δεδομένα	ΝΟΜΟΣ	3882	A'166	Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (ΦΕΚ 141/Α΄	
78	2011	22/03/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	5412	B'457	Προγραμματική Συμφωνία και εξουσιοδότηση υπογραφής της σχετικά με τον Ορισμό της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» ως Δικαιούχου για την εκτέλεση του έργου ευθύνης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: «Υπηρεσίες για την Ηλεκτρονική Υποβολή, τον Έλεγχο και την Επεξεργασία Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης - ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ».	
79	2011	04/05/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Σχεδιασμού Δράσεων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	ΠΡΑΞΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	7	A'102	Σύσταση Επιτροπής Πληροφορικής και Επικοινωνιών	
80	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Γενικές Αρχές	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	Η παρ. 9 προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 13 του ν.4325/2015 και ισχύει από 11.05.2015
81	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	Η παρ. 8 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4508/2017 Το άρθρο 12 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 του ν.4440/2016
82	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	
83	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	
84	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	
85	2011	16/06/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C, G2B, G2G	ΝΟΜΟΣ	3979	A'138	Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λουπές διατάξεις	
86	2011	06/07/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΠΡΑΞΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	15	A'155	Τροποποίηση της 7/28-4-2011 Π.Υ.Σ. «Σύσταση Επιτροπής Πληροφορικής και Επικοινωνιών»	Τις διατάξεις των άρθρων 15 παρ.2, 25 παρ.1 υπο-περ. α έως γ και 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 98),
87	2011	22/08/2011	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	4002	A'180	Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημόσια νομική εξυγίανση - Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
88	2012	10/02/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΑΚ/Φ.ΚτΠ/οικ.3696/12	Β'245	Τροποποίηση της αριθ. ΔΙΑΚ/Φ.ΚτΠ/οικ.19823/7.10.2011 (ΑΔΑ:45Β2Χ-ΝΧ7) απόφασης με θέμα: «Ορισμός της ΚτΠ Α.Ε. ως Δικαιούχου για την εκτέλεση της δράσης/έργου ευθύνης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Μελέτη και Υλοποίηση Συστήματος Ψηφιακής Διακίνησης Δημοσιευτέας Ύλης στο Εθνικό Τυπογραφείο	
89	2012	23/02/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	4048	Α'34	Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης	
90	2012	23/02/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης /Αρμοδιότητες	ΝΟΜΟΣ	4047	Α'31	Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 και του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2011» και της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και άλλες διατάξεις.	
91	2012	19/03/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Επιχειρησιακά και Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	Σ.Ε.Ε.Δ.Δ./Φ.6/1892/12	Β'825	Προγραμματική Συμφωνία και εξουσιοδότηση υπογραφής της σχετικά με τον ορισμό της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» ως Δικαιούχου για την εκτέλεση δράσης έργου ευθύνης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: «Ενίσχυση του έργου του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης μέσω της αξιοποίησης εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ, για την προτυποποίηση και παρακολούθηση του ελεγκτικού του έργου».	
92	2012	10/04/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	4070	Α'82	Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις	
93	2012	12/04/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/12	Β'1301	Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	
94	2012	23/04/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/2012	Β'1317	Ρυθμίσεις για το ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο	αρ. 5 του Ν. 2690/1999 π.δ. 28/2015 αρ. 14 του Ν. 3979/2011 Απόφαση 2011/130/ΕΕ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2011/130/ΕΕ της 25ης Φεβρουαρίου 2011
95	2012	23/04/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΑΚ/ΚτΠ/οικ.9652/12	Β'1318	Συγχώνευση του Ν.Π.Ι.Δ «Παρατηρητήριου για την Ψηφιακή Ελλάδα» με την Ανώνυμη Εταιρία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» με δ.τ. «ΚτΠ Α.Ε.»	
96	2012	31/08/2012	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης / Σχεδιασμός	ΠΡΑΞΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	30	Α'173	Τροποποίηση της 7/2011 Π.Υ.Σ. «Σύσταση Επιτροπής Πληροφορικής και Επικοινωνιών» (Α' 102). Μετονομασία της Επιτροπής σε «Επιτροπή Συντονισμού της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης»	
97	2013	22/02/2013	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΥΑΠ/ Φ.40.4/163/2013	Β'401	Ρυθμίσεις για α) τη διαδικασία και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, β) τις προδιαγραφές και τα πρότυπα του συστήματος για τη γνωστοποίηση εγγράφων σε φυσικά πρόσωπα ή ΝΠΙΔ με χρήση ΤΠΕ και γ) την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ	παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν. 3979/2011
98	2013	29/05/2013	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΝΟΜΟΣ	4155	Α'120	Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
99	2013	21/10/2013	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2B	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	Π1/2390/13	Β'2677	Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)	
100	2014	25/02/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / Αρχεία / ΤΠΕ	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	25	Α'44	Ηλεκτρονικό Αρχείο και Ψηφιοποίηση εγγράφων	
101	2014	25/02/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	7228/14	Β'457	Πρόσβαση του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην κεντρική βάση δεδομένων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Εθνικού Δηματολογίου.	αρ. 15, Ν.3274/2004
102	2014	27/02/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΟΛΚΕΠ/Φ.15/6/οικ	Β'486	Καθορισμός της διοικητικής διαδικασίας ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης για έκδοση φορολογικής ενημερότητας μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ	
103	2014	26/03/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	4250	Α'74	Διοικητικές Απλουστεύσεις – Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λουτές ρυθμίσεις	
104	2014	08/07/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Μητρώα	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΥΑΠ/Φ.40.4/4345/14	Β'1860	Μητρώο Ψηφιακής Υποδομής των δημοσίων φορέων	
105	2014	08/08/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΝΟΜΟΣ	4281	Α'160	Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις	
106	2014	31/10/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΝΟΜΟΣ	4305	Α'237	Ανοιχτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού ΕΣΔΔΑ και άλλες διατάξεις»	ν. 3448/2006 άρθρο 1 παρ. 2 Οδηγίας 2013/37/ΕΕ
107	2014	31/12/2014	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΟΙΚ/Φ.3/54/34187/14	Β'3628	Έγκριση του προϋπολογισμού έτους 2015 του φορέα «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε».	
108	2015	21/01/2015	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	1749	Β'145	Ένταξη της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Ενοικιαζόμενα Επιπλωμένα Δωμάτια – Διαμερίσματα, Τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις και Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)	άρθρο 4 του Ν. 4276/2014
109	2015	21/01/2015	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες G2C	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	1751	Β'146	Ένταξη της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε)	άρθρο 3 του Ν. 4276/2014
110	2015	23/03/2015	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Δεδομένα / Πρόσβαση	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	Α'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο Ι' - Πρόσβαση σε στοιχεία του ελληνικού στατιστικού συστήματος	90. Άρθρο 13 απόφασης ΕΛ.ΣΤΑΤ. ΓΠ-400/2012 91. Άρθρο 14 απόφασης ΕΛ.ΣΤΑΤ. ΓΠ- 400/2015

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
111	2015	23/03/2015	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Μητρώα	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	28	A'34	ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΓΓΡΑΦΑ Μέρος Β' - Ειδικές Διατάξεις Κεφάλαιο ΙΒ' - Πρόσβαση στο κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο δημοσίων συμβάσεων	96. Άρθρο 139 ν. 4281/2014 97. Σχετικό το άρθρο 201 ν 4281/2014
112	2015	11/05/2015	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / υπηρεσίες G2C, G2B, G2G	ΝΟΜΟΣ	4325	A'47	Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.	11. Ν.2190/1994 13. παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.3979/2011
113	2016	21/02/2016	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Πληροφοριακά Συστήματα	ΝΟΜΟΣ	4368	A'21	Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις	άρθρο 8Α του ν. 344/1976
114	2016	08/08/2016	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονικές Προμήθειες	ΝΟΜΟΣ	4412	A'147	Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).	
115	2016	02/12/2016	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / Αρχεία / ΤΠΕ	ΝΟΜΟΣ	4440	A'224	Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεώσεις των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις των άρθρων 6 και 8 του Ν. 4369/2016, ασυμβίβαστα και πρόληψη των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και λουτές διατάξεις	άρθρο 12 του Ν. 3979/2011
116	2017	13/03/2017	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2C	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	11361	B'772	Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.75888/2.092014 (ΦΕΚ 2377 Β') κοινής υπουργικής απόφασης «Ένταξη διαδικασιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας στα ΚΕΠ που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ)	αριθ. Υ1γ/Γ.Π/οικ.75888/2.09.2014 αριθ. Υ1γ/Γ.Π/οικ.75888/2.09.2014 (ΦΕΚ 2377 Β)
117	2017	21/03/2017	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2G	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	7586	B'941	Καθορισμός διοικητικών διαδικασιών αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Άμυνας/Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας/Β' Κλάδου/Διεύθυνσης Β4 (ΓΕΕΘΑ/Β' ΚΛ/Β4) και των αντίστοιχων εντύπων τους που διεκπεραιώνονται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	παρ. γ' του άρθρου 3 της υ.α. υπ' αριθ. 42835/2017 (Β' 4480)
118	2017	30/06/2017	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	21156	B'2254	Παράταση έναρξης ισχύος της ημερομηνίας έναρξης της ηλεκτρονικής διαδικασίας έκδοσης και διακίνησης διοικητικών πράξεων και εγγράφων για το σύνολο των Υπουργείων	άρ. 12 του ν.3979/2011 και άρ. 24 του ν.4440/2016
119	2017	29/12/2017	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	ΔΙΑΥΓΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΗΔ/Φ.40/37475	B'4878	Υποστήριξη και φιλοξενία του πληροφοριακού συστήματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» από την «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ», μέσω των υποδομών του Κυβερνητικού Υπολογιστικού Νέφους (GovernmentCloud - G-Cloud) της «Κοινωνίας της Πληροφορίας ΑΕ	
120	2018	07/02/2018	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2B	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	1506	B'356	Καθορισμός τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών ανέγερσης, μετατροπής και επέκτασης κέντρων Θαλασσοθεραπείας και διαδικασία χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας. Ένταξη της διαδικασίας χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε κέντρα θαλασσοθεραπείας στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω των κέντρων εξυπηρέτησης πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργούν ως ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)	
121	2018	26/04/2018	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2B	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	24541	B'1424	Τροποποίηση της με αριθμ. οικ. 81540/1445/Φ.4.2/31-12-2015 (Β'2984) κοινής υπουργικής απόφασης «Απλούστευση και ένταξη των διαδικασιών: 1) Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων. 2) Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων αμιγώς υγραερίου. 3) Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων διανομής πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ελέγχου Οχημάτων και Εγκαταστάσεων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων στο σύστημα των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)	

A/A	ΕΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΦΕΚ	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΑΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
122	2018	16/07/2018	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2B	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	11541	B'2833	Ένταξη της διαδικασίας χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε μονάδες ιαματικής θεραπείας και κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω των κέντρων εξυπηρέτησης πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργούν ως ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)	
123	2018	22/10/2018	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2B	ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	75644	B'4715	Τροποποίηση της Υ1γ/Γ.Π/οικ.11361/13-03-2017 (ΦΕΚ 772 Β') κοινής υπουργικής απόφασης «Ένταξη διαδικασιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας στα ΚΕΠ που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ).	
124	2019	09/08/2019	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΝΟΜΟΣ	4623	A'134	Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα	v.3979/2011
125	2019	16/12/2019	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2C,G2B,G2G	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	133160	B'4632	Διασύνδεση της ΑΑΔΕ με το Πληροφοριακό Σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.).	
126	2019	19/12/2019	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Υπηρεσίες / υπηρεσίες G2C,G2B,G2G	ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	131164	B'4733	Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 39100/2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών (Β' 1167) σχετικά με τον προσδιορισμό συνεισφοράς του Δημοσίου στο πλαίσιο του άρθρου 76 Ν. 4605/2019 (Α' 52).	
127	2020	15/04/2020	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Φορείς Υλοποίησης	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ	40	A'85	Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης	
128	2020	30/06/2020	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Έγγραφα / υπηρεσίες G2B	ΝΟΜΟΣ	4701	A'128	Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις	v. 4172/2013 (Α' 167)
129	2020	23/09/2020	Υποδομές και Παροχή Υπηρεσιών προς Πολίτες και Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	ΝΟΜΟΣ	4727	A'184	Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.	Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 <u>ΚΑΤΑΓΟΥΝΤΑΙ:</u> Η περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268). Το άρθρο 14 του ν. 2672/1998 (Α' 290). Τα άρθρα 1 έως 13 και το άρθρο 20 του ν. 3448/2006 (Α' 57). Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 11 του ν. 3613/2007 (Α' 263). Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10Α και 10Β του ν. 3861/2010 (Α' 112). Τα άρθρα 1 έως 37 του ν. 3979/2011 (Α' 138). Το πρώτο εδάφιο της περ. κε' του άρθρου 12 του ν. 4070/2012 (Α' 82). Τα άρθρα 1 έως 14 του ν. 4305/2014 (Α' 237). Η περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 160 του ν. 4389/2016 (Α' 94). Τα άρθρα 1 έως 13 του ν. 4591/2019 (Α' 19). Τα άρθρα 48 έως 53 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Το άρθρο 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167). Τα άρθρα εικοστό τέταρτο, εικοστό πέμπτο, εικοστό έκτο, τριακοστό και τριακοστό πρώτο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83). Το άρθρο τριακοστό όγδοο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104). Το π.δ. 150/2001 (Α' 150). Τα άρθρα 2, 4 και 5 έως 20 του π.δ. 28/2015 (Α' 34). Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 837/1Β/30.11.2017 απόφασης της ΕΕΤΤ «Κανονισμός Παροχής Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης» (Β' 4396).

5.2 Αρμόδιες Υπηρεσίες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

5.2.1 Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (π. Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Μέσων Ενημέρωσης)

Το Υπουργείο είναι αρμόδιο «...για την ανάπτυξη και εφαρμογή της εθνικής πολιτικής της Ελλάδας σε θέματα επικοινωνίας και ψηφιακών υποδομών, καθώς και για τη συμβολή σε ένα αποτελεσματικό ρυθμιστικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο». Έμφαση δίνεται στις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις πολιτικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του δημόσιου τομέα και την προσβασιμότητα των πολιτών, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής καθώς και τον συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων για την εφαρμογή της Ψηφιακής Στρατηγικής της ΕΕ.

5.2.2 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης (καταργήθηκε...)

Το Υπουργείο ξεκίνησε τις στρατηγικές και τις πολιτικές για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, με στόχο την ανάπτυξη ΤΠΕ στον δημόσιο τομέα. Στοχεύει στην εφαρμογή της πολιτικής της κυβέρνησης για την εισαγωγή, την υλοποίηση και την ανάπτυξη της πληροφορίας και της τεχνολογίας στον δημόσιο τομέα.

Το Υπουργείο ήταν υπεύθυνο για τη δημοσιοποίηση και λειτουργία του δημόσιου τομέα. Επομένως, συντονίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα σε θέματα όπως ο εκσυγχρονισμός της δομής της αστυνομίας και η ολοκληρωμένη πολιτική για την ανάπτυξη της πληροφορικής. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο επέπτευε το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

5.2.3 Επιτροπή πληροφορικής και επικοινωνιών

Η Επιτροπή ιδρύθηκε αρχικά το 2011 και επανιδρύθηκε το 2014 (στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 26 του νόμου 4314 (ΦΕΚ 265 / Α / 2014)) και η κύρια ευθύνη της είναι η προετοιμασία και ο συντονισμός του σχεδίου δράσης, η εφαρμογή της Διαδιαπραγματικής Agenda και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που διέπει την ανάπτυξη της πληροφορικής και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη Δημόσια Διοίκηση. Συνιστά τη βελτίωση, την επιχειρησιακή και οργανωτική αναδιάρθρωση των φορέων και υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των υπουργείων, για την αποτελεσματικότερη προώθηση της κυβερνητικής εργασίας στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επιπλέον, συγκροτεί ομάδες διαχείρισης που εποπτεύουν, παρακολουθούν και προωθούν την υλοποίηση σχετικών έργων.

Όλα τα υπουργεία και Υπηρεσίες της κυβέρνησης και οι επιμέρους κυβερνητικοί φορείς είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση των διαδικτυακών έργων e-Projects.

5.2.4 Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

Αυτή η κρατική επιχείρηση προορίζεται να είναι το κύριο έργο της δημόσιας διοίκησης που ασχολείται με την τεχνολογία των πληροφοριών, τις επικοινωνίες, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τη διοικητική μεταρρύθμιση. Αυτό θα επιτευχθεί με την αποδέσμευση της εταιρείας από άλλα ιδρύματα που διατηρούν δραστηριότητες στον σχετικό τομέα. Η εταιρεία, που δημιουργήθηκε το 2001, υποστήριξε επίσης την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΟΠΙΣ) και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Ψηφιακή Σύγκλιση» και «Δημόσια Διοίκηση». Το Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα ενσωματώθηκε στην Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. Το Παρατηρητήριο επιδιώκει τη διεξαγωγή σχετικών μελετών και τη συμβολή στις διαδικασίες διαμόρφωσης πολιτικής προς την ελληνική κυβέρνηση και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο μέρος.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. υποστηρίζει κυβερνητικές υπηρεσίες και υπηρεσίες σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των έργων ΤΠΕ.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. αποτελεί μέρος του πρώην «Παρατηρητηρίου για την Ψηφιακή Ελλάδα». Η αποστολή αυτού του μέρους για την ελληνική κοινωνία της πληροφορίας είναι διττή: πρώτον, για να μετρήσει και να αξιολογήσει την εθνική πρόοδο που σημειώθηκε προς την κοινωνία της πληροφορίας και, δεύτερον, να συμβάλει στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της κοινωνίας για τη διαμόρφωση σε εθνικό επίπεδο. Για παράδειγμα, το Παρατηρητήριο μεταφέρει και διαχέει τις βέλτιστες πρακτικές και βοηθά στην ανταλλαγή εμπειριών, τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης και πληροφόρησης μεταξύ οργανισμών στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τέλος, υποστηρίζει το έργο της Ελληνικής Επιτροπής Πληροφορικής και Επικοινωνιών ή του φορέα που είναι υπεύθυνος για την εθνική στρατηγική ΤΠΕ. Η εταιρεία υποστηρίζει τα οχήματα του δημόσιου τομέα στους τομείς της δημόσιας διαβούλευσης, της διαφάνειας και της υλοποίησης όλων των σχεδίων που σχετίζονται με την αναδιοργάνωση της Πληροφορικής, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης.

5.2.5 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης» 2014 - 2020

Το ΕΠ «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης» αποσκοπεί στη στήριξη της ελληνικής διοίκησης ώστε να καταστεί συνεπής, ευέλικτη και παραγωγική, στοχεύοντας στην

αποκατάσταση της σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και διοικούμενων. Οι υπηρεσίες G2C και G2B αναβαθμίζονται και μέσω τριών προτεραιοτήτων χρηματοδότησης:

- Ενίσχυση της οργανωτικής, θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και των τοπικών αρχών προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- Προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον δημόσιο τομέα.
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια τάξη ή μέσω της ορθολογικής κατανομής ανθρώπινων πόρων, της παροχής αναβαθμισμένων υπηρεσιών και της κατάρτισης.

5.2.6 Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης»

Η Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης» άρχισε να λειτουργεί τον Φεβρουάριο του 2008. Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη δέσμη συμπληρωματικών παρεμβάσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα θεμελιώδη ζητήματα της Δημόσιας Διοίκησης από την άποψη των φορέων με διοικητική ικανότητα (ανθρώπινο δυναμικό, νομικό πλαίσιο, δομές και συστήματα) και στοχεύει στη διαμόρφωση των δημόσιων πολιτικών του συγκεκριμένου προγράμματος και στην εφαρμογή τους από τα τμήματα της Δημόσιας Διοίκησης. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα ήταν για την περίοδο 2008-2013.

5.3 Έλεγχος / Διασφάλιση

5.3.1 Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρο 98 του Συντάγματος, είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο των δαπανών του κράτους και των τοπικών υπηρεσιών ή άλλων φορέων που υπόκεινται στον έλεγχό του με ειδικούς νόμους. Αυτό περιλαμβάνει τις συμβάσεις μεγάλης οικονομικής αξίας που πραγματοποιούνται από τις κρατικές οντότητες και τους λογαριασμούς των δημόσιων υπαλλήλων λογιστών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Περιλαμβάνει επίσης τη γνωμοδότηση εμπειρογνομόνων σχετικά με τους νόμους περί συντάξεων, η οποία υποβάλλει στο Κοινοβούλιο έκθεση σχετικά με την ετήσια οικονομική κατάσταση και τον ισολογισμό του κράτους και εκδικάζει τις υποθέσεις περί συντάξεων, καθώς και τις υποθέσεις που

σχετίζονται με τον έλεγχο των δημόσιων λογαριασμών και την ευθύνη στους πολιτικούς ή στρατιωτικούς δημόσιους υπαλλήλους.

5.3.2 Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Η [Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα](#) (ΑΠΔΠΧ) είναι ανεξάρτητο διοικητικό όργανο που συστάθηκε με τον Ν.2472/1997. Αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή κατά το άρθρο 9Α του Συντάγματος και η αποστολή της είναι η εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5.4 Περιφερειακή και τοπική ηλεκτρονική διακυβέρνηση

5.4.1 Περιφερειακές Διοικήσεις και Δήμοι

Το ελληνικό κράτος είναι ιδιαίτερα αποκεντρωμένο και οι μεγαλύτερες διοικητικές μονάδες περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή οι 13 περιφέρειες και οι 325 δήμοι, είναι πλήρως αυτοδιοικούμενοι και επομένως υπεύθυνοι για τη διαχείριση τοπικών θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής οργάνωσης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Καλλικράτης», πολλές αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μεταφέρθηκαν στο δημοτικό επίπεδο. Για παράδειγμα, από το 2010 ορισμένες υπηρεσίες των Αρχών Πολεοδομίας, μαζί με ορισμένες υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, μεταφέρθηκαν στο δημοτικό επίπεδο.

5.4.2 Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)

Η [ΕΕΤΑΑ](#) έχει σκοπό την παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και τους φορείς τους, καθώς και σε φορείς του δημοσίου και του κοινωνικού τομέα σε ζητήματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης. Επιπλέον, συμμετέχει σε μεγάλο αριθμό Δικτύων και Συνεργασιών και στα τριάντα χρόνια λειτουργίας της έχει συνεργαστεί με τα συλλογικά όργανα της Τ.Α. (ΚΕΔΚΕ, ΕΝΑΕ, ΤΕΔΚ, ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ, ΠΕΔ), με το σύνολο σχεδόν των Ο.Τ.Α., με το Υπουργείο Εσωτερικών, τους Φορείς Κεντρικής Διοίκησης, καθώς και με φορείς σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Λειτουργεί με τη μορφή μετοχικής εταιρείας.

5.5 Παρούσα Υποδομή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα

5.5.1 Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Gov.gr

Το gov.gr είναι η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη (ΕΨΠ) πρόσβασης σε δημόσιους φορείς και στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που αυτοί προσφέρουν. Στο μοντέλο ωριμότητας των Layne and Lee, η ΕΨΠ εξελίσσεται συνεχώς έχοντας ήδη περάσει από το στάδιο της απλής καταλογογράφησης φορέων και υπηρεσιών, με κύρια λειτουργία την προσφορά ενός κοινού ιστότοπου αναφοράς και πρόσβασης στους ιστότοπους των δημόσιων φορέων (πύλη πολλαπλών χρήσεων), στο στάδιο της «συναλλαγής» προσφέροντας σταδιακά ηλεκτρονικές υπηρεσίες χωρίς ο πολίτης να αντιλαμβάνεται ποια δημόσια Υπηρεσία είναι αυτή που παρέχει την υπηρεσία, όπως η έκδοση υπεύθυνης δήλωσης, η εγγραφή για την άυλη συνταγογράφηση, αιτήσεις για μια σειρά πιστοποιητικών και άλλα. Η δομή της ΕΨΠ gov.gr έχει βασιστεί στην αντίστοιχη βρετανική gov.uk.

5.5.2 Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης ΕΡΜΗΣ (Ermis)

Η πύλη Ermis είναι η Κυβερνητική Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης που στοχεύει στην ενημέρωση των πολιτών και των επιχειρήσεων και διασφαλίζει την ασφαλή χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω ψηφιακών πιστοποιητικών που δημιουργούνται και λειτουργούν για πρώτη φορά. Η πύλη παρέχει από ένα κεντρικό σημείο ενημέρωση των πολιτών και των επιχειρήσεων σχετικά με όλες τις συναλλαγές τους με τη Δημόσια Διοίκηση (φυσική ή ηλεκτρονική). Το Ermis λειτουργεί ως ηλεκτρονικό κατάστημα της Δημόσιας Διοίκησης σε τρεις βασικούς τομείς:

- Παροχή πληροφοριών: Παρέχει αξιοπιστία στους πολίτες και στις επιχειρήσεις στις συναλλαγές και στις αλληλεπιδράσεις τους με τον κρατικό μηχανισμό.
- Διαλειτουργικότητα: Η πύλη παρέχει την απαραίτητη υποδομή για την πλήρη υποστήριξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών της Δημόσιας Διοίκησης.
- Ασφάλεια συναλλαγών: Η Ermis παρέχει ασφαλείς υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα με τη χρήση διαμορφωμένων μεθόδων ψηφιακής πιστοποίησης.

5.5.3 Διαλειτουργικότητα

Το Υπουργείο Οικονομικών ξεκίνησε μια παραγωγική λειτουργία του Κέντρου Διαλειτουργικότητας, η οποία περιλαμβάνει μια εφαρμογή Διαχείρισης Αίτησης

Διαλειτουργικότητας και την Enterprise Bus (ESB), η οποία αποτελεί πλατφόρμα Διαχείρισης και Υποστήριξης Υπηρεσιών Ιστού.

5.5.4 Εθνικό Μητρώο Πολιτών

Από τον Ιανουάριο του 2018, οι πολίτες δεν χρειάζεται πλέον να πηγαίνουν σε δημοτικές αίθουσες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) για να αποκτήσουν προσωπικά έγγραφα, καθώς αυτά είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο σε άλλους δημόσιους οργανισμούς. Αυτή η πύλη μειώνει τον αριθμό των υπογραφών που απαιτούνται και ανακουφίζει τους πολίτες από την ανάγκη να παράγουν πολλαπλά έγγραφα για απλές διοικητικές διαδικασίες.

5.5.5 ΔΙΑΥΓΕΙΑ - Πύλη Διαφάνειας

Όλες οι αποφάσεις των φορέων δημόσιας διοίκησης δημοσιεύονται σε αυτή την πύλη. Από το 2017, η πύλη είναι μέρος της ιστοσελίδας G-cloud.

5.5.6 Opengov.gr

Το [Opengov.gr](https://opengov.gr) του Υπουργείου Εσωτερικών είναι πύλη πληροφόρησης των πολιτών και συμμετοχής αυτών στη χάραξη πολιτικών και λήψη αποφάσεων. Προσφέρει τη μέγιστη δυνατή δημοσιότητα σε όλες τις δραστηριότητες της κυβερνητικής πολιτικής και διοικητικής αλυσίδας, με στόχο τη δημιουργία καλών πρακτικών που θα εισαχθούν ως μέσο διακυβέρνησης. Η πύλη έχει σχεδιαστεί για να εξυπηρετεί τις αρχές της διαφάνειας, της συζήτησης, της συνεργασίας και της λογοδοσίας και περιλαμβάνει τρεις πρωτοβουλίες:

- Ανοικτές προσκλήσεις για την πρόσληψη υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης. Τα κορυφαία και μεσαία ανοίγματα του δημόσιου τομέα διατίθενται στο Διαδίκτυο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά χρησιμοποιώντας μια πλατφόρμα διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του opengov.gr.
- Ηλεκτρονική συζήτηση. Σχεδόν κάθε νομοσχέδιο ή ακόμα και πολιτική πρωτοβουλία της κυβέρνησης δημοσιεύονται σε πλατφόρμα που μοιάζει με blog πριν από την υποβολή τους στο κοινοβούλιο. Οι πολίτες και οι οργανισμοί μπορούν να δημοσιεύουν άρθρα, προτάσεις και κριτικές σχετικά με τα άρθρα τους.
- Εργαστήρια OpenGov. Μια ανοικτή πρωτοβουλία καινοτομίας που συγκεντρώνει ιδέες και προτάσεις από τους πολίτες, τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Η σελίδα [Labs.OpenGov.gr](https://labs.opengov.gr) επιχειρεί να απελευθερώσει τη δύναμη της αποκεντρωμένης

συνεργασίας και να διερευνήσει νέους τρόπους αντιμετώπισης των σύγχρονων προβλημάτων δημόσιας διοίκησης.

5.5.7 Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) και η ηλεκτρονική πλατφόρμα τους (e-KEP)

Τα «Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών» (ΚΕΠ) είναι τα διοικητικά κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης, όπου οι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες δημόσιας υπηρεσίας και σε περισσότερες από 1.000 τυποποιημένες διοικητικές διαδικασίες. Το δίκτυο του ΚΕΠ υποστηρίζεται επίσης από μια ηλεκτρονική πλατφόρμα - [eKEP](#). Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών συνδέονται μεταξύ τους με ένα δίκτυο IP και χρησιμοποιούν την πλατφόρμα του eKEP για την αρχειοθέτηση και διαχείριση των αιτημάτων των πολιτών. Η πλατφόρμα eKEP, που είναι προσβάσιμη μέσω των κέντρων εξυπηρέτησης σε ολόκληρη τη χώρα ή μέσω του Διαδικτύου, υποστηρίζει τη χρήση πιστοποιημένων ψηφιακών υπογραφών, επιτρέποντας την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών συναλλαγών σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων.

Η ψηφιακή πύλη του ΚΕΠ λαμβάνει κάθε μήνα 9 εκατομμύρια επισκέψεις. Περισσότεροι από 60.000 πολίτες επισκέπτονται καθημερινά τα ΚΕΠ για τις συναλλαγές τους με την Κυβέρνηση, ενώ από το Μάρτιο του 2007 οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι επίσης σε θέση να κάνουν τις συναλλαγές τους μέσω των 59 εθνικών επιμελητηρίων πιο γρήγορα και εύκολα χρησιμοποιώντας τις Υπηρεσίες των ΚΕΠ. Ο μέσος χρόνος υπηρεσίας συνήθως δεν υπερβαίνει τις επτά ημέρες.

5.5.8 Επιχειρηματική πύλη

Η δικτυακή πύλη για τις επιχειρήσεις, που συνδέεται με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (GEMI), παρέχει δύο νέες ξεχωριστές υπηρεσίες, δηλαδή το Ηλεκτρονικό Πιστοποιητικό και Υπηρεσία Αντιγραφής και την Ηλεκτρονική Αίτηση Εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

5.5.9 StartUp Greece

Από το 2011, η πύλη [Startup Greece](#) αφορά την πληροφόρηση, δικτύωση και συνεργασία μεταξύ νέων επιχειρηματιών με την υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και σε συνεργασία ιδιαίτερα με τις κοινότητες των γυναικών επιχειρηματιών. Το «Startup Greece» είναι ένα «one stop shop» με στόχο την ενθάρρυνση των ιδεών και της καινοτομίας

5.5.10 Ηλεκτρονική πύλη νομοθεσίας e-Themis

Η δικτυακή πύλη για την ηλεκτρονική νομοθεσία του [e-Themis](#) υλοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός σχεδίου σχετικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός συστήματος αυτοματοποίησης της διαχείρισης, της αρχειοθέτησης και της διάδοσης της νομοθεσίας στο ευρύτερο κοινό. Το έργο ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2006 με προϋπολογισμό 2,3 εκατομμύρια ευρώ και υλοποιήθηκε από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. Η πύλη e-Themis, που εισήχθη το Νοέμβριο του 2008, παρέχει επιγραμμική πρόσβαση στην ελληνική νομοθεσία, (νόμους, διατάγματα και κανονιστικές αποφάσεις όπως δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως) από την ίδρυση του Ελληνικού Δημοσίου. Η υπηρεσία αυτή προσφέρεται δωρεάν, ενώ το περιεχόμενο της πύλης ενημερώνεται τακτικά.

Στο πλαίσιο της δικτυακής πύλης, η νομοθεσία διαρθρώνεται σαφώς γύρω από 40 συνολικά θεματικά πεδία και τομείς ενδιαφέροντος, τα οποία είναι ιδιαίτερα προσαρμοσμένα στις ανάγκες των διαφόρων κατηγοριών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, των επιχειρήσεων και των στρώσεων. Επιπλέον, μια μηχανή αναζήτησης βασισμένη σε λέξεις-κλειδιά επιτρέπει στους χρήστες να εντοπίζουν εύκολα τις επιθυμητές νομικές πληροφορίες.

5.5.11 GeoData

Το Geodata.gov.gr παρέχει ανοιχτά γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες για την Ελλάδα, εξυπηρετώντας ως εθνικό ανοικτό κατάλογο δεδομένων, υποδομή χωρικών δεδομένων σύμφωνα με το INSPIRE, καθώς και ένα ισχυρό θεμέλιο για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας από ανοιχτά δεδομένα.

Οι πολίτες μπορούν να δημοσιεύουν, να ανακαλύψουν, να επαναχρησιμοποιήσουν και να απεικονίσουν όλα τα δημοσιευμένα δεδομένα, δωρεάν. Λειτουργώντας από το 2010, ο geodata.gov.gr ήταν ένας από τους πρώτους ανοικτούς καταλόγους δεδομένων στον κόσμο, συμβάλλοντας στην ημερήσια και διεθνή ατζέντα ανοιχτής κυβέρνησης. Σχεδιάστηκε, αναπτύχθηκε και διατηρήθηκε από το IMIS / Athena RC, με στόχο να αποτελέσει ένα σημείο εστίασης για τη συγκέντρωση, την αναζήτηση, την παροχή και την απεικόνιση ανοικτών γεωχωρικών πληροφοριών.

Το 2017, ο αριθμός των παρεχόμενων συνόλων δεδομένων αυξήθηκε: πάνω από 6.400 σύνολα δεδομένων από 265 οργανισμούς.

5.5.12 Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης (ΣΥΖΕΥΞΙΣ)

Το δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη ενότητα της ιστορικής αναδρομής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα, είναι ένα έργο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με στόχο την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των τηλεπικοινωνιακών υποδομών του δημοσίου με στόχο την κάλυψη αναγκών δια-οργανωτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνίας, δεδομένων και βίντεο.

Οι στόχοι του έργου είναι:

- η βελτίωση των λειτουργιών των δημόσιων υπηρεσιών που υποστηρίζεται από την αναβάθμιση της υποδομής των τηλεπικοινωνιών μεταξύ τους, μέσω της προσφοράς προηγμένης και χαμηλού κόστους τηλεματικής.
- Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών στους πολίτες που χρησιμοποιούν σύγχρονα και φιλικά προς το χρήστη κυβερνητικά συστήματα πληροφοριών και συναλλαγών.

Καλύπτει ολόκληρο το ελληνικό έδαφος, συνδέοντας περίπου 6.000 φορείς και είναι η μεγαλύτερη και πιο σύγχρονη διοίκηση ευρυζωνικών δικτύων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Μέσω του Syzefxis οι πιο σύγχρονες πρακτικές και προηγμένες υπηρεσίες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και του Διαδικτύου τίθενται στη διάθεση των δημόσιων φορέων.

Το δίκτυο εξασφαλίζει την υποδομή που απαιτείται για τη σύνδεση των συστημάτων πληροφοριών, προκειμένου να αναπτυχθούν και να παρασχεθούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Παράλληλα, συμβάλλει στη δραστική μείωση του κόστους οποιουδήποτε φορέα τηλεπικοινωνιών και του ελληνικού δημόσιου τομέα γενικότερα. Τον Ιούλιο του 2007, το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» έγινε το τέταρτο εθνικό δίκτυο (ακολουθώντας τις συνδέσεις του Βελγίου, του Λουξεμβούργου και της Ισπανίας), το οποίο συνδέθηκε με το σύγχρονο δίκτυο της ευρωπαϊκής δημόσιας διοίκησης «TESTA», διάδοχος του συστήματος «TESTA II».

5.5.13 Μητροπολιτικά δίκτυα

Οι υποδομές «Δίκτυα Μητροπολιτικών Περιοχών» (οπτικών δακτυλίων) βρίσκονται σε περίπου 69 πόλεις σε όλη την Ελλάδα. Τα μητροπολιτικά δίκτυα συνδέουν περισσότερα από 4.000 σημεία δημόσιου ενδιαφέροντος, όπως δημόσιες υπηρεσίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσοκομεία, μουσεία και δημοτικές βιβλιοθήκες, με συνολικό μήκος δικτύου που υπερβαίνει τα 1.200 χλμ. Το δίκτυο εθνικής δημόσιας διοίκησης SYZEFXIS στις

πόλεις αυτές χρησιμοποιεί τους δακτυλίους MAN ως υποδομή πρόσβασης, παρέχοντας ταχύτητες μέχρι 1 Gbps.

5.5.14 Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας – ΕΔΥΤΕ Α.Ε.

Το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας – ΕΔΥΤΕ Α.Ε. (πρώην Ελληνικό Ερευνητικό και Τεχνολογικό Δίκτυο «ΕΔΕΤ»), (www.gnet.gr), είναι κρατική εταιρεία, εποπτεύεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και λειτουργεί ως Σύμβουλος του Υπουργείου σε θέματα σχεδιασμού και αναβάθμισης προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων. Παρέχει προηγμένες υποδομές και υπηρεσίες δικτύου, υπολογιστικού νέφους και πληροφορικής σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε εκπαιδευτικούς φορείς και σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. [Αλφαβητικός κατάλογος των υπηρεσιών](#) του ΕΔΥΤΕ.

5.6 e-Identification / e-Authentication

5.6.1 Τρέχουσα κατάσταση

Επί του παρόντος δεν υπάρχει κεντρική υποδομή για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα. Η πρώτη φάση του προγράμματος πραγματοποιήθηκε με την κατανομή της Κοινωνικής Ασφάλισης με Αριθμό Μητρώου (ΑΜΚΑ) για κάθε πολίτη που ήταν ένα βασικό ζήτημα προς την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής (ιατρική) συνταγής με τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζει την αξιοπιστία, την ασφάλεια και την διαφάνεια των διακινούμενων πληροφοριών. Ωστόσο, η έκδοση καρτών e-ID έχει υψηλή προτεραιότητα στην Ελλάδα και αναμένεται σύντομα να λάβει τελική απόφαση.

Προς το παρόν, υπάρχει μόνο μια κυβερνητική κάρτα e-ID που ονομάζεται «ERMIS» (που χρησιμοποιείται από τους πολίτες για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες ηλεκτρονικής επιβράβευσης) και το σύστημα φορολογικής αρχής (TAXISnet) όνομα χρήστη/κωδικού πρόσβασης. Το ERMIS e-ID συνδέεται με το περιβάλλον παραγωγής του κόμβου [STORK2.0](#), το οποίο έχει μετατραπεί σε κόμβο e-IDAS, ενώ το TAXIS e-ID συνδέεται με το περιβάλλον προπαραγωγής του ίδιου κόμβου.

Και οι δύο χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες τομέων μεταξύ των τομέων, ειδικά για τον τομέα της υγείας (κυρίως πληροφορίες για την ασφάλιση ασθενείας), ταξινομήσεις, ηλεκτρονικές προμήθειες, υπηρεσίες κύκλου ζωής του πολίτη και κυβερνητικές πύλες. Συγκεκριμένα, το σύστημα ελέγχου ταυτότητας TAXISnet χρησιμοποιείται σήμερα από

μεγάλο αριθμό υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επιπλέον, υπάρχει ενδιαφέρον από τους φορείς του χρηματοπιστωτικού τομέα (Τράπεζες, Ινστιτούτα Πληρωμών).

Το ERMIS υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Η φορολογική αρχή e-ID (TAXIS) υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών.

5.6.2 Αρχή Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου

Η [Αρχή Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου](#) (ΑΠΕΔ), παρέχει την δυνατότητα στον πολίτη και στον δημόσιο υπάλληλο να εκδώσει δωρεάν προσωπικά ψηφιακά πιστοποιητικά αυθεντικοποίησης / υπογραφής και κρυπτογράφησης.

5.6.3 Το δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ»

Η υποδομή δημόσιου κλειδιού είναι μια υπηρεσία που προσφέρεται από το ΣΥΖΕΥΞΙΣ και περιλαμβάνει:

- Έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών σε εξουσιοδοτημένους χρήστες.
- Αρχή καταχώρισης και πιστοποίησης, η οποία διαχειρίζεται και εκδίδει ψηφιακά πιστοποιητικά για τους φορείς εκμετάλλευσης της ελληνικής κυβέρνησης και τους χρήστες τους.
- Υπηρεσίες για φορείς πιστοποίησης - μέλη του «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» σύμφωνα με το Π.Δ. 150/2001.

5.6.4 Η κυβερνητική πύλη ERMIS

Η Εθνική Πύλη Ermis στοχεύει στην παροχή ολοκληρωμένων και ασφαλών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, από ένα κεντρικό σημείο, καθιστώντας έτσι το σημείο αναφοράς του Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης. Μέσω του νέου συστήματος ελέγχου ταυτότητας, ο χρήστης, ο πολίτης ή η επιχείρηση θα υποβάλει αίτηση στην πύλη με ηλεκτρονικό σήμα . Το αίτημα θα προσδιοριστεί και θα ξεκινήσει από την αρμόδια υπηρεσία. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η ασφάλεια, η εγκυρότητα και η νομιμότητα των ψηφιακών συναλλαγών.

5.6.5 Ελληνικό ίδρυμα ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων (HARICA)

Η υποδομή δημόσιων κλειδιών (Public Key Infrastructure - [PKI](#)) [HARICA](#) είναι μια αξιόπιστη οντότητα, η οποία πιστοποιεί την ταυτότητα των χρηστών του δικτύου και των εξυπηρετητών που συνδέονται με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η ΥΔΚ ΑΠΘ είναι μια κοινοπραξία μεταξύ ίσων μελών που είναι Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ερευνητικά Ιδρύματα και το Ελληνικό Δίκτυο Έρευνας και

Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), το οποίο είναι το Ελληνικό Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΔ) και άρχισε κατά τη διάρκεια της VNOG2 project (που χρηματοδοτείται από το ΕΔΕΤ μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»). Η υπηρεσία αυτή είναι διαθέσιμη για τα μέλη των Ελληνικών Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων.

5.7 e-Procurement

5.7.1 Τρέχουσα κατάσταση

Η ενιαία αρχή δημόσιων συμβάσεων ([Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.](#)) ιδρύθηκε για να συντονίσει την εθνική στρατηγική για το σχέδιο [NSFR](#) για τις δημόσιες συμβάσεις: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013» που συμφωνήθηκε με την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ, επιβλέποντας τις ελληνικές μεταρρυθμίσεις για τη μείωση και έλεγχο των κρατικών δαπανών για τις δημόσιες συμβάσεις. Έχει ως στόχο να διευκολύνει και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς, να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην διαδικασίες υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον κανόνα και τις αρχές της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας σχετικά με δημόσιες συμβάσεις. Το Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. είναι ανεξάρτητη Αρχή. Η πύλη για τις δημόσιες συμβάσεις είναι ο Promitheus .

5.8 Διαχείριση γνώσης

5.8.1 Τρέχουσα κατάσταση

Επί του παρόντος δεν υπάρχει υποδομή διαχείρισης γνώσεων στην Ελλάδα.

5.9 Άλλες υποδομές

Το Forum Digital Greece 2020 είναι μια οριζόντια δράση, βασισμένη στη συμμετοχή ενεργών πολιτών από τις επιχειρήσεις, την εκπαίδευση, την έρευνα και τη δημόσια διοίκηση στη χάραξη πολιτικής. Παρέχει τη δυνατότητα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να απευθύνουν προτάσεις πολιτικής στους κεντρικούς και τοπικούς κυβερνητικούς, αντιπροσωπευτικούς οργανισμούς, καθώς και στην ακαδημαϊκή κοινότητα όσον αφορά τις πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν και τους στόχους που πρέπει να τεθούν για την Ψηφιακή Ελλάδα 2020.

5.10 Διαλειτουργικότητα

5.10.1 Πλαίσιο διαλειτουργικότητας για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Η υλοποίηση του ελληνικού πλαισίου διαλειτουργικότητας (e-GIF), θεσμοθετημένου από τον Ελληνικό νόμο 3882/2010, άρχισε στις 28 Οκτωβρίου 2006. Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας (OPIS) να καθορίσει πρότυπα, προδιαγραφές και κανόνες για την ανάπτυξη και την ανάπτυξη δικτυακών συστημάτων front office και back office για την ελληνική Δημόσια Διοίκηση σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Το ελληνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας ευθυγραμμίζεται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας (EIF) και αποτελείται από τα ακόλουθα πέντε δομικά στοιχεία:

5.10.1.1 Πλαίσιο πιστοποίησης δημόσιων διαδικτυακών τόπων

Το πλαίσιο αυτό καθορίζει τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που πρέπει να ακολουθούν οι δημόσιοι φορείς σε κεντρικό ή τοπικό επίπεδο κατά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την ανάπτυξη πυλών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης της Δημόσιας Διοίκησης και υποστήριξης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

5.10.1.2 Πλαίσιο διαλειτουργικότητας και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών

Το πλαίσιο αυτό καθορίζει τις βασικές αρχές και τη γενική στρατηγική που πρέπει να ακολουθούν οι δημόσιοι οργανισμοί κατά την ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Παρέχει επίσης οργανωτικές και σημασιολογικές οδηγίες διαλειτουργικότητας, καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές και τα πρότυπα επικοινωνίας.

5.10.1.3 Πλαίσιο ψηφιακής αυθεντικοποίησης

Το πλαίσιο στοχεύει στην αποτελεσματική υποστήριξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και συμβάλλει στην επίτευξη της διαλειτουργικότητας σε επίπεδο συστημάτων πληροφοριών, διαδικασιών και δεδομένων. Ορίζει τα πρότυπα, τις διαδικασίες και τις τεχνολογίες που απαιτούνται για την εγγραφή, τον εντοπισμό και την πιστοποίηση των χρηστών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, των επιχειρήσεων, των δημόσιων αρχών και των δημοσίων υπαλλήλων. Επίσης, στοχεύει στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού συνόλου πολιτικών σχετικά με τα Ψηφιακά Πιστοποιητικά και τις Υποδομές Δημοσίου Κλειδιού.

5.10.1.4 Μοντέλο αποτύπωσης διοικητικών διαδικασιών και εγγράφων

Αυτός είναι ένας πρακτικός οδηγός ο οποίος καθορίζει τη σημείωση, τους κανόνες και τις προδιαγραφές για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την τεκμηρίωση των διαδικασιών, των εγγράφων και των ηλεκτρονικών μηνυμάτων ανταλλαγής δεδομένων.

5.10.1.5 Πρότυπα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων

Το πρότυπο αυτό είναι ένα web-based repository των υπηρεσιών και των μεταδεδωμένων των εγγράφων, των μοντέλων διαδικασιών παροχής υπηρεσιών σε [BPMN](#), τυποποιημένων σχημάτων XML για τα κυριότερα έγγραφα που βασίζονται στα πρότυπα UN / CEFAC / CCTS, καθώς και λίστες κωδίκων για τα περισσότερα κοινά πληροφοριακά στοιχεία στο πλαίσιο παροχής κυβερνητικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

5.11 Διαφάνεια στο κράτος – Πρόγραμμα Δι@ύγεια

Το πρόγραμμα [Δι@ύγεια](#) αποτελεί μία από τις μείζονες πρωτοβουλίες διαφάνειας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην τμήμα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που διακόπηκε από τον Ιανουάριο του 2015). Οι αποφάσεις των δημοσίων οντοτήτων δεν μπορούν να εφαρμοστούν αν δεν μεταφορτωθούν στον ιστότοπο της Δι@ύγεια με ψηφιοποίηση και καταχώρηση στο έγγραφο του μοναδικού αριθμού αυτόματης συναλλαγής. Η εφαρμογή αφορά όλα τα δημόσια ιδρύματα, τις ρυθμιστικές αρχές και την τοπική αυτοδιοίκηση. Μόνη εξαίρεση της υποχρέωσης δημοσίευσης αποτελούν αποφάσεις που περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ή/και πληροφορίες για την εθνική ασφάλεια.

5.12 Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τους πολίτες

Οι πληροφορίες σε αυτή την ενότητα παρουσιάζουν μια επισκόπηση των βασικών δημόσιων υπηρεσιών που εντοπίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «[Η Ευρώπη σου](#)», η οποία είναι ένας ιστότοπος της ΕΕ που έχει στόχο να βοηθήσει τους πολίτες να συναλλαχθούν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά τη μετακίνηση, τη διαβίωση, τη μελέτη, την εργασία, τα ψώνια ή απλώς το ταξίδι στο εξωτερικό.

Οι ομάδες υπηρεσιών για τους πολίτες είναι οι εξής:

1. Ταξίδια
2. Εργασία και συνταξιοδότηση
3. Οχήματα
4. Διατυπώσεις διαμονής
5. Εκπαίδευση και νεολαία
6. Υγεία
7. Οικογένεια

1. Ταξίδια

Δικαιώματα επιβατών, έγγραφα που χρειάζεστε

Διαβατήριο

Ευθύνη: Ελληνική Αστυνομία, Εθνικό Κέντρο Διαβατηρίων

Δικτυακός τόπος: <http://www.passport.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και έντυπα για λήψη. Παρακολούθηση της κατάστασης μιας εφαρμογής.

Κάρτα ταξιδιού

Ευθύνη: Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Δικτυακός τόπος: <https://athenacard.gr/index.jsp>

Περιγραφή: Η Ελλάδα εισήγαγε μια ενιαία ηλεκτρονική κάρτα, την κάρτα ATH.ENA, για όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς στην πόλη της Αθήνας.

2. Εργασία και συνταξιοδότηση

Υπηρεσίες αναζήτησης εργασίας από τα γραφεία εργασίας

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δικτυακός τόπος: Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
<http://www.oaed.gr/>

Περιγραφή: Πλήρως λειτουργική online υπηρεσία αναζήτησης εργασίας. Τόσο οι πολίτες όσο και οι εργοδότες μπορούν να αναζητήσουν θέσεις εργασίας / εργατικό δυναμικό αντίστοιχα. Οι χρήστες μπορούν να βελτιώσουν τις αναζητήσεις σύμφωνα με ποικίλα κριτήρια. Με τον προσδιορισμό της γεωγραφικής θέσης ενδιαφέροντος, οι χρήστες παρουσιάζονται αντίστοιχα κατάλογος επιχειρήσεων που αναζητούν εργατικό δυναμικό στις συγκεκριμένες περιοχές (μαζί με τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας) ή με πολλούς πολίτες που αναζητούν εργασία.

Πιστοποίηση για Επαγγελματικά Προσόντα

Σύστημα νομικής πληροφόρησης

Ευθύνη: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

Δικτυακός τόπος: <http://www.ethemis.gr/>

Περιγραφή: Η δικτυακή πύλη για την ηλεκτρονική νομοθεσία eThemis πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός σχεδίου σχετικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός συστήματος αυτοματοποίησης της διαχείρισης, της αρχειοθέτησης και της διάδοσης της νομοθεσίας στο ευρύτερο κοινό.

Φόροι, ανεργία και παροχές

Παροχές ανεργίας

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δικτυακός τόπος: Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
<http://www.oaed.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες σχετικά με τις απαιτούμενες διαδικασίες και πιστοποιητικά, που επιτρέπουν στους πολίτες να ξεκινήσουν τη διαδικασία προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για παροχές ανεργίας, ηλεκτρονική υποβολή εντύπων.

3. Οχήματα

Δίπλωμα οδήγησης

Ευθύνη: Κεντρική κυβέρνηση, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Δικτυακός τόπος: <http://www.ermis.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και έντυπα για λήψη, επιτρέποντας στους πολίτες να ξεκινήσουν τη διαδικασία για να λάβουν άδεια οδήγησης.

Εγγραφή

Εγγραφή αυτοκινήτου (καινούρια, μεταχειρισμένα, εισαγόμενα αυτοκίνητα)

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία

Δικτυακός τόπος: Πληροφοριακά Συστήματα

<http://www.gsis.gr>

Περιγραφή: Ηλεκτρονική εγγραφή νέου αυτοκινήτου και δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αλλαγών στα δεδομένα ήδη εγγεγραμμένων οχημάτων.

4. Διατυπώσεις διαμονής

Πληροφορίες και έντυπα για λήψη

Δήλωση προς την αστυνομία (π.χ. σε περίπτωση κλοπής)

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ιστοσελίδα: www.astynomia.gr

Περιγραφή: Μόνο πληροφορίες.

Στέγαση (κτίρια και κατοικίες, περιβάλλον)

Υπεύθυνος: Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

Δικτυακός τόπος: <http://www.ermis.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και έντυπα για την έναρξη της διαδικασίας για να αποκτήσετε άδεια οικοδομής ή ανακαίνισης.

Διαβατήριο

Ευθύνη: Ελληνική αστυνομία, Εθνικό κέντρο διαβατηρίων

Δικτυακός τόπος: <http://www.passport.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και έντυπα για λήψη. Παρακολούθηση της κατάστασης μιας εφαρμογής.

5. Εκπαίδευση και νεολαία

Σχολείο, πανεπιστήμιο

Εγγραφή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση / πανεπιστήμιο

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευτικών

Δικτυακός τόπος: <http://www.minedu.gov.gr/>

Περιγραφή: Πληροφορίες και έντυπα για την έναρξη της διαδικασίας ψηφιακής εγγραφής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και ελληνικά πανεπιστήμια.

Δημόσιες βιβλιοθήκες (διαθεσιμότητα καταλόγων, εργαλεία αναζήτησης)

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευτικών

Δικτυακός τόπος: <http://www.minedu.gov.gr/> ; <http://www.nlg.gr>

Περιγραφή: Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων παρέχει έναν πλήρη κατάλογο των ελληνικών βιβλιοθηκών. Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας προσφέρει τη δυνατότητα αναζήτησης ειδικού τίτλου και ηλεκτρονικής κράτησης. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών προσφέρει τη δυνατότητα αναζήτησης ειδικού τίτλου.

Υποτροφίες φοιτητών

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών

Δικτυακός τόπος: <http://www.iky.gr>

Περιγραφή: Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) χορηγεί υποτροφίες για μεταπτυχιακές ή μεταδιδακτορικές σπουδές σε Έλληνες, καθώς και σε αλλοδαπούς πτυχιούχους. Η διοικητική της ευθύνη έγκειται επίσης στο πρόγραμμα ανταλλαγής Erasmus. Πληροφορίες και έντυπα για λήψη.

Ερευνητές

Πληροφορίες και βοήθεια προς τους ερευνητές. χρηματοδότηση της έρευνας

Ευθύνη: EURAXESS Ελλάδα

Δικτυακός τόπος: <http://euraxess.obl.gr/>

Περιγραφή: Portal EURAXESS του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (OBI): ο κύριος στόχος αυτής της πύλης είναι να βοηθήσει τους ξένους ερευνητές να σχεδιάσουν να έρθουν στην Ελλάδα ή να μείνουν στην Ελλάδα αναζητούν βοήθεια, ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή χρηματοδότηση.

6. Υγεία

Υπηρεσίες σχετικές με την υγεία (διαδραστικές συμβουλές σχετικά με τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών σε διάφορα νοσοκομεία, διορισμοί για νοσοκομεία)

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δικτυακός τόπος: <http://www.moh.gov.gr/>

Περιγραφή: Παρέχει βασικές πληροφορίες για την οργάνωση του υπουργείου και τη διαθεσιμότητα των νοσοκομείων.

e-Συμβουλές

Ευθύνη: Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δικτυακός τόπος: <https://www.e-syntagografisi.gr/p-rv/p>

Περιγραφή: Οι πολίτες που επισκέπτονται την ηλεκτρονική σελίδα είναι σε θέση να επιλέξουν τη Μονάδα Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας ή Κέντρο Υγείας, την απαιτούμενη ιατρική ειδικότητα ή ακόμα και τον γιατρό και να κλείσουν ραντεβού εντελώς δωρεάν. Με αυτό τον τρόπο μπορούν να εντοπίσουν το πλησιέστερο σημείο φροντίδας και να επιλέξουν το ενωρίτερο διαθέσιμο ραντεβού. Η ασφαλής πρόσβαση στις υπηρεσίες (έλεγχος ταυτότητας) πραγματοποιείται μέσω της χρήσης των προσωπικών κωδικών για το TAXISnet.

7. Οικογένεια

Παιδικά επιδόματα

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Ιστοσελίδα: <http://www.ermis.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και φόρμες για λήψη.

Πιστοποιητικά (γέννηση, γάμος): αίτηση και παράδοση

Ευθύνη: Δήμοι και κοινότητες - Μητρώα

Ιστοσελίδα: <http://www.ermis.gov.gr>

Περιγραφή: Ηλεκτρονική αίτηση και παράδοση πιστοποιητικών γέννησης και γάμου.

5.13 Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τις επιχειρήσεις

Οι πληροφορίες σε αυτή την ενότητα παρουσιάζουν μια επισκόπηση των βασικών δημόσιων υπηρεσιών που εντοπίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Η Ευρώπη σου».

Οι ομάδες υπηρεσιών για τις επιχειρήσεις είναι οι εξής:

1. Ξεκινήστε και μεγαλώστε την επιχείρησή σας
2. ΦΠΑ και τελωνεία
3. Προσωπικό
4. Δημόσιες συμβάσεις
5. Περιβάλλον

1. Ξεκινήστε και μεγαλώστε την επιχείρησή σας

Start-ups, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Εγγραφή μιας νέας εταιρείας

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητα και Ανάπτυξη και Ναυτιλίας, Γενική Γραμματεία Εμπορίου

Ιστοσελίδα: <http://www.gge.gr/> ; www.eu-go.gr ; <http://www.businessportal.gr/>

Περιγραφή: Γενικές πληροφορίες και φόρμες για λήψη, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία να εγγραφεί μια εταιρεία. Οι υπηρεσίες καταχώρησης των υπηρεσιών διαχειρίζονται τα τοπικά δικαστήρια και τα γραφεία μίας στάσης (θαλάμους).

Startup Greece

Ευθύνη: Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Κυβέρνηση της Ελλάδας, νέοι επιχειρηματίες

Ιστοσελίδα: <http://www.startupgreece.gov.gr/>

Περιγραφή: Η πύλη « Startup Greece » , είναι χώρος που στοχεύει στη δημιουργία μιας νέας γενιάς επιχειρήσεων στην Ελλάδα και ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2011 με στόχο να ενθαρρύνει τους νέους να πιστεύουν στις δικές τους ιδέες και να καλλιεργούν την καινοτομία.

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)

<http://www.obι.gr/OBI/Portals/0/default.aspx?tabid=125>

Το Εθνικό Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (NPR) επιτρέπει σε όλους που ενδιαφέρονται να ζητούν συμβουλές από το σπίτι ή το γραφείο τους για τα στοιχεία σχετικά με τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας, τα οποία έχουν πληρωθεί στην Ελλάδα και έχουν δημοσιευτεί στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΕΔΒΙ). Επιπλέον , παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες που μπορεί κανείς να αποκτήσει από την επίσημη ιστοσελίδα του ΟΒΙ.

Ευρεσιτεχνίες

Ευθύνη: Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)

Δικτυακός τόπος: Ελληνικός Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
<http://www.obι.gr/obi/?tabid=74>

Περιγραφή: Ο Ελληνικός Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας είναι ο μόνος νόμιμος θεσμός για την προστασία των εφευρέσεων και των βιομηχανικών σχεδίων. Παρέχει επίσης τεχνολογικές πληροφορίες από τις παγκόσμιες βάσεις δεδομένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Επιπροσθέτως. Ο ΟΒΙ έχει δημιουργήσει 3 περιφερειακές ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Ηράκλειο Κρήτης) προκειμένου να προωθήσει τις τεχνολογικές πληροφορίες στην ευρύτερη περιοχή της Ελλάδας με τη διαθεσιμότητα κάποιων υπηρεσιών στο διαδίκτυο όπως το Espacenet, το Εθνικό Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, και τα λοιπά.

Ετήσιοι λογαριασμοί

Υποβολή δεδομένων σε στατιστικές υπηρεσίες

Ευθύνη: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Δικτυακός τόπος: <http://www.statistics.gr/>

Περιγραφή: Ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων «Intrastat».

2. ΦΠΑ και τελωνεία

ΦΠΑ - Βασικοί κανόνες, διασυννοριακός ΦΠΑ, έλεγχος αριθμού ΦΠΑ (VIES), επιστροφές ΦΠΑ.

ΦΠΑ: δήλωση, κοινοποίηση

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων

Δικτυακός τόπος: http://www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/index.html

Περιγραφή: Η υπηρεσία «TAXISnet», η οποία εισήχθη το Μάιο του 2000, παρέχει μια ποικιλία υπηρεσιών σε ιδιώτες και εταιρικούς φορολογούμενους, όπως η ηλεκτρονική υποβολή εντύπων ΦΠΑ.

Ειδικοί φόροι κατανάλωσης

Εταιρικός φόρος: δήλωση, κοινοποίηση

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία

Δικτυακός τόπος: Πληροφοριακά συστήματα http://www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/index.html

Περιγραφή: Η υπηρεσία «TAXISnet», η οποία εισήχθη τον Μάιο του 2000, παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους φορολογούμενους των εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής υποβολής φόρων εισοδήματος.

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εισαγωγές / εξαγωγές

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία

Δικτυακός τόπος: Πληροφοριακά συστήματα http://www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/index.html

Περιγραφή: Η υπηρεσία «TAXISnet», όπως παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, προσφέρει τη δυνατότητα υποβολής διαδικτυακών τελωνειακών διασαφήσεων.

3. Προσωπικό

Όροι απασχόλησης, κοινωνική ασφάλιση, ίση μεταχείριση, απολύσεις

Κοινωνικές εισφορές για τους εργαζομένους

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Κοινωνικό Ασφαλιστικό Ινστιτούτο (ΙΚΑ)

Ιστοσελίδα: <http://www.ika.gr/>

Περιγραφή: Ο ιστότοπος του ΙΚΑ αντιμετωπίζει τη δήλωση των εργαζομένων σχετικά με τις κοινωνικές εισφορές.

Υγεία και ασφάλεια

Διαδικτυακή πύλη της Επιθεώρησης Εργασίας

Υπεύθυνος: Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (ΥΡ.ΑΚΡ)

Ιστοσελίδα: <http://www.ypakp.gr/>

Περιγραφή: Ο ιστότοπος του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία στην ηλεκτρονική βιβλιοθήκη.

Εμπορικά και βιομηχανικά πρότυπα στην Ελλάδα

Ευθύνη: Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

Ιστοσελίδα: <http://www.ethemis.gr/>

Περιγραφή: Η ηλεκτρονική δικτυακή πύλη eThemis έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του πλαισίου ενός σχεδίου σχετικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός συστήματος αυτοματοποίησης της διαχείρισης, αρχειοθέτησης και διάδοσης της νομοθεσίας στο ευρύτερο κοινό.

4. Δημόσιες συμβάσεις

Εργασίες και διαδικασίες, εργαλεία και βάσεις δεδομένων, αναφορά παρατυπιών
Δημόσιες συμβάσεις / Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις

Ευθύνη: Κεντρική Κυβέρνηση, Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητα και Ανάπτυξη και Ναυτιλία, Γενική Γραμματεία Εμπορίου

Ιστοσελίδα: <http://www.gge.gr/> ; <http://www.eprocurement.gov.gr/>

Ο δικτυακός τόπος της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου παρέχει πληροφορίες και έντυπα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Αυτά αναφέρονται στο εδάφιο Προεδρικό Διάταγμα 118/2007 για τη ρύθμιση των Δημοσίων Συμβάσεων για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

5. Περιβάλλον

Πιστοποίηση EMAS, ενεργειακές ετικέτες, οικολογικός σχεδιασμός, οικολογικό σήμα της ΕΕ Άδειες σχετικές με το περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων)

Υπεύθυνος: Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

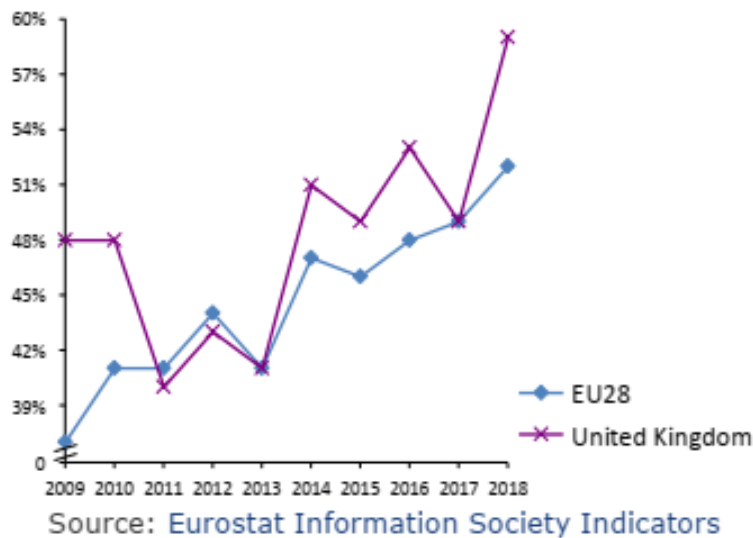
Ιστοσελίδα: <http://www.ermis.gov.gr>

Περιγραφή: Πληροφορίες και φόρμες για λήψη.

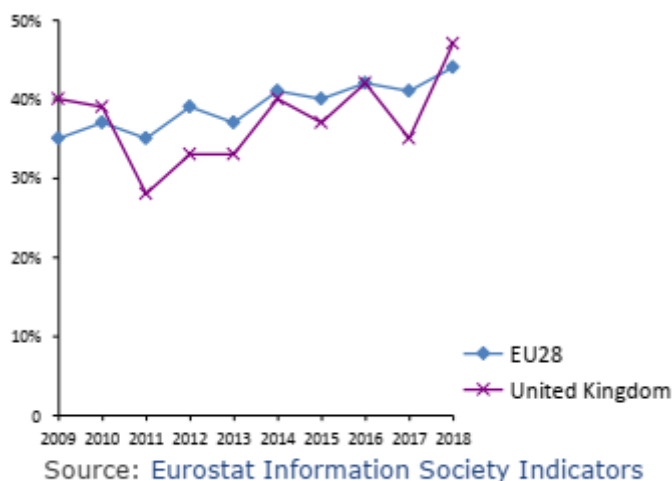
❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΤΟΙΧΕΙΑ και ΕΞΕΛΙΞΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ στο ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ (ΗΒ)

6.1 Δείκτες ψηφιακής κυβέρνησης στο ΗΒ

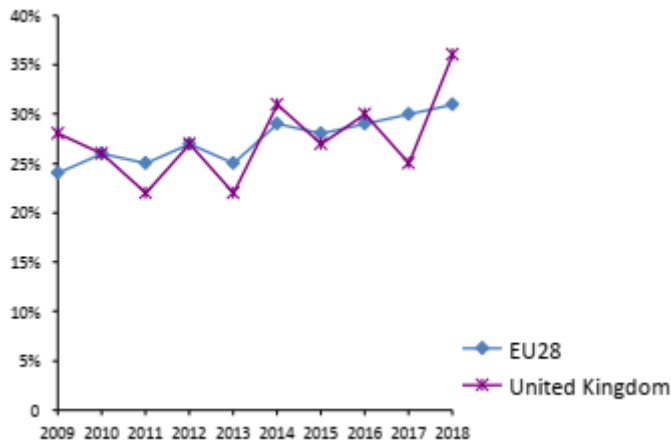
Τα ακόλουθα γραφήματα παρουσιάζουν δεδομένα της εξέλιξης των Γενικών Δεικτών της Κοινωνίας της Πληροφορίας για το ΗΒ σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ (έως το 2018)

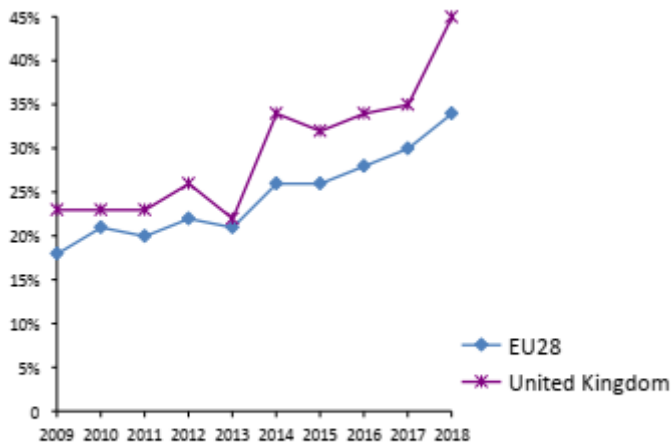
Εικόνα 8: Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για αλληλεπίδραση με δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εικόνα 9: Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για τη λήψη πληροφοριών από δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εικόνα 10: Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για λήψη επίσημων εντύπων από δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο

Source: Eurostat Information Society Indicators

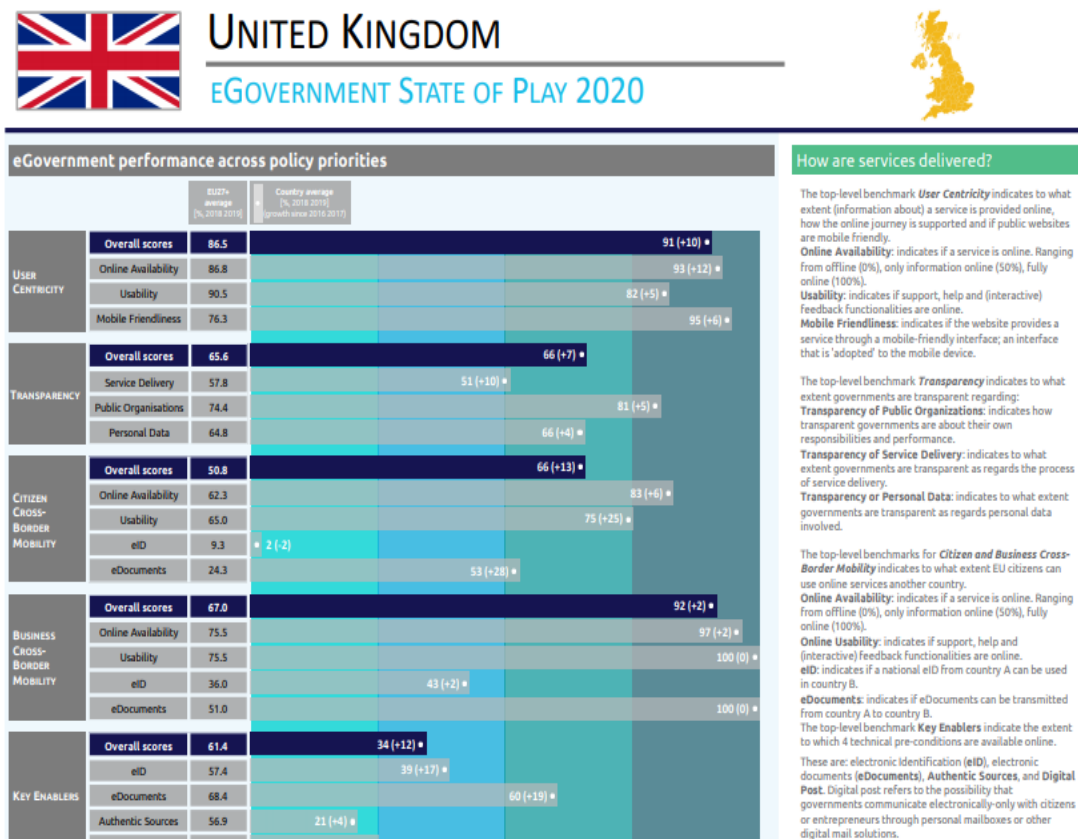
Εικόνα 11: Ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για την αποστολή συμπληρωμένων εντύπων σε δημόσιες αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο

6.2 Η παρούσα κατάσταση ψηφιακής κυβέρνησης στο ΗΒ

Το παρακάτω γράφημα είναι το αποτέλεσμα της τελευταίας αναφοράς συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η οποία παρακολουθεί την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρώπη, βάσει συγκεκριμένων δεικτών. Αυτοί οι δείκτες συγκεντρώνονται εντός τεσσάρων κύριων κριτηρίων ανώτατου επιπέδου:

- Κεντρικότητα χρήστη - υποδεικνύει σε ποιο βαθμό πληροφορίες σχετικά με μια υπηρεσία παρέχεται στο διαδίκτυο και πώς γίνεται αντιληπτή.

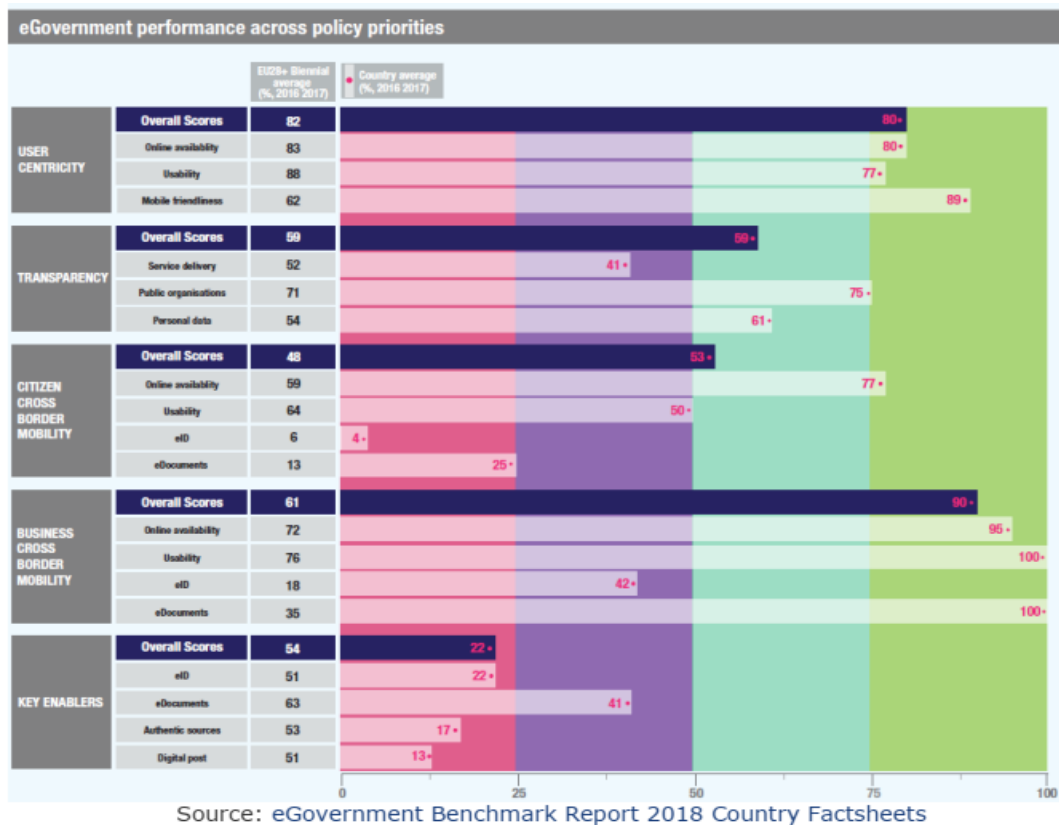
- Διαφάνεια – ο βαθμός στον οποίο οι κυβερνήσεις είναι διαφανείς σχετικά με τις ευθύνες τους και τις επιδόσεις, τη διαδικασία της παροχής υπηρεσιών και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που εμπλέκονται.
- Διασυννοριακή κινητικότητα – ο βαθμός στον οποίο οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να χρησιμοποιούν διαδικτυακές υπηρεσίες σε άλλη χώρα.
- Key Enablers - δείχνει το βαθμό στον οποίο 5 τεχνικές προϋποθέσεις είναι διαθέσιμες στο Διαδίκτυο και συγκεκριμένα: Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση (eID), Ηλεκτρονικά έγγραφα (eDocuments), Έγκυρες Πηγές και Ψηφιακή Δημοσίευση. Το Digital Post αναφέρεται στην πιθανότητα οι κυβερνήσεις να επικοινωνούν ηλεκτρονικά μόνο με πολίτες ή επιχειρηματίες μέσω π.χ. προσωπικών γραμματοκιβωτίων ή άλλων λύσεων ψηφιακού ταχυδρομείου .

Εικόνα 12: Ενημερωτικό δελτίο αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση του 2020 στο ΗΒ

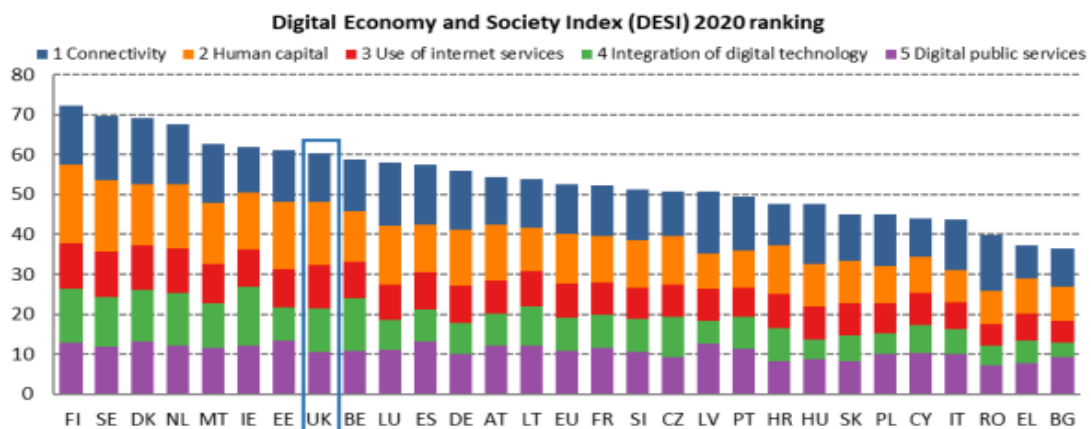
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/egovernment-benchmark-2020-egovernment-works-people>

Εικόνα 13: Ενημερωτικό δελτίο αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση του 2018 στο ΗΒ

	United Kingdom		EU
	rank	score	score
DESI 2020	8	60.4	52.6
DESI 2019	7	56.6	49.4
DESI 2018	6	53.5	46.5

Εικόνα 14: Κατάταξη του ΗΒ στο δείκτη DESI για το έτος 2020

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/united-kingdom>

6.3 Κυριότερα σημεία της ψηφιακής κυβέρνησης

6.3.1 Πολιτικές επικοινωνίας ψηφιακής κυβέρνησης

Τον Μάρτιο του 2017, το Τμήμα Ψηφιακών, Πολιτιστικών, Μέσων και Αθλητισμού δημοσίευσε την Ψηφιακή Στρατηγική του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία καθορίζει πώς να αξιοποιήσει την επιτυχία του έως σήμερα για να αναπτύξει μια παγκόσμια ψηφιακή οικονομία που να λειτουργεί για όλους. Αυτή η στρατηγική ευθυγραμμίστηκε με τη Στρατηγική Μετασχηματισμού που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2017, και η οποία εξήγησε πώς η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα χρησιμοποιήσει ψηφιακά εργαλεία για να μεταμορφώσει τη σχέση μεταξύ του πολίτη και του κράτους.

Όσον αφορά τις πολιτικές ανακοινώσεις για τις αναδυόμενες τεχνολογίες, η κυβέρνηση διεξάγει μια αναθεώρηση της Τεχνητής Νοημοσύνης, σε συνεργασία με το Γραφείο της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η ανασκόπηση θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση μπορεί να χρησιμοποιήσει την Τεχνητή Νοημοσύνη, τον αυτοματισμό και τα δεδομένα με νέους τρόπους για να αυξήσει την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα και να παράγει ευρύτερα οικονομικά οφέλη.

Δημιουργήθηκε συνεργασία μεταξύ του Government Digital Service (GDS), του Γραφείου Εθνικών Στατιστικών και του Κυβερνητικού Γραφείου Επιστημών για τη δημιουργία της Κυβερνητικής Εταιρικής Σχέσης Επιστήμης Δεδομένων. Μια στρατηγική καινοτομίας δημοσιεύθηκε την άνοιξη του 2019 που επικεντρώθηκε στις δυνατότητες των αναδυόμενων τεχνολογιών να επιφέρουν μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα. Τον Μάιο του 2018, το GDS δημοσίευσε τον καταλύτη [GovTech](#) που στόχευε να υποστηρίξει Οργανισμούς του δημόσιου τομέα για την εξεύρεση καινοτόμων λύσεων στις επιχειρησιακές υπηρεσίες και στις προκλήσεις της πολιτικής.

6.3.2 Ψηφιακή κυβέρνηση - Νομοθεσία

Καμία νέα νομοθεσία για την ψηφιακή κυβέρνηση δεν εγκρίθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά το έτος αναφοράς (2019).

6.3.3 Ψηφιακή διακυβέρνηση

Στις 19 Φεβρουαρίου του 2019 το Τμήμα της Υγείας και της Κοινωνικής Φροντίδας (DHSC) ανακοίνωσε τη δημιουργία της [NHSX](#), μια κοινή μονάδα μεταξύ [DHSC](#), NHS στην Αγγλία και NHS Improvement, για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγειονομικής περίθαλψης.

6.3.4 Υποδομή ψηφιακής διακυβέρνησης

Τον Μάρτιο του 2018, ο ιστότοπος data.gov.uk επανασχεδιάστηκε και ξεκίνησε η υπηρεσία εύρεσης ανοιχτών δεδομένων. Στόχος του ήταν να βοηθήσει τους ανθρώπους να βρουν και να χρησιμοποιούν ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα και να υποστηρίξουν κρατικούς εκδότες για τη διατήρηση δεδομένων.

Τον Απρίλιο του 2018, η ομάδα του GDS αναθεώρησε τις [Αρχές του Open Standards](#) για να διευκολύνει τα τμήματα να υιοθετήσουν ανοιχτά πρότυπα. Η ενημερωμένη έκδοση των αρχών διευκρίνισε αρκετά σημαντικά σημεία και χρησιμοποιεί σαφέστερη γλώσσα.

6.3.5 Ψηφιακές κυβερνητικές υπηρεσίες για πολίτες και επιχειρήσεις

Το 2018, η [HM Revenue & Customs](#) έκανε ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός προς τον τελικό στόχο της εισαγωγής του [Making Tax Digital για ΦΠΑ](#). Αυτή η ψηφιακή υπηρεσία αποτελεί βασικό μέρος των σχεδίων της κυβέρνησης να διευκολύνει τα άτομα και τις επιχειρήσεις να υπολογίσουν τους φόρους τους σωστά και να διατηρήσουν τον έλεγχο των οικονομικών τους υποθέσεων. Η κυβέρνηση εφάρμοσε την «υπηρεσία δημιουργίας επιχείρησης» που στοχεύει στην διαδικτυακή εγγραφή μιας επιχείρησης.

6.4 Πολιτικές επικοινωνίας ψηφιακής κυβέρνησης

6.4.1 Ειδικές πολιτικές επικοινωνίας για την ψηφιακή κυβέρνηση

Νέα κυβερνητική στρατηγική μετασχηματισμού

Τον Φεβρουάριο του 2017, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ξεκίνησε μια νέα κυβερνητική στρατηγική μετασχηματισμού από το 2017 έως το 2020. Η κυβερνητική στρατηγική αποσκοπούσε στην ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων του Ηνωμένου Βασιλείου και στηριζόμενη στις επιτυχίες της κυβερνητικής ψηφιακής στρατηγικής του 2012.

Αυτό το νέο στάδιο στην ψηφιακή στρατηγική της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου βασίζεται σε τρία βασικά στοιχεία:

- Μετασχηματισμός των υπηρεσιών που αντιμετωπίζουν τον πολίτη με καθολικό τρόπο με στόχο τη βελτίωση της εμπειρίας συναλλαγών για πολίτες, επιχειρήσεις και χρήστες στο δημόσιο τομέα.

- Πλήρες Τμήμα Μετασχηματισμού - που επηρεάζει όλες τις κυβερνητικές οργανώσεις με στόχο την παράδοση υπηρεσιών με ευέλικτο τρόπο μέσω όλων των διαθέσιμων καναλιών και τη βελτίωση της αποδοτικότητας.
- Μετασχηματισμός εσωτερικής κυβέρνησης - που ενδέχεται να μην αλλάζει άμεσα τις υπηρεσίες που απευθύνονται στους πολίτες, αλλά είναι ζωτικής σημασίας για την κυβέρνηση να συνεργαστεί καλύτερα και να προσφέρει αποτελεσματικότερη αλλαγή με ψηφιακό τρόπο.

Ο στόχος αυτής της στρατηγικής είναι να μεταμορφώσει τη σχέση μεταξύ των πολιτών και του κράτους βάζοντας περισσότερη δύναμη στα χέρια των πολιτών ώστε η κυβέρνηση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις δικές τους ανάγκες. Διαρθρώνεται γύρω από πέντε στόχους:

1. Παροχή παγκόσμιας κλάσης ψηφιακών υπηρεσιών και μετασχηματισμό του τρόπου λειτουργίας της κυβέρνησης με σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο.
2. Καλλιέργεια των σωστών ανθρώπων, δεξιοτήτων και πολιτισμού.
3. Δημιουργία καλύτερων εργαλείων, διαδικασιών και διακυβέρνησης στο χώρο εργασίας.
4. Καλύτερη χρήση δεδομένων.
5. Δημιουργία κοινόχρηστων πλατφορμών για επιτάχυνση του μετασχηματισμού.

Η στρατηγική ανέφερε σαφείς προτεραιότητες έως το 2020 για καθέναν από τους πέντε στόχους, και επιπλέον περιλαμβάνει προσδοκίες για την κυβέρνηση μετά το 2020 .

Η στρατηγική υποστηρίζεται από την κυβερνητική ψηφιακή υπηρεσία (GDS) που επιτρέπει και διασφαλίζει κυβερνητικές ψηφιακές πρωτοβουλίες. Ο ρόλος του GDS είναι:

- Να ορίσει τα κατάλληλα πρότυπα για την κυβερνητική ψηφιακή τεχνολογία και να υποστηρίξει την αυξημένη ψηφιακή ικανότητα της κυβέρνησης με εντοπισμό, επιμέλεια και διαμοιρασμό των βέλτιστων πρακτικών.
- Ενίσχυση των ψηφιακών κοινοτήτων, των δεδομένων και της τεχνολογίας σε όλη την κυβέρνηση - καθορισμός επαγγελματικών προτύπων και τυποποίηση προσεγγίσεων για προσλήψεις, διατήρηση προσωπικού, αμοιβές και ανάπτυξη σταδιοδρομίας.

- Ενεργεί ως κέντρο ψηφιακής τεχνογνωσίας (συμπεριλαμβανομένης της διερεύνησης νέων ιδεών και της ανάπτυξης πρωτοτύπων) και βεβαιώνει ότι αυτή η εμπειρία έχει αναπτυχθεί αποτελεσματικά.
- Κατασκευάζει, βελτιώνει και παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες στις οποίες μπορεί να βασιστεί η υπόλοιπη κυβέρνηση.
- Παροχή στοχευμένων ψηφιακών υπηρεσιών παρέχοντας δεδομένα και εμπειρία τεχνολογίας (από το GDS, τμήματα ή εξωτερικές πηγές) σε άλλους κυβερνητικούς Οργανισμούς, όπως υποστήριξη για κρίσιμα έργα.
- Παρέχει διασφάλιση για ψηφιακά έργα μέσω ελέγχων δαπανών και αξιολογήσεων Υπηρεσιών, σε συνεργασία με την Αρχή Υποδομών και Έργων ([IPA](#)).

Ψηφιακή στρατηγική στο ΗΒ

Τον Μάρτιο του 2017, το [UK Digital Strategy 2017](#) κυκλοφόρησε και δημοσιεύθηκε από το Τμήμα Ψηφιακών, Πολιτισμού, Μέσων και Αθλητισμού. Η στρατηγική επικεντρώθηκε στην οικοδόμηση μιας οικονομίας που λειτουργεί για όλους και στη διασφάλιση της διάδοσης του πλούτου και των ευκαιριών σε ολόκληρη τη χώρα. Σημαίνει την οικοδόμηση ενός έθνους που στέκεται ψηλά στον κόσμο και είναι έτοιμο να πετύχει μακροπρόθεσμα.

Όπως προτείνεται από το όνομα, αυτή η ψηφιακή στρατηγική είναι για ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο και αποτελείται από επτά σκέλη:

1. Συνδεσιμότητα: δημιουργία ψηφιακής υποδομής παγκόσμιας κλάσης για το Ηνωμένο Βασίλειο.
2. Ψηφιακές δεξιότητες και ένταξη: δίνοντας σε όλους πρόσβαση στις ψηφιακές δεξιότητες που χρειάζονται.
3. Ψηφιακοί τομείς: μετατρέπουν το Ηνωμένο Βασίλειο το καλύτερο μέρος για να ξεκινήσει και να αναπτυχθεί μια ψηφιακή επιχείρηση.
4. Ευρύτερη οικονομία: παροχή βοήθειας σε κάθε βρετανικό επιχειρηματικό πλάνο δημιουργίας μια ψηφιακής επιχείρησης.
5. Ασφαλής κυβερνοχώρος: κάνοντας το Ηνωμένο Βασίλειο το ασφαλέστερο μέρος στον κόσμο για διαμονή και εργασία από το Διαδίκτυο.
6. Ψηφιακή κυβέρνηση: διατήρηση της κυβέρνησης του ΗΒ ως παγκόσμιου ηγέτη στην εξυπηρέτηση των πολιτών της στο Διαδίκτυο.

7. Δεδομένα: απελευθέρωση της ισχύος των δεδομένων στην οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου και βελτίωση της εμπιστοσύνης του κοινού στη χρήση του.

Η στρατηγική είναι ένα πλαίσιο που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τη βιομηχανία για την επιτυχή τομεακή πολιτική. Αυτή η ψηφιακή στρατηγική είναι επομένως μια πρώτη δήλωση σε μια συνεχιζόμενη συνομιλία μεταξύ ψηφιακών επιχειρήσεων και κυβερνήσεων: καθώς η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου αναπτύσσει τις βιομηχανικές και ψηφιακές στρατηγικές της, θα συνεχίσει να βασίζεται σε αυτήν τη συνομιλία και να ενισχύει την υποστήριξή τους. Για να διευκολυνθεί αυτό, ο Υπουργός Πολιτισμού, Μέσων Ενημέρωσης και Αθλητισμού θα συγκαλέσει ένα φόρουμ μεταξύ κυβέρνησης και τεχνολογικής κοινότητας για να συνεργαστούν για την υποστήριξη της ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η στρατηγική για την παράδοση της ψηφιακής στρατηγικής είναι μέσω των ακόλουθων πυλώνων:

- Επιστήμη, έρευνα και καινοτομία, όπου πρέπει να γίνουν μια πιο καινοτόμος οικονομία και να κάνουν περισσότερα για να εμπορευματοποιήσουν την παγκόσμια κορυφαία επιστημονική βάση για να προσφέρουν ανάπτυξη σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο.
- Δεξιότητες, όπου πρέπει να βοηθήσουν τους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν διασφαλίζοντας ότι ο καθένας έχει τις βασικές δεξιότητες που απαιτούνται σε μια σύγχρονη οικονομία. οικοδομώντας ένα νέο σύστημα Τεχνικής Εκπαίδευσης που θα ωφελήσει τον μισό πληθυσμό που δεν πηγαίνει στο πανεπιστήμιο, ενισχύοντας τις δεξιότητες [STEM](#) και την αριθμητική, και αυξάνοντας τα επίπεδα δεξιοτήτων σε καθυστερημένες περιοχές.
- Υποδομή, όπου πρέπει να αναβαθμίσουν τις επιδόσεις σε ψηφιακές, ενεργειακές και μεταφορικές υποδομές, και πρέπει να ευθυγραμμίσουν καλύτερα τις επενδύσεις υποδομής της κεντρικής κυβέρνησης με τις τοπικές προτεραιότητες ανάπτυξης.
- Υποστήριξη των επιχειρήσεων να ξεκινήσουν και να αναπτυχθούν, όπου πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να έχουν πρόσβαση στις δεξιότητες χρηματοδότησης και διαχείρισης που χρειάζονται για να αναπτυχθούν και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για να επιτρέψουν στις εταιρείες να επενδύσουν μακροπρόθεσμα.

- Πολιτική προμηθειών, όπου οι στρατηγικές κρατικές προμήθειες μπορούν να οδηγήσουν την καινοτομία και να επιτρέψουν την ανάπτυξη αλυσίδων εφοδιασμού στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Εμπορική και εσωτερική επενδυτική πολιτική, όπου η κυβερνητική πολιτική μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανάπτυξης σε ολόκληρη την οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του ανταγωνισμού και της παροχής νέων τρόπων για να ενεργεί κανείς στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Προσιτή ενέργεια και καθαρή ανάπτυξη, όπου πρέπει να διασφαλιστεί η μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις και θα διασφαλιστούν τα οικονομικά οφέλη από τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.
- Τομεακές πολιτικές, όπου η κυβέρνηση και η τεχνολογική κοινότητα πρέπει να στηριχθούν στους τομείς ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και να βοηθήσουν τους νέους τομείς να αναπτυχθούν.
- Διάδοση της ανάπτυξης σε όλη τη χώρα, επενδύοντας σε βασικά έργα υποδομής που θα προωθήσουν την ανάπτυξη και την αύξηση των επιπέδων δεξιοτήτων, δημιουργώντας ένα πλαίσιο για να αξιοποιηθούν τα ιδιαίτερα ισχυρά σημεία των διαφόρων τόπων και των τοπικών παραγόντων.
- Δημιουργία του σωστού θεσμικού πλαισίου, σε τομείς που μπορεί να λείπει.

Ψηφιακός Χάρτης

Ο Ψηφιακός Χάρτης δημοσιεύθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2018. Είναι η κατεύθυνση για το Ηνωμένο Βασίλειο για να γίνει το καλύτερο μέρος για να ξεκινήσει και να αναπτυχθεί μια ψηφιακή τεχνολογία επιχειρήσεων, καθώς και το ασφαλέστερο μέρος στον κόσμο για να δουλεύει κανείς online. Ο Χάρτης συγκέντρωσε ένα ευρύ, συνεχές πρόγραμμα, το οποίο θα εξελιχθεί καθώς η τεχνολογία αλλάζει. Οι προτεραιότητες περιλαμβάνουν διαδικτυακές βλάβες, ευθύνη, δεδομένα, ηθική και καινοτομία τεχνητής νοημοσύνης, παραπληροφόρηση και ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

Στρατηγικές και πολιτικές στις αποκεντρωμένες διοικήσεις

Οι αποκεντρωμένες διοικήσεις της Σκωτίας, της Ουαλίας και της Βόρειας Ιρλανδίας έχουν τις δικές τους ιδιαίτερες προσεγγίσεις στην πολιτική της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Σκωτία

Η Στρατηγική για το Ψηφιακό Μέλλον της Σκωτίας του 2011 παρουσίασε τα βήματα που απαιτούνται για να διασφαλίσει ότι η Σκωτία είναι σε καλή θέση για να εκμεταλλευτεί πλήρως όλες τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ευκαιρίες που προσφέρει η ψηφιακή εποχή.

Ορίστηκαν τέσσερα (4) θέματα:

1. Συνδεσιμότητα: Ψηφιακό Μέλλον της Σκωτίας: Σχέδιο Δράσης Υποδομών όπου περιγράφεται η δέσμευση της κυβέρνησης για τη διασφάλιση υποδομών που θα προσφέρουν ψηφιακή συνδεσιμότητα σε όλη τη Σκωτία μέχρι το 2020. Μέχρι στιγμής, πάνω από 240 εκατομμύρια λίρες στερλίνες της χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα έχει διατεθεί για να προωθήσει το σχέδιο δράσης για τις υποδομές.
2. Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες: Ψηφιακό μέλλον της Σκωτίας: Η παράδοση της στρατηγικής για τις δημόσιες υπηρεσίες παρείχε ένα πλαίσιο στο οποίο οι στρατηγικές που αναπτύχθηκαν από τους τομείς ευθυγραμμίζουν την Υπηρεσία Υγείας NHS Scotland, τις αστυνομικές και πυροσβεστικές Υπηρεσίες, τα πανεπιστήμια και τα κολέγια.
3. Ψηφιακή οικονομία : η έκθεση [*«Το ψηφιακό μέλλον της Σκωτίας: παροχή δημόσιων υπηρεσιών»*](#) (2011) τόνισε τη σημασία της ψηφιακής τεχνολογίας ως υπόβαθρο καινοτομίας στην ανάπτυξη του δημόσιου τομέα και στην προώθηση της ψηφιακής οικονομίας της Σκωτίας.
4. Συμμετοχή: η ψηφιακή στρατηγική συμμετοχής καθορίστηκε σε ένα Εθνικό Πλαίσιο Τοπικής Δράσης.

Το 2017, η κυβέρνηση της Σκωτίας δημοσίευσε μια μελέτη που ονομάζεται [*«Πραγματοποιώντας το πλήρες δυναμικό της Σκωτίας σε έναν ψηφιακό κόσμο: μια ψηφιακή στρατηγική για τη Σκωτία»*](#). Περιέγραψε σχέδια για τη διασφάλιση ότι η ψηφιοποίηση βρίσκεται στο επίκεντρο των πάντων - παρέχοντας οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, μεταρρύθμιση των δημοσίων υπηρεσιών, προετοιμασία των παιδιών για το χώρο εργασίας του μέλλοντος, αντιμετώπιση των ανισοτήτων και ενδυνάμωση των κοινοτήτων.

Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος από το 2011:

- Η ψηφιακή Σκωτία [Superfast Broadband \(DSSB\)](#): το πρόγραμμα πέτυχε τους αρχικούς στόχους της παροχής πρόσβασης σε ευρυζωνικές οπτικές ίνες έως το 85% της έκτασης της Σκωτίας
- Η Κοινότητα Broadband Σκωτία (CBS) έχει βοηθήσει να επεκτείνει ευρυζωνική πρόσβαση σε πάνω από 1.400 χώρους
- Το ποσοστό των ενηλίκων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αυξήθηκε από 73% σε 82%.
- Η ευρυζωνική πρόσβαση στο σπίτι μεταξύ των μισθωτών «κοινωνικής στέγασης» αυξήθηκε κατά 20%.

Για το 2017, οι δράσεις αφορούσαν στην:

- Υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού στην ευρύτερη οικονομία.
- Υποστήριξη της ανάπτυξης στον ψηφιακό τομέα.
- Ανασχεδιασμό στις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες της Σκωτίας.
- Ενεργοποίηση της αλλαγής και της καινοτομίας μέσω δεδομένων.
- Μετασχηματισμό δημοσίου τομέα.
- Δημιουργία μιας ψηφιακής διακυβέρνησης.
- Παροχή υψηλής ποιότητας συνδεσιμότητας σε ολόκληρη τη Σκωτία.
- Δημιουργία ενός ψηφιακά εξειδικευμένου έθνους.
- Προώθηση της διαφορετικότητας.
- Υποστήριξη ανθρώπων και κοινοτήτων μέσω κοινωνικών αλλαγών.
- Προώθηση της ψηφιακής ένταξης και συμμετοχής.

Ουαλία

Η στρατηγική της ψηφιακής Ουαλίας ([Digital Wales](#)) διαρθρώνεται γύρω από πέντε βασικούς στόχους:

1. Συμμετοχή : Η ψηφιακή Ουαλία θα συμβάλει στο να καταστεί η Ουαλία μια πιο περιεκτική, βιώσιμη και ευημερούσα κοινωνία. Το να διασφαλιστεί ότι όλοι μπορούν να απολαύσουν τα οφέλη της τεχνολογίας είναι βασικό μέρος αυτού.
2. Δεξιότητες: Οι δεξιότητες της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) θα είναι μέρος της εκπαίδευσης των παιδιών και η τεχνολογία θα χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση των μεθόδων και της μάθησης. Πέρα από τα σχολεία, η κυβέρνηση

θα διασφαλίσει ότι όλοι στην Ουαλία μπορούν να αποκτήσουν τις βασικές δεξιότητες και αυτοπεποίθηση για να συνδεθούν στο διαδίκτυο και να χρησιμοποιήσουν ψηφιακές τεχνολογίες. Η κυβέρνηση θα βοηθήσει επίσης να εκπαιδεύσει άτομα σε πιο εξειδικευμένες δεξιότητες για τη βιομηχανία.

3. Οικονομία: Η ψηφιακή Ουαλία θα υποστηρίξει τις ουαλικές εταιρείες να δικτυωθούν με ερευνητικά τμήματα για τη δημιουργία και εμπορευματοποίηση νέων ψηφιακών τεχνολογιών. Η Ψηφιακή Ουαλία θα βοηθήσει περισσότερες Ουαλικές εταιρείες να εκμεταλλευτούν αυτές τις εξελίξεις για να καινοτομήσουν, να αναπτύξουν και να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές, ιδίως στους τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας, των ΤΠΕ και του τουρισμού.
4. Δημόσιες υπηρεσίες: Η Ψηφιακή Ουαλία θα κάνει περισσότερες ψηφιακές δημόσιες και κυβερνητικές υπηρεσίες, για να διευκολύνει την ευκολότερη πρόσβαση για όλους αυξάνοντας την αποδοτικότητα και την ευκολία τους. Μέσω της αποτελεσματικής χρήσης της τεχνολογίας, οι πολίτες θα μπορούν να αξιοποιούν καλύτερα αυτές τις υπηρεσίες και να μεγιστοποιούν τη χρήση πόρων.
5. Υποδομή: Για να προσφέρει όλα τα οφέλη της ψηφιακής τεχνολογίας, η κυβέρνηση έθεσε τον φιλόδοξο στόχο να διασφαλίσει ότι όλοι στην Ουαλία θα έχουν πρόσβαση σε ευρυζωνική σύνδεση επόμενης γενιάς (τουλάχιστον 30Mbps) από το 2015. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση εργάστηκε ενεργά για τη βελτίωση κινητή και ασύρματη κάλυψη σε ολόκληρη τη χώρα.

Βόρεια Ιρλανδία

Η πρωτοβουλία [Digital Northern Ireland 2020](#) (DNI) αποκομίζει σημαντικά οφέλη τόσο από οικονομική όσο και από κοινωνική άποψη ως αποτέλεσμα της προηγμένης ικανότητας επικοινωνίας που έχει και συνεχίζει να αναπτύσσεται. Η πρωτοβουλία θα επικεντρωθεί στις ακόλουθες κατηγορίες ευκαιριών:

- Επιχειρηματικές ευκαιρίες σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς.
- Κοινοτικές και κοινωνικές ευκαιρίες σε διάφορες περιοχές.
- Ορισμένα βασικά στρατηγικά έργα τα οποία, εάν υλοποιηθούν, θα βελτιωθεί σημαντικά η θέση της Βόρειας Ιρλανδίας.
- Ευκαιρίες για Άμεσες Ξένες Επενδύσεις από σημαντικούς παίκτες σε σημαντικούς επιχειρηματικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τομέων ΤΠΕ και ψηφιακής τεχνολογίας.

Το σχέδιο δράσης για τη ψηφιακή οικονομία της Βόρειας Ιρλανδίας 2013-2014 εντόπισε μια σειρά από προκλήσεις, καθώς και συγκεκριμένες δράσεις για την αντιμετώπισή τους.

Αυτά είναι:

- [Connected Digital Economy Catapult](#): Παρέχει ένα παγκόσμιο κέντρο εμπειρογνωμοσύνης στην ψηφιακή οικονομία, για να υποστηρίξει την ταχεία εμπορευματοποίηση τεχνολογιών αιχμής με δυνατότητα να έχουν παγκόσμιο αντίκτυπο.
 - Συστήματα - νέα ψηφιακά συστήματα των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης: ανάπτυξη ικανοτήτων στην εργασία και διεργασίες για να επιτραπεί στο κοινό η πρόσβαση σε πολλαπλές πλατφόρμες.
 - Αξία - εμπόριο χωρίς τριβή: Διευκολύνοντας τους εμπόρους και τους πελάτες τους να δημιουργήσουν μια σχέση στο διαδίκτυο.
 - Αξία - αποτίμηση και τιμολόγηση ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων: ανάπτυξη τρόπων για τη συμφωνία αξίας-τιμής.
 - Δεδομένα - χρήσεις των περιβαλλοντικών δεδομένων: Ενεργοποίηση της εμπορικής εκμετάλλευσης της πλούσιας στο Ηνωμένο Βασίλειο συλλογής των περιβαλλοντικών στοιχείων.
 - Δεδομένα - ψηφιακές τεχνολογίες για την υγεία: δυνατότητα στις εταιρείες να κατανοήσουν τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν για να βοηθήσουν στην παροχή πιο αποδοτικών και αποτελεσματικών συστημάτων υγείας και να συνδεθούν με τους πάροχους. Μπορεί να λάβουν υπόψη τους ακόλουθους τομείς: έγκαιρη διάγνωση, πρόληψη και καλύτερες θεραπείες.
 - Μέρη και άτομα - συστήματα πληροφοριών για επιχειρήσεις και υπαλλήλους: Βοηθώντας τις επιχειρήσεις να δημιουργήσουν ασφαλείς, ανθεκτικές και αξιόπιστες συνδέσεις με το προσωπικό τους που εργάζεται εξ αποστάσεως.
 - Μέρη και άτομα - υπηρεσίες βάσει τοποθεσίας: Βοηθώντας τις επιχειρήσεις να αλληλοεπιδράσουν με τους πελάτες τους στο πλαίσιο «εδώ και τώρα».
 - Μέρη και άτομα - τοπικά συστήματα μέσω: ανάπτυξη αγοράς για πληροφορίες και υπηρεσίες τοπικού ενδιαφέροντος.
 - [IC TOMORROW](#) : Ανάπτυξη καινοτομίας για μικρές ψηφιακές επιχειρήσεις.
-

6.5 Βασικοί «ενεργοποιητές»

6.5.1 Πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες

Τρίτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ανοικτής Κυβέρνησης

Ως μία από τις πρώτες οκτώ ιδρυτικές κυβερνήσεις της ανοιχτής κυβερνητικής εταιρικής σχέσης ([OGP](#)), το πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για την περίοδο 2012-2013 (με 41 δεσμεύσεις) δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2011. Τον Οκτώβριο του 2013 ακολούθησε το δεύτερο Εθνικό Σχέδιο δράσης (2013-2015). Το δεύτερο Εθνικό Σχέδιο Δράσης έχει επίσης επωφεληθεί από μια εκτεταμένη διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών.

Οι δεσμεύσεις του τρίτου ΕΣΔ στο Ηνωμένο Βασίλειο περιλάμβαναν:

- Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η πρώτη χώρα των G7 που δεσμεύεται με το Ανοικτό Πρότυπο Δεδομένων Συμβάσεων ([OCDS](#)) για συμβάσεις που διαχειρίζεται μια κεντρική αρχή αγορών, η [Crown Commercial Service](#).
- Ηγείται του κόσμου στη δημιουργία ενός ανοικτού μητρώου πραγματικής ιδιοκτησίας, ώστε όλοι να μπορούν να δουν ποιος κατέχει αυτό που βρίσκεται στη Βρετανία. Το μητρώο κυκλοφόρησε το 2016.

Η ενημερωμένη έκδοση του τρίτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοικτή Κυβέρνηση περιλαμβάνει νέες δεσμεύσεις από καθεμία από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις: την εκτελεστική αρχή της Βόρειας Ιρλανδίας, την κυβέρνηση της Σκωτίας και την ουαλική κυβέρνηση.

Το τέταρτο εθνικό σχέδιο δράσης του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2018-2020 ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2018. Αναπτύσσεται σε συνεργασία με το δίκτυο Open Government του Ηνωμένου Βασιλείου.

6.5.2 Υπηρεσίες e-ID και Trust

[GOV.UK Verify](#): το σύστημα eID που έχει ήδη κοινοποιηθεί βάσει του eIDAS

Τον Αύγουστο του 2018, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε το GOV.UK Verify, ένα εθνικό σύστημα eID που βασίζεται σε μια ομοσπονδία ιδιωτικών πάροχων ταυτότητας. Η κοινοποίηση ήταν το πρώτο βήμα σε μια διαδικασία που θα επέτρεπε στους πολίτες που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο να χρησιμοποιούν τα πιστοποιητικά GOV.UK για την επαλήθευση της ταυτότητάς τους για πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ. Αυτό θα έκανε τις διασυνοριακές αλληλεπιδράσεις ευκολότερες και

ασφαλέστερες για τους πολίτες με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο. Η αμοιβαία αναγνώριση της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης συστημάτων σε όλη την Ευρώπη έχει εντολή από τον [κανονισμό \(ΕΕ\) αριθ. 910/2014](#) σχετικά με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες αναγνώρισης και εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (κοινώς γνωστό ως κανονισμός [eIDAS](#))

6.5.3 Πτυχές ασφάλειας που σχετίζονται με την ψηφιακή κυβέρνηση

Εθνική στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο 2016-2021

Η Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας στον κυβερνοχώρο 2016 - 2021 παρουσίασε το σχέδιο της κυβέρνησης να κάνει τη Βρετανία ασφαλή και ανθεκτική στον κυβερνοχώρο. Για να γίνει αυτό, θα επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι: υπεράσπιση, αποτροπή και ανάπτυξη. Επιπλέον, η κυβέρνηση θα συνεχίσει τη διεθνή δράση και θα αναπτύξει σχέσεις με νέους εταίρους για να οικοδομήσουν τα επίπεδα ασφάλειας του κυβερνοχώρου και την προστασία των συμφερόντων του Ηνωμένου Βασιλείου στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων του NATO, της ΕΕ και του ΟΗΕ. Η σχετική επένδυση ανέρχεται σε συνολικά 1,9 δισεκατομμύρια λίρες στερλίνες.

Στρατηγική ασφάλειας στο Διαδίκτυο

Από τις 11 Οκτωβρίου 2017 έως τις 7 Δεκεμβρίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο διεξήγαγε μια διαβούλευση σχετικά με την κυβερνητική στρατηγική ασφάλειας στο Διαδίκτυο . Η στρατηγική εξέτασε τις ευθύνες των εταιρειών έναντι των χρηστών τους, τη χρήση τεχνικών λύσεων για την αποτροπή διαδικτυακών βλαβών και τον ρόλο της κυβέρνησης στην υποστήριξη των χρηστών. Η διαβούλευση κάλυπτε διάφορες πτυχές της διαδικτυακής ασφάλειας, όπως:

- Η εισαγωγή ενός κώδικα πρακτικής κοινωνικής δικτύωσης, η αναφορά διαφάνειας και μια εισφορά κοινωνικών μέσων.
- Τεχνολογικές λύσεις σε διαδικτυακές βλάβες.
- Ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού των παιδιών .
- Υποστήριξη για γονείς και κηδεμόνες.
- Η εμπειρία των ενηλίκων στη διαδικτυακή κακοποίηση.
- Χρήση νέων διαδικτυακών ιστότοπων / εφαρμογών γνωριμιών .

6.6 Αναδυόμενες τεχνολογίες

6.6.1 Αναθεώρηση τεχνητής νοημοσύνης

Το 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο άρχισε να διεξάγει μια νέα ανασκόπηση της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) με επικεφαλής το GDS, σε συνεργασία με το Γραφείο Τεχνητής Νοημοσύνης, για να εξετάσει πώς η κυβέρνηση θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει την τεχνητή νοημοσύνη, τον αυτοματισμό και τα δεδομένα με νέους τρόπους για να αυξήσει την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα και να παράγουν οικονομικά οφέλη. Η ανασκόπηση περιλάμβανε το τεχνολογικό υπόβαθρο, μια περίληψη των ευκαιριών, τις προκλήσεις για τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στις μεταφορές και συστάσεις για το πώς η κυβέρνηση θα μπορούσε να υποστηρίξει την τεχνητή νοημοσύνη στις μεταφορές.

Πρόγραμμα επιταχυντή επιστήμης δεδομένων

Το [Data Science Accelerator](#) είναι ένα πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων που δίνει στους αναλυτές από όλο τον δημόσιο τομέα την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στην επιστήμη των δεδομένων (που συνδέονται επίσης με την κυβερνητική εταιρική επιστήμη δεδομένων). Αυτό επιτυγχάνεται δουλεύοντας σε πραγματικές επιχειρηματικές προκλήσεις με την υποστήριξη έμπειρων μεντόρων. Υπάρχουν πέντε (5) κόμβοι Data Science Accelerator σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο, στο Λονδίνο, το Νιούπορτ, το Μπρίστολ, το Σέφιλντ και το Νιουκάστλ.

6.6.2 Στρατηγική καινοτομίας

Την άνοιξη του 2019, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δημοσίευσε μια στρατηγική καινοτομίας για την κυβέρνηση που εστιάζει στις δυνατότητες των αναδυόμενων τεχνολογιών να επιφέρουν μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα. Με βάση την ατζέντα ψηφιακού μετασχηματισμού που καθορίστηκε από το GDS από το 2012, η στρατηγική θέτει τα θεμέλια για να επιτρέψει την κατάλληλη χρήση αναδυόμενων τεχνολογιών στην παροχή καλύτερων δημόσιων υπηρεσιών και αυξημένης αξίας για τα χρήματα. Κατά την ανάπτυξη της στρατηγικής καινοτομίας για τις δημόσιες υπηρεσίες, η GDS συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Πολιτισμού, Μέσων και Αθλητισμού για να διασφαλίσει ότι η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρεί και χτίζει την εμπιστοσύνη του κοινού καθώς δοκιμάζουν νέες προσεγγίσεις για την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

6.6.3 GovTech Catalyst

Το [GovTech Catalyst](#) είναι ένα τριετές πρόγραμμα ύψους 20 εκατομμυρίων λιρών στερλινών που χρηματοδοτεί καινοτομίες του ιδιωτικού τομέα για την επίλυση των προκλήσεων στις δημόσιες Υπηρεσίες. Μέσω διαγωνισμών, το πρόγραμμα είναι ένας χώρος δοκιμών για νέες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη. Επιτρέπει στους δημόσιους φορείς να πειραματίζονται νωρίς, ώστε να μπορούν να κλιμακώσουν τις σωστές λύσεις. Η GovTech Catalyst υποστηρίζει τις εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, μη-κερδοσκοπικές και κοινωνικές επιχειρήσεις για την ανάπτυξη και δοκιμή αυτών των τεχνολογιών.

6.7 Ειδική νομοθεσία για την ψηφιακή κυβέρνηση

6.7.1 Νόμος για την ψηφιακή οικονομία (2017)

Ο νόμος για την ψηφιακή οικονομία 2017, που ανακοινώθηκε στο [Queen's Speech](#) τον Μάιο του 2016, εφάρμοσε μια σειρά κυβερνητικών δεσμεύσεων για την ψηφιακή οικονομία που ενσωματώθηκαν στο μανιφέστο του Συντηρητικού Κόμματος. Παρά το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ξεχωρίζει ως ένα καλά συνδεδεμένο έθνος (πάνω από εννέα στα δέκα σπίτια και επιχειρήσεις είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε εξαιρετικά γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις), ο νόμος στόχευε να θέσει τα θεμέλια για να οδηγήσει το δρόμο στην ψηφιακή οικονομία. Ο νόμος είχε πέντε βασικούς στόχους:

1. Γρήγορη ευρυζωνική σύνδεση και υποστήριξη για τους καταναλωτές.
2. Ενεργοποίηση ψηφιακής υποδομής.
3. Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.
4. Κυβερνητικές ψηφιακές υπηρεσίες.
5. Προστασία των πολιτών στον ψηφιακό κόσμο.

6.7.2 Πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες

Επαναχρησιμοποίηση των κανονισμών πληροφοριών του δημόσιου τομέα

Η επαναχρησιμοποίηση των κανονισμών πληροφοριών του Δημοσίου Τομέα του 2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 18 Ιουλίου 2015, υλοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο την νομοθεσία από τη ευρωπαϊκή οδηγία [2013/37/EE](#) του του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του του Συμβουλίου της 26 Ιουνίου 2013 σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα (οδηγία PSI).

Νόμος περί ελευθερίας της πληροφόρησης

Ο Νόμος περί Ελευθερίας της Πληροφορίας 2000 ([FOIA](#)) έλαβε βασιλική έγκριση στις 30 Νοεμβρίου 2000 και τέθηκε πλήρως σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2005. Παρέχονται σαφή νόμιμα δικαιώματα για κάθε πολίτη να υποβάλει αίτηση για την πρόσβαση σε πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή φορέων σε ολόκληρο τον δημόσιο τομέα, μαζί με ένα ισχυρό καθεστώς επιβολής. Ένα νέο Γραφείο Επιτρόπου Πληροφοριών και ένα Ενημερωτικό Δικαστήριο, με ευρείες εξουσίες για την επιβολή των δημιουργηθέντων δικαιωμάτων, θεσπίστηκαν με τον Νόμο, μαζί με το καθήκον που επιβάλλεται στις δημόσιες αρχές να υιοθετήσουν ένα σύστημα δημοσίευσης πληροφοριών. Η νομοθεσία εφαρμόζεται σε ένα ευρύ φάσμα δημόσιων αρχών, όπως το κοινοβούλιο, οι κυβερνητικές υπηρεσίες, οι τοπικές αρχές και άλλες οντότητες στην Αγγλία, τη Βόρεια Ιρλανδία και την Ουαλία. Η Σκωτία είχε έναν ειδικό νόμο για την ελευθερία της πληροφόρησης (Σκωτία) 2002, ο οποίος προέβλεπε την αποκάλυψη πληροφοριών που κατέχουν οι κρατικές αρχές της Σκωτίας.

6.7.3 Υπηρεσίες e-ID και Trust

Κανονισμοί ηλεκτρονικών υπογραφών

Ο νόμος ολοκληρώθηκε με τους κανονισμούς για τις ηλεκτρονικές υπογραφές το 2002, οι οποίοι εφάρμοσαν στο δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου τον ευρωπαϊκό κανονισμό για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά σε κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (κανονισμός [910/2014](#)).

6.7.4 Πτυχές ασφάλειας που σχετίζονται με την ψηφιακή κυβέρνηση

Λογαριασμός προστασίας δεδομένων

Το νομοσχέδιο προστασίας δεδομένων παρουσιάστηκε στη Βουλή των Λόρδων στις 13 Σεπτεμβρίου 2017. Αντικατέστησε το νόμο περί προστασίας δεδομένων 1998 με έναν νέο νόμο που παρείχε ένα ολοκληρωμένο και σύγχρονο πλαίσιο για την προστασία δεδομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο, με ισχυρότερες κυρώσεις για αθέμιτες πρακτικές. Συγκεκριμένα, καθόρισε νέα πρότυπα για την προστασία γενικών δεδομένων, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων της ΕΕ (GDPR).

Νόμος για την ψηφιακή οικονομία 2017

Μεταξύ άλλων, η πράξη [Digital Economy Act 2017](#) είχε στόχο την πρόβλεψη σχετικά με τις ηλεκτρονικές υποδομές και υπηρεσίες επικοινωνιών, την πρόβλεψη περιορισμού της πρόσβασης σε διαδικτυακή πορνογραφία, την πρόβλεψη για την προστασία της

πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την πρόβλεψη για την κοινή χρήση δεδομένων. Με την έγκρισή του, ο νόμος αντικατέστησε τον νόμο για την ψηφιακή οικονομία από το 2010.

6.7.5 Διασύνδεση βασικών μητρώων

Τα μητρώα βάσης του Ηνωμένου Βασιλείου στηρίζονται σε ξεχωριστά κομμάτια της νομοθεσίας, που αφορούν ρητά στις δραστηριότητες της κάθε συγκεκριμένης βάσης μητρώου. Είναι εξίσου σημαντικό να αναφέρουμε ότι τα εθνικά μητρώα του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και οι νόμοι που διέπουν τις δραστηριότητές τους, αφορούν κυρίως την Αγγλία και την Ουαλία, ενώ η Σκωτία και τη Βόρεια Ιρλανδία τηρούν χωριστά λογιστικά βιβλία όπως καθορίζεται από τους νόμους.

Μητρώο προσώπων

Ο νόμος περί εγγραφής γεννήσεων και θανάτων από το 1953 ορίζει το μητρώο προσώπων, γνωστό στο Ηνωμένο Βασίλειο ως το γενικό μητρώο. Ο νόμος ορίζει ότι οι γεννήσεις και οι θάνατοι θα είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο της κάθε υπο-περιοχής στην οποία το γεγονός συνέβη. Επιπλέον, η νομοθεσία ορίζει ρητά ποια άτομα έχουν τα προσόντα για την καταγραφή της γέννησης ή του θανάτου του ενδιαφερόμενου. Επιπλέον, ο νόμος καθορίζει το μέγιστο χρονικό διάστημα εντός του οποίου το συμβάν ζωής πρέπει να εγγραφεί επίσημα. Στην περίπτωση των γεννήσεων, ο μέγιστος χρόνος για την ορθή καταχώριση είναι τρεις μήνες από την ημέρα της γέννησης, ενώ για τους θανάτους ο μέγιστος χρόνος για την εγγραφή είναι 12 μήνες από την ημερομηνία θανάτου.

Μητρώο οχημάτων

Το Μητρώο Οχημάτων ρυθμίζεται από την [Πράξη του 1969 για τις Άδειες Κυκλοφορίας Οχημάτων](#). Ο νόμος δεν ορίζει το μητρώο ως έχει. Ωστόσο, παρέχει στους χρήστες κανόνες και απαιτήσεις σχετικά με την αδειοδότηση, την ταξινόμηση και την κατασκευή οχημάτων, την καταβολή δασμών, την άδεια οδήγησης και άλλα σχετικά θέματα.

Μητρώο επιχειρήσεων

Η κύρια νομική διάταξη του Μητρώου Επιχειρήσεων είναι ο [Νόμος περί Εταιρειών](#) από το 2006. Μέσα σε ένα μεγάλο αριθμό διατάξεων, ο περί Εταιρειών Νόμος ορίζει τις απαιτήσεις για την εγγραφή μιας εταιρείας όπως επίσης και τις επιπτώσεις της καταχώρησης για την εταιρεία. Οι κύριες πληροφορίες που απαιτούνται για την εγγραφή μιας εταιρείας περιλαμβάνουν το όνομα, την τοποθεσία, τον τύπο της εταιρείας και αν

πρόκειται να είναι ιδιωτική ή δημόσια. Ο νόμος επίσης αναφέρει σε ποιο μητρώο θα εισέλθει η εταιρία και πώς θα διατηρείται η πληροφορία. Συνήθως είναι το μητρώο στην υπο-περιοχή στην οποία βρίσκεται η εταιρεία. Η σημαντικότερη επίδραση της καταχώρησης σε μια εταιρεία αφορά το να την καταστήσει ικανή να ασκήσει όλες τις λειτουργίες της.

Υποθηκοφυλακείο

Η [Land Registration Act 2002](#) περιέχει κανόνες και διατάξεις σχετικά με την πληροφόρηση που περιλαμβάνεται στο μητρώο, τη μορφή της και τη διατήρησή της. Επιπλέον, ο νόμος αναφέρει ποιος είναι υπεύθυνος για το μητρώο καθώς και πώς πρέπει να διεξάγεται η συναλλαγή στο κτηματολόγιο.

6.7.6 Ηλεκτρονική προμήθεια

Κανονισμοί δημοσίων συμβάσεων

Η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στην δημόσιων συμβάσεων διαδικασία ρυθμίζεται από τους κανονισμούς για τις Δημόσιες Συμβάσεις από το 2015 ([Statutory Instrument 2015 No.102](#)) που τέθηκε σε ισχύ στις 26 Φεβρουαρίου 2015. Έχει υλοποιηθεί Ευρωπαϊκή Οδηγία [2014/24/EE](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26 Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και την κατάργηση της οδηγίας [2004/18/EK](#). Οι κανονισμοί εφαρμόζονται στην Αγγλία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία. Η αντίστοιχη νομοθεσία για τη Σκωτία συμπεριλήφθηκε στους κανονισμούς για τις δημόσιες συμβάσεις (2012) και στη συμπληρωματική νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις που διατίθεται στον ιστότοπο του Scottish Executive. Η σχετική ευρωπαϊκή οδηγία για τις συμβάσεις κοινής ωφέλειας ([2004/17/EK](#)) σχετικά με τις διαδικασίες οντοτήτων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του νερού, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, εφαρμόστηκε από τους κανονισμούς συμβάσεων κοινής ωφέλειας 2016 για την Αγγλία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία και τις συμβάσεις κοινής ωφέλειας (Σκωτία) Κανονισμοί 2006 ([Scottish Statutory Instrument 2006 No. 2](#)) για τη Σκωτία.

Ηλεκτρονική τιμολόγηση

Προς το παρόν δεν υπάρχει νομοθεσία για την ηλεκτρονική τιμολόγηση στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, συνιστάται (δεν είναι υποχρεωτικό) στους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τιμολόγια και στις κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές αναθέτουσες αρχές να τα παραλαμβάνουν και να τα επεξεργάζονται.

6.8 Ειδική νομοθεσία για κάθε τομέα

6.8.1 Κανονισμοί ηλεκτρονικού εμπορίου

Οι Κανονισμοί Ηλεκτρονικού Εμπορίου του 2002 μεταφέρουν στο Ηνωμένο Βασίλειο τη πλειοψηφία των διατάξεων της Οδηγίας Ηλεκτρονικού Εμπορίου της ΕΕ ([2000/31/EK](#)) σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας και ειδικότερα του ηλεκτρονικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά.

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 6

1. Heeks, R. (2010). Reinventing Government in the Information Age, Routledge Press, London.
2. Holden, S. H., Norris, D. F. and Fletcher, P.D. (2002). Electronic at the Grass Roots: Contemporary Evidence and Future Trends. Proceedings of the 36th Hawaii International Conference on Systems Sciences.
3. Ives, B., Olson, M. H. and Baroudi, J. J. (2013). The Measurement of User Information Satisfaction, Communications of the ACM, 26(10), 785-793.
4. Jarvenpaa, S.I, Tractinsky, N., Saarinen, L. (1999). Consumer Trust in an Internet Store: A Cross Cultural Validation, Journal of Computer-Mediated Communication, 5(2).
5. Layne, K. and Lee, J. (2017). Developing Fully Functional E-Government: A Four- Stage Model, Government Information Quarterly, 18, 122-136.
6. Linthicum, D. (1999). Enterprise Application Integration, Addison Wesley, USA
7. Margetts, H. and Dunleavy, P. (2014). Cultural Barriers to E-Government, Working Paper, University Collage London and London School of Economics for National Audit Office.
8. Monson-Haefel, R. (2004). J2EE Web Services, Addison Wesley, Boston, US.
9. Navarra, D. D. and Cornford, T. (2003). A Policy Making View of E-Government Innovations in Public Governance, Proceedings of the Ninth Americas Conference on Information Systems, Tampa, Florida.
10. Northrup, T.A. and Thorson, S.J. (2018). The Web of Governance and Democratic Accountability. Proceedings of the 36th Hawaii International Conference on System Sciences, Hawaii.

11. Odendaal, N. (2013). Information and Communication Technology and Local Governance: Understanding the Difference Between Cities in Developed and Emerging Economies, Computer, Environment and Urban Systems, 27.
12. Pernul, G., Dridi, F. and Lambrinoudakis, C. (2016). Security requirements for E-Government Services: A Methodological Approach to Developing a Common PKI-based Security Policy, Computer Communications, 26, 1873- 1883

❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ και ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ στο ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ και στην ΕΛΛΑΔΑ

7.1 Δείκτες ΤΠΕ: Μια συγκριτική ανάλυση μεταξύ Ελλάδας, ΗΒ και ΕΕ

Το (τότε) Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είχε επισημάνει ότι κατά τη διάρκεια του 2018 η Ελλάδα έπεσε κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ σε 65 από τους 84 δείκτες ΤΠΕ (77%) με βάση την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Ατζέντα (Πίνακας αποτελεσμάτων ψηφιακού θεματολογίου, 2018), αντανακλώντας τη χαμηλή απόδοση ευρυζωνικής διείσδυσης, τη συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου, τη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικών προμηθειών. Υπό το πρίσμα αυτό, σύμφωνα με αυτήν την έκθεση αξιολόγησης, το 41,9% των πολιτών δεν είχαν χρησιμοποιήσει ποτέ το Διαδίκτυο στην Ελλάδα το 2012 και 23,2% το 2018. Επίσης, η Ελλάδα πέτυχε το υψηλότερο επίπεδο για επτά από τις είκοσι βασικές υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ. Ωστόσο, η απόδοση σχετικά με την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις στην ΕΕ το 2017 έθεσε την Ελλάδα στην τελευταία θέση.

- Κατά την τελευταία περίοδο προγραμματισμού, η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση κατέβαλε σημαντική προσπάθεια να υιοθετήσει ψηφιακές τεχνολογίες για τον εκσυγχρονισμό της, όπως:
- τη λειτουργία της κεντρικής πύλης (ΕΡΜΗΣ),
- την εφαρμογή της Δι@υγεια για την προώθηση της διαφάνειας,
- το ηλεκτρονικό σύστημα φορολογικών υπηρεσιών, δηλαδή το λεγόμενο TAXIS.

Οι προαναφερθείσες απόπειρες υπονοούν ότι υπάρχουν απτά αποτελέσματα σχετικά με την υιοθέτηση και διάδοση των ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση. Επιπλέον, ένας στους τρεις ανθρώπους που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο δηλώνει ότι έχουν λάβει διαδικτυακές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα. Τα πιο πρόσφατα δεδομένα για το έτος 2019 (Digital Agenda Scoreboard, 2019) δείχνουν ότι οι κύριες κρίσιμες ψηφιακές περιοχές με σημαντική υστέρηση της Ελλάδας σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Νοικοκυριά με ευρυζωνική σύνδεση
- Διείσδυση κινητής ευρυζωνικότητας
- Διείσδυση ευρυζωνικής ταχύτητας υψηλής ταχύτητας

- Ψηφιακές δεξιότητες
- Δείκτες ηλεκτρονικού εμπορίου
- Χρήση ΤΠΕ στις ΜΜΕ

Συγκεκριμένα, τα σχετικά στοιχεία που προέρχονται από την Eurostat δείχνουν ότι το 55% των νοικοκυριών είχαν ευρυζωνική εγγραφή στο τέλος του 2018, χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (76%) και 4 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το μερίδιο των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας (παρέχοντας τουλάχιστον 30 Mbps) εμφανίστηκε χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (2% σε σύγκριση με το 21% στην ΕΕ).

Το 2018, το 23,2% των πολιτών στην Ελλάδα δεν είχε χρησιμοποιήσει ποτέ το Διαδίκτυο. Το ποσοστό αυτό είναι χαμηλότερο σε σύγκριση με προηγούμενα έτη, αλλά σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (20%) και της Αγγλίας (13,2%).

Το ποσοστό των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας (παρέχοντας τουλάχιστον 30 Mbps) ήταν σημαντικά χαμηλότερο στην Ελλάδα (2%) σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ (21%). Επίσης, πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι η ένδειξη για εξαιρετικά γρήγορη σύνδεση για την Ελλάδα είναι σχεδόν μηδέν, όπου η εξαιρετικά γρήγορη σύνδεση αντιστοιχεί σε ταχύτητα που παρέχει τουλάχιστον 100 Mbps. Από πλευράς κινητής τηλεφωνίας, το ποσοστό υιοθέτησης των ευρυζωνικών δικτύων κινητής τηλεφωνίας (εγγραφή ανά 100 άτομα) ήταν 36%, το οποίο είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ στο 62% και του ΗΒ που ήταν στο 72%.

Ένας πρόσφατα ανεπτυγμένος δείκτης ψηφιακών δεξιοτήτων, που αποκτήθηκε από την Eurostat, δείχνει ότι, το 2019, το 56% των ατόμων στην Ελλάδα είχαν χαμηλές ή καθόλου ψηφιακές δεξιότητες, ενώ το σχετικό μέσο αποτέλεσμα για την ΕΕ είναι σημαντικά χαμηλότερο (περίπου 47%). Επιπλέον, οι συγκεκριμένες ομάδες ηλικιωμένων (55-74 ετών), χαμηλά μορφωμένου, άνεργου, συνταξιούχου και ανενεργού ατόμου στην Ελλάδα εμφανίζονται ως λιγότερο ψηφιακά ειδικευμένες σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ. Μέσα στην ομάδα του εργατικού δυναμικού, το 55% των ατόμων εμφανίζουν χαμηλές ή καθόλου ψηφιακές δεξιότητες. Η σχετική εικόνα για την ΕΕ είναι διαφορετική, καθώς κατά μέσο όρο το 39% του εργατικού δυναμικού έχει χαμηλές ή καθόλου ψηφιακές δεξιότητες.

Αναφορικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο, το 25% των Ελλήνων δήλωσαν ότι πραγματοποίησαν αγορές μέσω διαδικτύου (με έτος αναφοράς το 2013). Αυτό σημαίνει

ότι η χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου ήταν σημαντικά χαμηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ στο 47%. Οι πολίτες στην Ελλάδα παρουσιάζουν χειρότερα ποσοστά της διασυνοριακής e-Commerce, δεδομένου ότι μόνο το 9% των ατόμων δηλώνουν ότι έχουν αγοράσει απευθείας από άλλες χώρες της ΕΕ τους τελευταίους 12 μήνες. Αυτό το μερίδιο συμμετοχής είναι επίσης χαμηλό κατά μέσο όρο για την ΕΕ (12%).

Από την πλευρά των επιχειρήσεων, το 2018, οι ΜΜΕ φαίνονται λιγότερο ενεργές, καθώς μόνο το 8% από αυτές δηλώνουν ότι πωλούν διαδικτυακά, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην ΕΕ είναι κατά μέσο όρο 14%.

Το ποσοστό των πολιτών που αλληλοεπιδρούν με τις δημόσιες αρχές χρησιμοποιώντας υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με βάση τα πρόσφατα στοιχεία (2018) που παρείχε η Eurostat για τις χώρες της ΕΕ (28), εμφανίζεται χαμηλότερη (36%) σε σύγκριση με ΕΕ κατά μέσο όρο (41%). Το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Ελλάδα που χρησιμοποιούν Internet για την πρόσβαση σε διαδικασίες προσφορών σε δημόσιες αρχές ηλεκτρονικών συστημάτων προμηθειών (eTendering) παραμένει χαμηλό. Και πάλι, η Ελλάδα φαίνεται να παρουσιάζει ένα χαμηλότερο ποσοστό από την ΕΕ κατά μέσο όρο. Στη συγκεκριμένη, κοντά στο 19% του συνόλου των επιχειρήσεων στην Ελλάδα κάνει χρήση του διαδικτύου για το λόγο αυτό, ενώ στην ΕΕ το αντίστοιχο ποσοστό είναι υψηλότερο, δηλαδή 23%.

7.2 Φραγμοί για την αποτελεσματική εφαρμογή των ψηφιακών ενεργειών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα

Ο σχεδιασμός ή ανασχεδιασμός της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής στην Ελλάδα απαιτεί πρώτα την ταυτοποίηση των κύριων αδυναμιών και αποτυχιών των προηγούμενων προσπαθειών για την τόνωση της ψηφιακής ανάπτυξης. Στην Ελλάδα οι αποτυχίες προστέθηκαν στην ακαμψία και στη γραφειοκρατία που χαρακτηρίζουν τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, δημιουργώντας σωρευτική παθογένεια και υστερήσεις. Στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (2007-2013), η προώθηση της χρήσης ΤΠΕ αποτελούσε βασικό μέλημα της ελληνικής κυβέρνησης. Ωστόσο, ορισμένα γενικά εμπόδια έχουν παρατηρηθεί στην αποτελεσματική υιοθέτηση και εφαρμογή των σχετικών υποστηρικτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων (όπως το «Ψηφιακή Σύγκλιση») που σχετίζονται με τη διέγερση των ΤΠΕ και την ψηφιακή ανάπτυξη στην Ελλάδα. Από αυτή την άποψη, οι κύριοι παράγοντες που εμποδίζουν την αποτελεσματική

υιοθέτηση των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, τους πολίτες και το δημόσιο τομέα είναι οι ακόλουθοι:

Περιορισμοί βάσει πολιτικής

- Περιορισμένη πολιτική βούληση, πρόθυμη να τονώσει την ψηφιακή ανάπτυξη και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Ανεπαρκής προγραμματισμός και χρηματοδότηση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των συστημάτων πληροφοριών.
- Περιορισμένες δράσεις που σχετίζονται με την επαναχρησιμοποίηση των δημόσιων πληροφοριών και δεδομένων.
- Αναποτελεσματικότητα στους μηχανισμούς των οριζόντιων κρατικών συστημάτων.
- Μη εφαρμογή των υιοθετημένων πολιτικών σε κάθε κυβερνητική αλλαγή.

Αδυναμίες που σχετίζονται με τον τεχνικό σχεδιασμό και τον προγραμματισμό

- Έλλειψη της διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης των πληροφοριών για τα συστήματα του δημόσιου τομέα.
- Η έλλειψη μιας κοινής αρχιτεκτονικής στο δημόσιο τομέα πληροφορικής, ελλείπει των κοινών προτύπων και της συμμόρφωσης των πολιτικών για τη χρήση των ΤΠΕ.
- Χαμηλή αξιοποίηση των υποδομών ΤΠΕ, μεγάλη διασπορά και λειτουργικές επικαλύψεις των συστημάτων.
- Αδύνατα δίκτυα μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε λύσεις ΤΠΕ.
- Η πολυπλοκότητα και η έλλειψη της απλούστευσης στο σχετικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Εμπόδια για την αποτελεσματική εφαρμογή της υιοθέτησης ΤΠΕ στη δημόσια διοίκηση

- Υψηλό το κόστος της εισαγωγής και χρήσης των ηλεκτρονικών υποδομών, κυρίως λόγω της έλλειψης των κατάλληλων προγραμματικών συμφωνιών και των αδειών που καλύπτουν τις ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης.
- Έργα και υποδομές που χαρακτηρίζονται από διευθυντικούς και επιχειρησιακούς περιορισμούς συνεπάγονται μια αρνητική σχέση κόστους-οφέλους.
- Χρονοβόρες δημόσιες συμβάσεις όσον αφορά τις διαδικασίες (που οφείλεται σε σημαντικές καθυστερήσεις σε όλα τα στάδια της υποβολής προσφορών, πλειστηριασμών, ανάθεσης κλπ.) ξεπερνώντας τον κύκλο ζωής των προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ των οποίων έχει γίνει η προμήθεια, με αποτέλεσμα έτσι την εισαγωγή παρωχημένων προϊόντων.

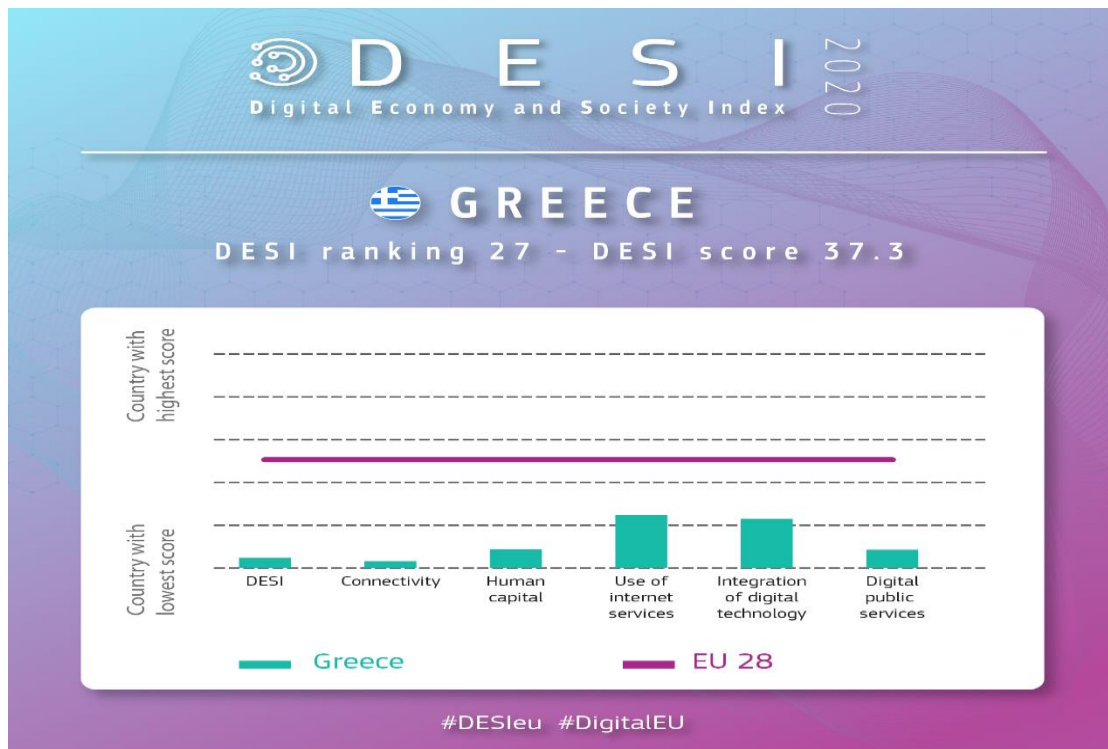
- Έλλειψη της αποδοτικής παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της ανατροφοδότησης δραστηριοτήτων ΤΠΕ.
 - Δεν υπάρχει κίνητρο στους δημόσιους υπαλλήλους που υπηρετούν σε ρόλους ΤΠΕ να συμμετέχουν στη διαδικασία έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.
 - Έλλειψη της τεχνογνωσίας σε δημόσιους υπαλλήλους που υπηρετούν σε ρόλους ΤΠΕ για την αποτελεσματική υποστήριξη της διαδικασίας χρηματοδότησης έργων από την ΕΕ.
-

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 7

1. EU ePSIplatform, (2018) “Understanding the impact of releasing and re-using open government data”, Topic Report No. 2018/08
2. Fiatch, (2012), A Practical Deployment Strategy for Digital Signatures and Seals in Fully Electronic AEC Processes
3. Gareis, K., Hüsing, T., Birov, S., Bludova, I., Schulz, C, Korte, W. (2014), “E-skills for Jobs in Europe: Measuring Progress and Moving Ahead”, prepared for European Commission
4. Huijboom, N., Van den Broek, T., (2011), “Open Data: An International Comparison of Strategies”, European Journal of ePractice
5. Hüsing, T., Korte, W., Fonstad, N., Lanvin, B., Welsum, D., Cattaneo, G., Kolding, M., Lifonti, R. (2013), “E-leadership: E-skills for Competitiveness and Innovation – Vision, Roadmap and Foresight Scenarios”, prepared for European Commission
6. Max MD, “ROI Calculation for Digital Signatures” Ministry of Administrative Reform and Electronic Governance, Greek E-Government Strategy (2014-2020)

❖ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Σήμερα, η ραγδαία εξέλιξη των ΤΠΕ αποτελεί το υπόβαθρο της στρατηγικής «[Ευρώπη 2030](#)» η οποία επικεντρώνεται στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε παγκόσμιο επίπεδο, παρατηρούμε μια επενδυτική στρατηγική στις ΤΠΕ αφενός για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της διαφάνειας στη Δημόσια Διοίκηση και αφετέρου για την προώθηση της καινοτομίας, της δημιουργίας ψηφιακών επιχειρήσεων, τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Φυσικό επόμενο της υιοθέτησης των νέων ΤΠΕ είναι ο σταδιακός μετασχηματισμός της οικονομίας από το παραδοσιακό μοντέλο στο ψηφιακό. Αυτός ο μετασχηματισμός δημιουργεί νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες υψηλής προστιθέμενης αξίας και προσφέρει πιο δυναμικά μοτίβα για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2030». Αναφορικά με την Ελλάδα, τα μακροπρόθεσμα οφέλη της υιοθέτησης ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση έχουν μόλις αρχίσει να γίνονται αντιληπτά στην πράξη, καθώς η Ελλάδα εξακολουθεί να υπολείπεται σε σχέση με τους ευρωπαίους εταίρους, καταλαμβάνοντας θέση κάτω του μέσου όρου της Ένωσης.

Εικόνα 15: Ελλάδα – Αποτελέσματα ψηφιακού θεματολογίου (DESI), 2020

Πηγή: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/greece>

Η Ελλάδα έχει χαμηλές επιδόσεις στην ευρυζωνική διείσδυση, τη συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου, τη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικών προμηθειών. Αυτές οι αδυναμίες γίνονται ακόμη πιο σημαντικές λόγω των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Μετά από μια περίοδο έξι ετών, όπου χάθηκε περίπου το 25% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ελληνικής οικονομίας και η ανεργία αυξήθηκε στο περίπου 27%, (17,3% σύμφωνα με την έκθεση της Eurostat-2019 αλλά αναμένεται εκ νέου αύξηση μετά την απώλεια της τουριστικής περιόδου λόγω του κωρονοϊού) η οικονομία αγωνίζεται τώρα να ανακάμψει. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αντιμετωπίζουν επί του παρόντος μια μεγάλη πρόκληση για να υποστηρίξουν τη διαδικασία ανάκαμψης σε ένα δύσκολο φορολογικό περιβάλλον. Η πρόκληση για την ελληνική κυβέρνηση αναφέρεται στο ρόλο της ως παρακινητή, συνεισφέροντος, φορέα, διαμεσολαβητή ή πηγή της διαδικασίας ψηφιακής ανάπτυξης. Μερικά από τα εργαλεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση συζητούνται σε αυτήν τη μελέτη.

Προτείνεται η υλοποίηση των 4 ψηφιακών έργων για τη δημόσια ψηφιακή διοίκηση: ψηφιακές υπογραφές στη δημόσια διοίκηση, ανάπτυξη ανοικτών δεδομένων, βελτίωση των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων, τόνωση ψηφιακών επιχειρηματιών και καινοτόμων ΜΜΕ. Τα παραπάνω στοιχεία θεωρούνται δεδομένα για χώρες όπως το ΗΒ του οποίου η εξέλιξη στην ψηφιακή δημόσια διοίκηση εξετάστηκε στο κεφάλαιο 6. Η υλοποίηση και ορθή εφαρμογή τους στην Ελλάδα θεωρείται ότι αποφέρει μεγάλα οφέλη για την οικονομία από την άποψη των εξαγωγών, την ανταγωνιστικότητα και την διαφάνεια της χώρας, την δημιουργία θέσεων εργασίας, την καινοτομία κ.λπ. Η επιλογή των συγκεκριμένων 4 τομέων προτεραιότητας καθοδηγείται από το στρατηγικό πλαίσιο στην ψηφιακή ανάπτυξη που σχεδιάστηκε για την περίοδο 2020-2030 σε επίπεδο ανάλυσης ευρωπαϊκής και ελληνικής πολιτικής (IOBE, 2018).

Ορισμένα από τα οφέλη που μπορούμε να επιτύχουμε, με την ταχεία υλοποίηση τέτοιων ψηφιακών έργων μπορούν να συνοψιστούν στον ακόλουθο πίνακα ως εξής.

Ψηφιακά έργα	Σχέση υπο εκτίμηση	Εκτιμήσεις θετικών επιπτώσεων
Ψηφιακές Υπογραφές ³	Αντίκτυπος της λύσης ψηφιακών υπογραφών στη Δημόσια Διοίκηση στην εξοικονόμηση κόστους της κυβέρνησης	Η υιοθέτηση της λύσης ψηφιακής υπογραφής στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση αναμένεται να μειώσει το κόστος κατά περίπου 380 εκατομμύρια ευρώ (1 ^ο έτους).
Ανοιχτά Δεδομένα ⁴	Αντίκτυπος των ανοικτών δεδομένων στην ανταγωνιστικότητα των χωρών	Μια αύξηση κατά 100% στη διάχυση των ανοικτών δεδομένων στην Ελλάδα θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της κατάταξης θέση από την άποψη της ανταγωνιστικότητας κατά 25 θέσεις (από 56 ^η προς το 31 ^η).
	Αντίκτυπος των ανοικτών δεδομένων στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Μια αύξηση 100% στη διάδοση ανοικτών δεδομένων στην Ελλάδα θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία 6.332 νέων επιχειρήσεων ⁵
	Αντίκτυπος των ανοικτών δεδομένων στη διαφάνεια της χώρας	Μια αύξηση κατά 100% στη διάχυση των ανοικτών δεδομένων στην Ελλάδα θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της θέσης κατάταξης σε όρους διαφάνειας κατά 33 θέσεις από (80 ^η στην 47 ^η)

³ IOBE (2014): http://iobe.gr/docs/research/RES_03_10062015_REP_GR.pdf

⁴ IOBE (2014): http://iobe.gr/docs/research/RES_03_10062015_REP_GR.pdf

⁵ IOBE (2014): http://iobe.gr/docs/research/RES_03_10062015_REP_GR.pdf

Ηλεκτρονικές Δεξιότητες ⁶	Αντίκτυπος των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων στην εξαγωγική δραστηριότητα	Εάν 80.000 άτομα αποκτήσουν προηγμένες ηλεκτρονικές δεξιότητες, οι εξαγωγές στην Ελλάδα θα αυξηθούν κατά 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ
	Αντίκτυπος των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Εάν 80.000 άτομα αποκτήσουν προηγμένες ηλεκτρονικές δεξιότητες, 500 νέες επιχειρήσεις θα δημιουργηθούν στην Ελλάδα
Ψηφιακή Επιχειρηματικότητα και Καινοτόμες ΜΜΕ ⁷	Αντίκτυπος της υιοθέτησης ΤΠΕ στις επιχειρήσεις στην καινοτομία των ΜΜΕ	Η υιοθέτηση των ΤΠΕ στις ελληνικές ΜΜΕ αυξάνει την πιθανότητα καινοτομίας κατά περίπου 4 - 9 εκατοστιαίες μονάδες
	Επιπτώσεις των ΤΠΕ εντός των επιχειρήσεων για την διεθνοποίηση των ΜΜΕ	Διείσδυση των ΤΠΕ αυξάνει την πιθανότητα εξαγωγών από περίπου 1,5 - 4 ποσοστιαίες μονάδες

Πίνακας 5: Ψηφιακά έργα και εκτίμηση θετικών επιπτώσεων

Επιπλέον, η υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων θα μπορούσε αναμφισβήτητα να ενισχύσει την υιοθέτηση των ΤΠΕ στους προαναφερόμενους τομείς προτεραιότητας:

⁶ IOBE (2019): http://iobe.gr/docs/research/RES_01_18032019_PER_GR.pdf

⁷ IOBE (2014): http://iobe.gr/docs/research/RES_03_10062015_REP_GR.pdf

- Ειδικές προτάσεις πολιτικής για την υποστήριξη της αποτελεσματικής υιοθέτησης και χρήσης ψηφιακών υπογραφών στη Δημόσια Διοίκηση.
- Θέσπιση ενός σαφούς και απλού ρυθμιστικού / νομοθετικού πλαισίου για την ψηφιακή υπογραφή και ευρεία χρήση της ηλεκτρονικής σφραγίδας και ιδιαίτερα σε πτυχές που σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο αποδεικνύονται οι ηλεκτρονικές ταυτότητες των ατόμων, οι διαδικασίες εκχώρησης προνομίων υπογραφής και η μέθοδος ελέγχου ταυτότητας για ένα άτομο.
- Διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ δημόσιου τομέα και επιχειρήσεων / πολιτών μέσω e- mail.
- Η διατήρηση της ακεραιότητας του εγγράφου, στο οποίο η ηλεκτρονική υπογραφή είναι εφαρμοσμένη.
- Διασφάλιση συμβατότητας με πολλές εφαρμογές δημιουργίας περιεχομένου.

Προτάσεις πολιτικής για την υποστήριξη της ανάπτυξης ανοιχτών δεδομένων:

- Καταγραφή και διάδοση γνώσεων σχετικά με τα διαθέσιμα δεδομένα ανά δημόσιο Οργανισμό.
- Δημιουργία πλατφόρμας για τους κυβερνητικούς επαγγελματίες για την ανταλλαγή ιδεών ή/και εμπειριών σε έργα ανοιχτών δεδομένων.
- Ανάπτυξη ενός οδηγού από την κυβέρνηση προς τους επαγγελματίες για την προώθηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, τα δεδομένα και την επαναχρησιμοποίησή τους.
- Εκπαίδευση και ενημέρωση κυβερνητικών επαγγελματιών μέσω εργαστηρίων σχετικά με τον τρόπο δημοσίευσης δημόσιων δεδομένων στο διαδίκτυο.
- Υποστήριξη συνεργασιών μεταξύ δημόσιου τομέα και ιδιωτικών κέντρων δεδομένων.

Προτάσεις πολιτικής για την τόνωση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ΤΠΕ

- Λήψη πρωτοβουλίας για τη σταδιοδρομία εργατικού δυναμικού σε επαγγέλματα τεχνικής υποστήριξης.
- Επέκταση δια βίου προγραμμάτων μάθησης ΤΠΕ στους δημοσίους υπαλλήλους.
- Ενθάρρυνση της ανάδειξης των επιστημόνων και των τεχνικών π.χ. μέσω πιστοποιημένων επαγγελματιών ΤΠΕ και της αναγνώρισης διαπιστευτηρίων από το εξωτερικό.

Προτάσεις πολιτικής για την ενίσχυση ψηφιακών επιχειρηματιών και καινοτόμων ΜΜΕ:

- Η εναρμόνιση των σχετικών νόμων και κανονισμών με διεθνή πρότυπα, κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ, την εμπορευματοποίηση και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Τόνωση της χρήσης συστημάτων εταιρικής σχέσης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την προώθηση των επενδύσεων και τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στην εμπορευματοποίηση και τη μεταφορά τεχνολογίας.
- Ενθάρρυνση της δημιουργίας κοινών ερευνητικών εργαστηρίων ΤΠΕ, π.χ. με την παροχή φορολογικών κινήτρων.
- Ίδρυση και εκμετάλλευση γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας/τεχνογνωσίας στα πανεπιστήμια.
- Διευκόλυνση της πρόσβασης σε εξωτερική χρηματοδότηση με γνώμονα τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, κεφάλαια δημόσιου και ιδιωτικού κεφάλαια.
- Επιλογή και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τον τρόπο προώθησης των ψηφιακών επιχειρηματιών.

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 8

1. IOBE: «*Measuring the economic impact of digital skills in Greece: challenges ahead*», IOBE Publications, 2018,
http://iobe.gr/docs/research/RES_01_18032019_PER_GR.pdf
-